

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES

ΤΕΥΧΟΣ 72 ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2013, ΕΥΡΩ 0,01

Νίκης 11, 105 57 Αθήναι

ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24ης ΜΑΪΟΥ 2013 ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ με θέμα:
“Η Αμυνα και Ασφάλεια της Χώρας μας υπό το Πρίσμα των Εξωτερικών και Εσωτερικών Εξελίξεων”

Στο παρόν Τεύχος παρουσιάζονται:

- α. Η τοποθέτηση του Στρατηγού-Ακαδημαϊκού, επιτίμου Α/ΓΕΕΘΑ κ. Δ. Σκαρβέλη
- β. Εισήγηση Υποστρατήγου ε.α. Κ. Αργυροπούλου.
- γ. Εισήγηση Ιστορικού-Συγγραφέως κ. Σαράντου Καργάκου
- δ. Εισήγηση Αντιστρατήγου ε.α. Στυλιανού Παναγοπούλου

Ημερίδες στην ΖΕ του Δ'ΣΣ με γενικό τίτλο: “Γενικά Εθνικά Θέματα Αφαιρέας και Αμύνης”

Εισήγηση του Δρος Ηλία Ηλιοπούλου με τίτλο:
**Τουρκία: Γεωστρατηγική Θέση, Γεωπολιτικό Δυναμικό,
Αξίωση Περιφερειακής Ηγεμονίας και Απειλή για την Ελλάδα**

Εισήγηση του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου:
Πολιτική της Τουρκίας Έναντι της Ελλάδας και της Κύπρου

Άρθρα

- * **Η Μετανάστευση και η Κοινωνία μας**
του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
- * **Ελαστική, Κόκκινη Γραμμή**
του Αντιστρατήγου ε.α. Ιω. Μπαλτζώη
- * **Αποκρατικοποιήσεις ΝΑΙ ή ΟΧΙ**
Του Οικονομολόγου Δημητρίου Α. Ζακοντίνου
- * **Πολιτισμός και Ανάπτυξη στη Διεθνή-Εσωτερική Πολιτική**
Του Αρθρογράφου – Οικονομολόγου – Δρ Ν. Α.Π.Θ.
Δ. Ι. Διακίδη
- * **Κομματισμός και Δημοκρατία**
Του Υποστρατήγου ε.α. Άρη Διαμαντοπούλου
Ψυχολόγου-Δρος Φιλοσοφίας

Επισκοπήσεις

- * **Με μια Ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος**
του Αντιστρατήγου ε.α. Χρήστου Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

Οι Προβληματισμοί του Εκδότη

Αγαπητά μέλη και φίλοι

Δεν απαιτούνται ικανότητες Κασσιάνδρας για να διαπιστωθεί ότι το γκρίζο εθνικό τοπίο σκοτεινιάζει περισσότερο, τόσο στον εξωτερικό όσο και στον εσωτερικό τομέα.

Στην οικονομία, μετά από κακή εφαρμογή σειράς λανθασμένων «διασσωστικών» μνημονίων, από το 2010, ο απολογισμός είναι ενάμισι εκατομμύριο άνεργοι, μερικές χιλιάδες αυτόχειρες, κίνδυνος μαζικών πλειστηριασμών κατοικιών, αθρόα φυγή των νέων μας στο εξωτερικό, αποτυχία στην αυτοκάθαρση και αμελητέες επιδόσεις (υπό την πίεση μάλιστα της τρόικας) στην πάταξη της διαφθοράς και φοροδιαφυγής, της γραφειοκρατίας, των αναδιαρθρώσεων, των αποκρατικοποιήσεων, των επενδύσεων και της ανταγωνιστικότητας. Το πρώτο μνημόνιο υπεγράφη ασμένως λόγω του υπέρογκου δημοσίου χρέους του 2009, που ανήρχετο στο 129.75% του ΑΕΠ. Εντός του 2013, αναμένεται, ότι το δημόσιο χρέος θα φθάσει στο μη βιώσιμο ποσοστό του 175.8% του ΑΕΠ και με την ποιοτικά δυσμενή διαφορά, ότι τώρα δεν είναι ομολογιακό αλλά πρωτίστως οφείλεται σε επισήμους πιστωτές όπως τα κράτη μέλη της ευρωζώνης και το ΔΝΤ. Κατά συνέπεια το αναγκαίο για την μη πτώχευση της χώρας κούρεμα του χρέους, εάν επιτευχθεί, αναμένεται ότι θα περιλαμβάνει και ιδιαίτερα σκληρούς όρους των πιστωτών. Η συνεχόμενη ύφεση και η ανεύθυνη καθυστέρηση εφαρμογής σειράς μέτρων, μέρος των οποίων προαναφέρθηκε επιγραμματικά, δημιουργεί διαρκώς μεγαλύτερα χρηματοδοτικά κενά, τα οποία καλύπτονται με κοινωνικά άδικα και οριζόντια εισπρακτικά μέτρα δίχως τέλος.

Στον οικονομικό ζόφο της χώρας, θα πρέπει να προστεθεί η δυσανάλογη και ασύμφορη παρουσία εκατοντάδων χιλιάδων παρανόμων μεταναστών, μουσουλμάνων στην πλειοψηφία τους, με πολλαπλές οικονομικές, κοινωνικές, πολιτισμικές, θρησκευτικές επιπτώσεις, καθώς και σημαντική δυσμενή επίδραση στην εγκληματικότητα και την ασφάλεια της χώρας. Το μεγάλο δημογραφικό μας πρόβλημα επιτείνεται αφού οι κυβερνήσεις αντί κινήτρων δημιουργούν αντικίνητρα για την γέννηση νέων Ελλήνων, καθώς και για την παραμονή και διαβίωση του πληθυσμού σε παραμεθόριες περιοχές. Τέλος η κυβέρνηση επέλεξε την πλέον ακατάλληλη συγκυρία για την εγκατάλειψη των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας (οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί προέρχονται είτε από αφελείς και επικίνδυνους ερασιτέχνες, είτε από δόλιους και ιδιοτελείς που αποβλέπουν στον αντεθνικό εφησυχασμό της κοινής γνώμης). Η επιδείνωση της καταστάσεως στις Ε.Δ. που αναμένεται να κορυφωθεί περί το τέλος της τρέχουσας δεκαετίας, σε συνδυασμό με τις ευρύτερες δυσμενείς εξελίξεις στην περιοχή εθνικού ενδιαφέροντος, αποδεικνύει την γεωπολιτική και στρατηγική ένδεια των εγχωρίων και ξένων λογιστών οι οποίοι αποφασίζουν για τις τύχες του έθνους. Στο εξωτερικό η χώρα μας ευρίσκεται στη δίνη γεωπολιτικών ανταγωνισμών, δίχως σαφή κατεύθυνση, ενώ παρακο-

λουθεί παθητικά τις εξελίξεις που την αφορούν και διαμορφώνουν το μέλλον της. Η πρακτική απουσία της Ελλάδος στην Α. Μεσόγειο, την Μ. Ανατολή, τα Βαλκάνια και την Β. Αφρική προκαλεί πολλαπλές επιπτώσεις στα εθνικά μας θέματα. Η ισχυρή αναθεωρητική και διαρκώς εξοπλιζόμενη Τουρκία έχει αντιληφθεί την ανυπαρξία ουσιαστικής αποτροπής και πειθαναγκάζει την χώρα μας σε κατευναστικές σταδιακές παραχωρήσεις, ενώ στον μεγάλο κατάλογο των διεκδικήσεων της, έχουν προστεθεί έμπρακτα τα ελληνικά υποθαλάσσια κοιτάσματα υδρογονανθράκων. Οι αλυτρωτικές κορώνες της Αλβανίας και των Σκοπίων συνεχίζονται και παράλληλα δρομολογούνται δυσμενείς προτάσεις-λύσεις επίλυσεως του Κυπριακού (ιδιαίτερα μετά την πρόσφατη οικονομική αποδυνάμωση της Κύπρου). Οι εξελίξεις τόσο στην «Αραβική άνοιξη», όσο και στην εσωτερική πρόσφατη τουρκική κρίση αναδεικνύουν την άγνοια όσων προβάλλουν πρότυπα μουσουλμανικών «δημοκρατικών» κρατών (τύπου Τουρκίας) και ταυτόχρονα υποστηρίζουν την συμβατότητα του Ισλάμ με το Δυτικό κεκτημένο. Η στρατιωτική αναμέτρηση στην Συρία, η έκβαση της οποίας θα κρίνει τον πολιτικό και ενεργειακό χάρτη της περιοχής, κορυφώνει την αστάθεια της περιοχής και εμπλέκει όλα τα γειτονικά κράτη, καθώς και Μεγάλες Δυνάμεις και Διεθνείς Οργανισμούς.

Εναντι όλων αυτών των ζωτικών ραγδαίων εξελίξεων στο εσωτερικό και εξωτερικό της χώρας, τα συγκυβερνώνα πολιτικά κόμματα κωλυσιοεργούν στην λήψη και εφαρμογή αποφάσεων, αδυνατούν να εμπνεύσουν τους πολίτες αφού δεν αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση, ιεραρχούν τις προτεραιότητες με ιδιοτελή κριτήρια (π.χ. την επανεκλογή τους) και δείχνουν να μην συναισθάνονται την κρισιμότητα των στιγμών. Το δυστύχημα είναι ότι και τα αντιπολιτευτικά κόμματα δεν προσφέρουν συγκροτημένη, ολοκληρωμένη και πειστική εναλλακτική πρόταση, φέροντας έτσι πολλούς ψηφοφόρους σε αδιέξοδο.

Εάν οι πολιτικοί ηγέτες και βουλευτές αντιλαμβάνονται ότι η χώρα χάνεται, καλούνται άμεσα να εγκαταλείψουν νοοτροπίες και πρακτικές δεκαετιών και να επιληφθούν αποτελεσματικά επί όλων των θεμάτων που άπτονται της επιβιώσεως της πατρίδας μας. Η κωλυσιοεργία υπό την κάλυψη των παραθύρων του νομικού μας λαβύρινθου πρέπει να τελειώσει. Οι έκτακτες καταστάσεις απαιτούν έκτακτες αποφάσεις και ενέργειες, κοινωνικά δίκαιες. Η επιβαλλομένη πανεθνική προσπάθεια απαιτεί το ζύπνημα του ελληνισμού όπου γης, με συγκεκριμένες προτάσεις και χρονοδιαγράμματα στα πλαίσια μία διακομματικής Εθνικής Στρατηγικής. Η στάση, η συμπεριφορά και κυρίως το παράδειγμα και τα πεπραγμένα των πολιτικών κομμάτων θα εμπνεύσουν ή θα απογοητεύσουν περισσότερο τους συμπολίτες μας. Ας ζυπνήσουν επί τέλους διότι ο εθνικός χρόνος μας τελειώνει.

Ιούνιος 2013

Αντιναύαρχος ε.α. Β. Μαρτζούκος Π.Ν.
Πρόεδρος Δ.Σ./ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. ΚΩΔΙΚΟΣ 016037

Εκδότης-Διευθυντής: Β. Μαρτζούκος

Υπεύθυνος Συντάξεως: Κ. Αργυρόπουλος

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Π. Λάγγαρης

Συντακτική Ομάδα: Ε. Τέμπος, Σ. Σκλήρης, Π. Λεονάρδος

DTP-Καλλιτεχνικά: Κ. Αργυρόπουλος

Εκτύπωση: NEMESIS Α.Ε.

Διευθύνσεις

Γραφεία: Νίκης 11

TK 105 57 Αθήνα

Τηλέφωνο: 210 8211025

Fax: 210 8211056

E-mail: elesme@otenet.gr

Διαδίκτυο: www.elisme.gr

**ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 24ης ΜΑΪΟΥ 2013
ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ**

**«Η ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ
ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ»**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Πραγματοποιήθηκε την 24ην Μαΐου 2013, η συνδιοργανωθείσα Ημερίδα με το ως άνω θέμα από το Γραφείο Στρατιωτικών και Αμυντικών Θεμάτων της Ακαδημίας Αθηνών και το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ) στην αίθουσα τελετών της Ακαδημίας.

Την Ημερίδα παρακολούθησαν Ακαδημαϊκοί, πρώην Υπουργοί, επίτιμοι Αρχηγοί ΓΕΕΘΑ και ΓΕΣ, ανώτατοι αξιωματικοί εκπροσωπώντας τους Αρχηγούς Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας, Πρόσβεις Διευθυντές Διευθύνσεων του ΥΠΕΞ, αντιπροσωπείες αξιωματικών των Ε.Δ. και Σ.Α., Διπλωμάτες του ΥΠΕΞ, εκπρόσωποι του επαγγελματικού και βιομηχανικού κόσμου, Ιδρυμάτων και απόστρατοι αξιωματικοί των Ε.Δ. και Σ.Α. κ.α.

Μετά τους χαιρετισμούς του Στρατηγού ε.α. και Ακαδημαϊκού κ. Δημητρίου Σκαρβέλη και του Προέδρου ΔΣ/ΕΛΙΣΜΕ Αντιναύαρχου ε.α. κ. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ, η ημερίδα άρχισε με την τοποθέτηση του Στρατηγού Δημητρίου Σκαρβέλη. Ακολούθησαν με την σειρά οι εισηγήσεις:

α. Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου με θέμα: «Γεωπολιτικές εξελίξεις εθνικού ενδιαφέροντος. Διεκδικήσεις και απειλές κατά των εθνικών συμφερόντων».

β. Ιστορικού-Συγγραφέως Σαράντου Καργάκου με θέμα: «Συμβολή Ενόπλων Δυνάμεων στην επίτευξη των εθνικών συμφερόντων. Δέουσα σχέση ΕΔ με κράτος και κοινωνία».

γ. Αντιστρατήγου ε.α. Στυλιανού Παναγοπούλου με θέμα: «Οι επιπτώσεις από την υλοποιούμενη Αμυντική Πολιτική από της μεταπολιτεύσεως και μετά καθώς και οι αντίστοιχες της οικονομικής κρίσεως επί της Αμυντικής Ισχύος της χώρας».

δ. Προέδρου του ΔΣ/ΣΕΚΠΥ κ. Αναστασίου Ροζολή με θέμα: «Η ανάπτυξη της αμυντικής βιομηχανίας και τεχνολογίας, ως μοχλός εξόδου από την οικονομική κρίση».

ε. Αμυντικού Αναλυτού κ. Ιωάννου Θεοδωράτου με θέμα: «Επιχειρησιακή σύγκριση και επάρκεια των ΕΔ, ως προς τις στρατιωτικές απειλές, για την περίοδο 2013-2023».

στ. Αντιναύαρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ με θέμα: «Η έννοια της αποτροπής και η διατήρηση της αποτρεπτικής ικανότητας των ΕΔ για την δεκαετία 2013-2023».

Συντονιστής της Ημερίδος ο Αντιπύραρχος ε.α. Στράτος Σκλήρης.

Στο παρόν Τεύχος παρουσιάζονται:

α. Η τοποθέτηση του Στρατηγού-Ακαδημαϊκού, επίτιμου Α/ΓΕΕΘΑ κ. Δ. Σκαρβέλη

β. Εισήγηση Υποστρατήγου ε.α. Κ. Αργυροπούλου.

γ. Εισήγηση Ιστορικού-Συγγραφέως κ. Σαράντου Καργάκου

δ. Εισήγηση Αντιστρατήγου ε.α. Στυλιανού Παναγοπούλου

**Προσφώνηση Προέδρου Ακαδημίας Αθηνών
Ακαδημαϊκού κ. Σπύρου Ευαγγελάτου.***

Εκλεκτό Ακροατήριο

Σας καλωσορίζω στο χώρο της Ακαδημίας Αθηνών. Είμαι στην ευχάριστη θέση να προσφωνώ μία σημαντική δραστηριότητα, την οποία έχει αναλάβει το Γραφείο Στρατιωτικών και Αμυντικών Θεμάτων της Ακαδημίας, σε συνεργασία, όπως και κατά το παρελθόν, με το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών, με γενικό θέμα «**Η Άμυνα και Ασφάλεια της Χώρας μας υπό το πρίσμα των Εξωτερικών και Εσωτερικών Εξελίξεων**»

Η Α.Α. πάντοτε επεδείκνυε ευαισθησία στα θέματα Ασφαλείας και Αμύνης της Χώρας και στις Ε.Δ. της, ως φορέως επιφορτισμένου κατά κύριον λόγο με τους τομείς αυτούς, της ασφαλείας και της αμύνης.

Τα θέματα αυτά, σε συνδυασμό με την «εθνική ισχύ», που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εξασφάλισή τους, σήμερα δέχονται έντονες πιέσεις, τόσο από το εσωτερικό μέτωπο (λόγω οικονομικής και όχι μόνο κρίσης), όσο και από το εξωτερικό μέτωπο, με τα δραματιζόμενα στον εγγύς και ευρύτερο γεωγραφικό περίγυρό μας.

Συνεπώς είναι μεγάλη η σημασία της σημερινής δραστηριότητας. Η σπουδή και η ανάλυση των επιμέρους θεμάτων και η συζήτηση που θα προκαλέσουν, εκτιμώ ότι θα γεννήσουν ιδέες και προτάσεις, χρήσιμες

και εποικοδομητικές. Καταλλήλως προβαλλόμενες, οι ιδέες αυτές και οι προτάσεις, όλοι ευελπιστούμε να κινήσουν την προσοχή των αρμοδίων για τα θέματα ασφαλείας και αμύνης φορέων, αλλά και προσώπων που κατέχουν θέσεις-κλειδιά και συμβάλλουν στη διαμόρφωση θέσεων και στη λήψη αποφάσεων, πάντα πάνω στα θέματα της Ημερίδος αυτής.

Εξάλλου αυτός νομίζω, είναι και ο κύριος σκοπός της

Και εύχομαι αυτό να συμβεί, δηλαδή, να υπάρξει επακόλουθη ενέργεια, να υπάρξει αύριο και να μη λήξει η προσπάθεια με το τέλος της Ημερίδος.

Καλὴν επιτυχία.

*Λόγω κωλύματος του Προέδρου, η ανάγνωση έγινε από τον Ακαδημαϊκό

κ. Δημήτριο Σκαρβέλη

Τοποθέτηση Στρατηγού ε.α. Δημητρίου Σκαρβέλη Ακαδημαϊκού και Επιτίμου Α/ΓΕΕΘΑ

Το Γενικό θέμα της σημερινής Ημερίδος είναι «**Η Άμυνα και η Ασφάλεια της Χώρας υπό το πρίσμα των Εξωτερικών και Εσωτερικών Εξελίξεων**».

Με την εισήγησή μου αυτή θέλω να θίξω κάποια επί μέρους θέματα και να διατυπώσω κάποιες σκέψεις, υπό το πρίσμα των εσωτερικών κυρίως εξελίξεων και δὴ υπό το πρίσμα της οικονομικής κρίσης που βιώνουμε όλοι μας και φυσικά οι Ε.Δ., τα τελευταία τρία χρόνια.

Οικονομική κρίση

Ὡς προς την «κρίση» αυτήν καθ' εαυτήν, παρέλκει να αναφερθῶ στα αίτια της, διότι αυτά σας είναι γνωστά. Αυτό που θέλω εγὼ να επισημάνω, είναι ὅτι η «κρίση» θα ἔχει διάρκεια. Η «ανάκαμψη» την οποία ὅλοι αγωνιωδῶς περιμένουμε, δεν θα ἔλθει (αν θα ἔλθει ποτέ στα προηγούμενα επίπεδα), παρά ὕστερα ἀπὸ μακρά -ίσως και μακροτάτη- κυοφορία, η οποία μάλιστα θα είναι και επώδυνη. Τούτο εξάγεται,

* ἀπὸ την οπισθέλκουσα της ελληνικής πολιτικής, που δεν στέργει στις αναγκαίες θεσμικές και ἄλλες μεταρρυθμίσεις και προσαρμογές, λόγω προσκόλλησης σε συνταγές παλαιάς κοπῆς (πελαταιακές σχέσεις, ψηφοθηρία, ιδιοτέλεια κ.α.).

* δεύτερον, ἀπὸ την ανυπαρξία ολοκληρωμένης αναπτυξιακής στρατηγικής και σχεδιασμοῦ υλοποίησής της. Ἀπλά, γίνονται προσπάθειες στον τουρισμό και τις αποκρατικοποιήσεις, ευκαιριακά και ὄχι στα πλαίσια συνολικοῦ σχεδιασμοῦ.

* τρίτον, ἀπὸ τις διάφορες αγκυλώσεις και δυσλειτουργίες του κρατικοῦ μηχανισμοῦ, που είναι ἄλλης εποχῆς και αδυνατεῖ να ανταποκριθεῖ στις απαιτήσεις του παρόντος, πολύ περισσότερο δε του αύριον, αποθαρρύνοντας τους επενδυτές και ταλαιπωρώνοντας τους πολίτες, ἀκόμα και για ἀπλά ζητήματα.

Ἀπὸ... ἀπὸ... (θα μπορούσα να ἀπαριθμήσω και ἄλλα αίτια), ἀλλὰ περιορίζομαι σε ἓνα ἀκόμα, που είναι και το τελευταίο. Είναι γενικότερο και ἀφορᾷ στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και ἰδιαίτερα στην ευρωπαϊκὴ μικρόπνοη και ἀνευ οράματος πολιτικὴ σε θέματα οικονομικά, ἐξωτερικῆς πολιτικῆς και τέτοια ἀμυνας και ἀσφάλειας, που ἐπηρεάζουν και τα ἐλληνικά πράγματα.

Πλέον αυτῶν σημειῶνω ὅτι, η ελληνικὴ κρίση συνέπεσε, ατυχῶς και με μία φάση μετάλλαξης του καπιταλισμοῦ (αν θέλετε πέστε της παγκοσμιοποίησης η της ἐλεύθερης οικονομίας της αγοράς) ἀπὸ τον παραγωγικὸ χρηματισμὸ και πλουτισμὸ, στον χρηματιστηριακὸ χρηματισμὸ, ὅπου το μεγάλο κεφάλαιο και οι ἰσχυροὶ τραπεζίτες και χρηματιστές

ἔχουν τον πρώτο λόγο και ἐπιβάλλουν πολιτικές για τα δικά τους και μόνον συμφέροντα. Κέρδος και ἀπληστία ὁμοῦ, είναι το πιο καταστροφικὸ μείγμα.

Δεν προχωρῶ ἄλλο πάνω στο θέμα της κρίσης, ἀλλὰ ἐπανέρχομαι σε ὅτι στην ἀρχὴ ἐτόνισα δηλ. στην μακροβιότητα της κρίσης η (με ἄλλα λόγια) στην βραδύτητα της ἀνάκαμψης. Ἐντεύθεν και το ἐρώτημα (και σ' αυτό θέλω να καταλήξω) τι μέλει γενέσθαι με την ἀμυνα και με τις Ε.Δ., στο χωρὶς ορατὸ χρονικὸ ὄριο πέρας της κρίσης? Κρατήστε το αυτό, διότι θα ἐπανέλθω.

Ἀπειλές

Ἐνα δεύτερο θέμα είναι αυτό των ἀπειλῶν. Ὑπάρχει μάλιστα και εισήγηση στη συνέχεια που θίγει τις ἀπειλές. Η ὑπαρξὴ των Ε.Δ. και οι πολεμικοὶ σχεδιασμοὶ στηρίζονται στην ἐκτίμηση των ἀπειλῶν και δικαιολογούνται ἀπὸ αυτές. Ἄλλως δεν ἔχουν λόγο ὑπαρξῆς. Σήμερα, ὕστερα ἀπὸ μακρὰ περίοδο εἰρήνης, μετὰ τον Β' ΠΠ, την ἐνταξίη μας στη Συμμαχία ΝΑΤΟ και στην Ε.Ε., στο γεγονός ὅτι ὀλιγοστεύουν συνεχῶς οι της γενιάς του 40 και οι ἐπόμενες γενιές θεωροῦν κεκτημένη ἐσασίη την κατάσταση εἰρήνης, είναι ἐπόμενο να ἔχουν ἀμβλυνθεῖ τα ἀνακλαστικά ἐθνικῆς ἐγρήγορσης, η και ἀκόμα να θεωροῦνται τα περὶ ἀπειλῶν κατὰ της Χώρας, προϊόντα ἐπαγγελματικῆς διαστροφῆς των Στρατηγῶν, για την ὑπαρξίη τους και την καριέρα τους. Ἀπὸ κάποιους, ὄχι ὀλίγους, ἀμφισβητεῖται ἀκόμα και η ἀναγκαιότητα ὑπαρξῆς και συντήρησης Στρατοῦ.

Ὅμως τα πράγματα δεν ἔχουν ἔτσι. Οι ἀπειλές ὑφίστανται και δεν θα ἐκλείψουν, για τον ἀπλό λόγο ὅτι και τα μικρότερα και πλέον ἀδύναμα των κρατῶν ἔχουν οράματα, συμφέροντα και διεκδικήσεις. Μόνον στην Ἑλλάδα διατυπώθηκε κάποτε το δόγμα του... «δεν διεκδικούμε τίποτα».

Πολλοὶ δεν δίδουν σημασία στις φραστικῆς ἀπειλές ηγετῶν του περιγύρου μας (της Τουρκίας, της FYROM, της Ἀλβανίας...), διότι γίνονται τάχα μου για ἐσωτερικὴ κατανάλωση. Ὅμως αυτές είναι συμβατές με τα οράματα, τις διεκδικήσεις των κρατῶν αυτῶν και ἐδράζονται σε ἱστορικά δεδομένα, της δικῆς τους βέβαια ἱστορίας (ὅπως αυτοὶ τη γράφουν και την ἐρμηνεύουν) η σε κατασκευάσματα θεωρητικά, μεγαλοϊδεατικοῦ προσανατολισμοῦ.

Ἀυτά τα τελευταία, ο χρόνος δεν θα τα ἀμβλύνει, αν λάβουμε ὑπ' ὄψιν, το τι διδάσκεται σήμερα στα σχολεία των ὁμόρων κρατῶν και πως θα αισθάνονται και θα σκέπτονται για μας (για τους Ἕλληνες και την Ἑλλάδα) οι αὐριανοὶ πολίτες τους. Για τη μεγάλη, η φυσικὴ -ὅπως την ἀποκαλοῦν Ἀλβανία (οι Ἀλβανοὶ), για τη Μακεδονία του Αἰγαίου

ου (οι Σκοπιανοί) και για τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου, που επικάθονται στην εδαφική επέκταση της Ανατολίας και όχι μόνο (οι Τούρκοι).

Αλλά ας αφήσουμε τα οράματα και τις διεκδικήσεις των ομόρων. Μία επαγγελματική, υπεύθυνη, μία υπηρεσιακή εκτίμηση απειλών, δεν μπορεί παρά να βασίζεται στις πραγματικές «δυνητικές» απειλές, τουλάχιστον των ομόρων χωρών, όσο φιλικών και αν παρουσιάζονται. Η υπηρετήση των συμφερόντων τους (όπως αυτοί τα κρίνουν) είναι υπέρνω πάσης φιλίας και αυτό το γνωρίζουμε από την αρχαιότητα, από τον Θουκυδίδη. Ο διάλογος με την Τουρκία, που έφθασε σε πρωθυπουργικό επίπεδο, δεν έχει αποφέρει κάτι το χειροπιαστό. Το casus belli για νόμιμο δικαίωμά μας παραμένει. Δεν είμαι αντίθετος προς αυτόν (τον διάλογο), αρκεί να μη μας αποπροσανατολίζει και μας εφησυχάζει, ως προς την αμυντική ισχύ μας και να μη μας κάνει συμβιβαστικούς και φιλανδοποιημένους.

Αλήθεια τι χρειάζεται ένα ολόκληρο Σώμα Στρατού των 35 χιλ ανδρών η Τουρκία στην Κύπρο: μήπως και δεν συνιστά άμεση απειλή: Ποιος μπορεί να μας εγγυηθεί ότι, οι σημερινές (ας πούμε μη απειλητικές) διαθέσεις απέναντί μας των ομόρων χωρών, δεν μπορούν μελλοντικά να μεταβληθούν. Προ ετών, μετέφερα ο ίδιος ένα cd στον Α/ΓΕΣ, που πρόβαλε τον Γ' Βαλκανικό Πόλεμο (ο Α' έγινε από όλα τα βαλκανικά κράτη εναντίον της Τουρκίας, ο Β' από όλα τα βαλκανικά κράτη εναντίον της Βουλγαρίας). Ο Γ' θα γίνει σύντομα από όλα τα βαλκανικά κράτη εναντίον της Ελλάδος. Τόπος παραγωγής του cd οι ΗΠΑ. Δεν φοβούμεθα κανέναν από τους γείτονές μας, αλλά αλίμονο μας, αν οι μεγαλοϊδεατισμοί των γειτόνων μας ενσωματωθούν στα συμφέροντα και τις στρατηγικές μεγάλων δυνάμεων.

Οι απειλές λοιπόν υπάρχουν, εν υπνώσει σήμερα, εν δυνάμει ενδεχομένως αύριο. Οι στρατοί όμως δεν φτιάχνονται σε μια μέρα. Πρέπει ανά πάσα στιγμή να είναι έτοιμοι για τα ενδεχόμενα.

Ανθρώπινο Δυναμικό των Ε.Δ..

Προχωρώ τώρα προς το μεγάλης σημασίας –για μένα- θέμα του ανθρωπίνου δυναμικού των Ε.Δ. μας. Είναι η κύρια και βασική συνιστώσα των Ε.Δ. Τα υλικά μέσα, οι οργανώσεις και οι πολεμικοί σχεδιασμοί, όλα υπόκεινται στον ανθρώπινο παράγοντα και από αυτόν εξαρτώνται. Το ανθρώπινο δυναμικό έχει την ποσοτική και την ποιοτική διάστασή του.

Η πρώτη, η ποσοτική, ακολουθεί από ετών την παράλληλη πορεία της φθίνουσας δημογραφίας της χώρας. Στην πτωτική πορεία της, συμβάλλουν και άλλες δύο παράμετροι, η γενομένη κατά καιρούς μείωση του χρόνου θητείας και οι στρατολογικής φύσεως απομειώσεις (και οι δύο παράμετροι ψηφο-

θηρικής σκοπιμότητας). Το επίμονο από τη στρατιωτική ηγεσία -εξ όσων γνωρίζω- αίτημα της αύξησης του χρόνου θητείας, εδώ και χρόνια, δεν έχει εισέτι εισακουσθεί.

Κυρίες και Κύριοι, το κριτήριο του χρόνου θητείας είναι ένα και μοναδικό. Είναι ο χρόνος που αναγκαιοί, ώστε ο κατατασσόμενος νεαρός Έλληνας, από ανίδεος περί τα στρατιωτικά πολίτης, να γίνει ικανός και άξιος μαχητής. Αυτός ο χρόνος έχει μελετηθεί ακόμα και από την Ακαδημία και υπάρχει σε έκδοσή της με τίτλο «Δημογραφία και Άμυνα» από το 2009. Κυμαίνεται δε ο χρόνος μεταξύ των 14 και 16 μηνών. Κάθε άλλη εκδοχή είναι εκ του πονηρού.

Το τραγικόν της ιστορίας είναι ότι, κατά καιρούς, η οροφή του στρατεύματος προσαρμοζόταν στο μειούμενο δυναμικό, αντί το τελευταίο να προσαρμόζεται και να ανταποκρίνεται στην αναγκαιούσα οροφή. Πώς; Με την αύξηση του σημερινού χρόνου θητείας και με την απόλειψη χαριστικών στρατολογικών διατάξεων. Ας μη παρασυρόμεθα από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, δεν χρειάζεται να τις κατονομάσω, διότι καμία από αυτές δεν έχει το δικό μας αμυντικό πρόβλημα.

Έρχομαι τώρα στην ποιοτική διάσταση του ανθρωπίνου δυναμικού. Ποιοτική διάσταση, σημαίνει ασφαλώς επαρκή μαχητική ικανότητα δηλ. ότι εννοούμε λέγοντες «το αξιόμαχον» των Ε.Δ.. Αναφέρομαι τόσο στα στελέχη που προέρχονται από τις παραγωγικές Σχολές, όσο και στους στρατευσίμους, που πολύ ενδιαφέρουν κυρίως το Στρατό Ξηράς και που μέσω αυτών υλοποιείται η ευθύνη του συνόλου του ελληνικού λαού για την ασφάλεια της χώρας. Οι στρατεύσιμοι είναι ο ομφάλιος λώρος, που συνδέει το Στράτευμα με το Λαό.

Το αξιόμαχον που προανέφερα έχει πολλές συνιστώσες, την εκπαίδευση και τη γνώση που αποκτάται με αυτήν, τη σωματική ενδυνάμωση και ρώμη το ηθικόν και το φρόνημα, την πειθαρχία, την υψηλή αντίληψη καθήκοντος και αποστολής, που πρέπει να φθάνει μέχρις αυτοθυσίας.

Παρακαλώ, πόσες από αυτές τις συνιστώσες επηρεάζει η κρίση που βιώνουμε σήμερα; Καμία ή όλες; Το αφήνω στην κρίση σας. Σημειώνω μόνο, πώς ο άνθρωπος δεν είναι απλά το σώμα του, έχει ψυχή και συναίσθημα, που είναι δεκτικά επηρεασμού, ιδίως όταν έχει και εξαρτώμενα από αυτόν πρόσωπα (γονείς, τέκνα...) που του γεννούν ευθύνες. Αν θέλετε να δεχθώ ότι, οι συνέπειες της κρίσης δεν θα επηρεάσουν την εκτέλεση του καθήκοντος, δεχθείτε και σεις ότι δεν θα συμβεί αυτό που λέει το τραγούδι...»με το χαμόγελο στα χείλη πάνε οι φαντάροι μας μπροστά». Κακά τα ψέματα. Ας μην αυταπατώμεθα.

Κάποιες άλλες συνιστώσες του βίου, όπως η αξιοπρέπεια, η κοινωνική παρουσία, η αυτοεκτίμηση, δεν επηρεάζονται; Ή μήπως, δεν υπάρχει ένα αίσθημα αδικίας, για άνιση κατανομή των βαρών μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών μισθωτών και συνταξιούχων του Δημοσίου; Η αξιοπρέπεια δεν μπορεί να είναι κριτήριο μισθολογικό. Αντιλαμβάνεσθε που αναφέρομαι. Αξιοπρέπεια έχουν όλοι οι Έλληνες.

Το γεγονός των 15-20 χιλ στελεχών στην Πλατεία Κλαυθμώνος, πρό ημερών, μαρτυρεί πολλά, αν θελήσουμε να το αναλύσουμε και ανατρέπει καθιερωμένες αντιλήψεις και συμπεριφορές. Μήπως αυτές οι ανατροπές δεν είναι επακόλουθο της κρίσης; Το ηθικό περνά και από το στομάχι και όποιος δεν το αντιλαμβάνεται αυτό είναι εκτός πραγματικότητας. Γράφει ο Ξενοφών για τη ναυμαχία της Κυζίκου (410 π.Χ.), όπου υπέστη καταστροφή ο στόλος των Σπαρτιατών από τους Αθηναίους... «έρρει τα κάλα (κατεστράφησαν τα πλοία) Μίνδαρος απεσσύα (ο Μίνδαρος, ο ναύαρχος εφονεύθη) πεινώντι τώνδρες(άσιτοι οι άνδρες)». Με νηστικά τα πληρώματα -καίτοι οι Σπαρτιάτες ήσαν σκληραγωγημένοι- πως θα μπορούσαν να νικήσουν;

Απεκάλεσα το ανθρώπινο δυναμικό κύρια και βασική συνιστώσα των ΕΔ. Αυτή η συνιστώσα πρέπει να διαφυλαχτεί στη μακρά διαδρομή της κρίσης και εύχομαι αυτό να το αντιληφθούν οι πολιτικές ηγεσίες, άλλως η ζημία θα είναι μεγάλη για την άμυνα και την ασφάλεια της χώρας.

Άμυνα και Ασφάλεια

Αυτήν την άμυνα και την ασφάλεια έρχομαι τώρα να θίξω, σαν τελευταίο θέμα. Η ασφάλεια είναι ευρύτερος όρος, που περιέχει και την άμυνα. Αυτός ο όρος έχει επικρατήσει. Αυτή η ασφάλεια είναι το αποτέλεσμα, το προϊόν αν θέλετε (με όρους οικονομικής) το παραγόμενο από τις Ε.Δ.. Άυλο και δυσδιάκριτο προϊόν για τους πολλούς, που βλέπουν τις ΕΔ μόνο σαν άσκοπη, δυσβάστακτη κρατική δαπάνη, σε συνθήκες κρίσης. Τους βολεύει να θεωρούν σαν ασφαλιστική δικλείδα το γεγονός ότι ανήκουμε στο NATO και στην Ε.Ε. και δεν κάνουν τον κόπο να ερευνήσουν την έλλειψη σαφών εγγυήσεων ασφαλείας της χώρας μας και από τον ένα και από την άλλη..Εξάλλου η Τουρκία είναι και αυτή μέλος του NATO και συνομιλητής της ΕΕ για την ένταξή της.

Ας μη ξεγελιόμαστε, η ασφάλεια μας είναι αποκλειστικά δική μας ευθύνη, ιδιαίτερα όταν πλέον μέσα στο NATO συζητείται η επισφαλής πορεία του και η αναγκαιότητά της ύπαρξής του (ήδη οι χώρες του ευρωπαϊκού νότου δεν καταβάλλουν τις εισφορές τους), η δε Ε.Ε. οδεύει φθίνουσα από πλευράς εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

Το μεγάλο ερώτημα που προκύπτει, είναι το πώς θα πορευθούν οι Ε.Δ. μέσα στη μακρά πορεία της κρίσης (που έχω ήδη επισημάνει). Η μεγάλη πρόκληση είναι, πως οι Ε.Δ. θα διατηρήσουν τον αποτρεπτικό χαρακτήρα τους και την αμυντική ικανότητά τους στη διαδρομή αυτής της κρίσης, μέσα σε ένα περίγυρο (στενότερο και ευρύτερο) με σαφείς αναταράξεις και με απαιτήσεις ασφαλείας μάλλον αυξανόμενες, αφού οι απαιτήσεις ασφαλείας για ΑΟΖ και μελλοντικές εγκαταστάσεις εξόρυξης είναι απόλυτως απαραίτητες. Σήμερα, το ήμισυ του πολεμικού ναυτικού του Ισραήλ τέτοιες εγκαταστάσεις ασφαλίσει. Να μη ξεχνούμε και την Κύπρο, με τις υποχρεώσεις του ενιαίου αμυντικού δόγματος.

Πληροφορηθήκαμε από τον τύπο ότι, επιτέλους η πολυσυζητημένη Νέα Δομή Δυνάμεων κινείται προς εφαρμογήν. Σωστή η κίνηση, αλλά δύσκολο το εγχείρημα. Και είναι δύσκολο, διότι εμπεριέχει μίαν αντίθεση. Τη μείωση των οικονομικών πόρων, χωρίς τη μείωση της αμυντικής ισχύος.

Δεν ζητούνται βέβαια θαύματα, εξορθολογισμοί και εξισορροπήσεις ζητούνται, μαζί με καλλίτερα οργανωτικά σχήματα και καλλίτερους σχεδιασμούς. Εδώ που φθάσαμε μόνο προς αυτή την κατεύθυνση μπορούμε να προχωρήσουμε (εξ ανάγκης μονόδρομος) και αυτό ας γίνει με υπευθυνότητα, επαγγελματισμό και πολύ σύνεση. Ίσως και το εύχομαι, η σημερινή Ημερίδα να βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Αγαπητοί μου, αν κάνουμε εκπώσεις στο θέμα της αμύνης και ασφαλείας, πολύ φοβούμαι ότι θα συμβεί αυτό που μας έχει αφήσει παρακαταθήκη ο Θουκυδίδης, δηλ... «ο ισχυρότερος επιβάλλει αυτό που του επιτρέπει η δύναμή του και ο πιο αδύνατος παραχωρεί ότι του υπαγορεύει η αδυναμία του». Και ήδη έχουμε φθάσει στα έσχατα, διότι αν δεν μπορείς να ασκήσεις πλήρως τα κυριαρχικά δικαιώματά σου (π.χ. την επέκταση στα 12 νμ. των χωρικών υδάτων) διάγεις οιονεί υπό ομηρίαν.

Κυρίες και Κύριοι, καλή η ειρήνη (δεν αντιλέγω) αλλά δεν πρέπει να νοείται ως εξασφαλισμένη εσαεί, ως αυτονόητη συνθήκη μη παραβιάσιμη, αλλά ως -και αυτό διαλάθει της προσοχής πολλών- προϊόν και αποτέλεσμα της ύπαρξης αμυντικής ικανότητας και προστασίας, δηλ. της ύπαρξης Ε.Δ. επιφορτισμένων με την προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της. Διαβάζω μία φράση από άρθρο του Αντιστρατήγου Σταύρου Κούτρη από την Εθνική Ηχώ, που το βρίσκω σημαντικό... «οι Ε.Δ. είναι ένας ανθρωποκεντρικός οργανισμός που κτίζεται δύσκολα και υποσκάπτεται εύκολα και γρήγορα». Ας το έχουμε υπ' όψιν και για τη Νέα Δομή.

Γεωπολιτικές Εξελίξεις Εθνικού Ενδιαφέροντος. Διεκδικήσεις και Απειλές κατά των Εθνικών μας Συμφερόντων

Εισηγητής: Υποστράτηγος ε.α. Κωνσταντίνος Αργυρόπουλος

Εισέρχομαι στο θέμα με την όποια αντικειμενικότητα μπορεί να έχει ένας ανησυχών Έλληνας, ο οποίος μέσω της κοινής λογικής αντιλαμβάνεται το ανορθόδοξο της πορείας του έθνους μας. Και αναφέρομαι στην κοινή λογική, διότι η λογική μου είναι αυτή του απλού πολίτου και όχι η περίπλοκη και ελιγματοώδης ενός εδραιωμένου θεσμικού.

Όπως η συντριπτική πλειονότητα των Ελλήνων, έτσι κι εγώ αντιλαμβάνομαι, ότι η Ελλάδα απειλείται. Και η κοινή μου λογική διατελεί εν συγχύσει: γιατί η Ελλάδα απειλείται; Γιατί; Επειδή η Ελλάδα νοσει! Και η απειλή προέρχεται πρωτίστως από τον ίδιο της τον εαυτό. Και πώς είναι δυνατόν; Είναι. Ας ιδούμε τα συμπτώματα.

Η Ελληνική οικονομία ασθενεί. Ο ανταγωνισμός και η διαμάχη για την ικανοποίηση ασυγκράτητων επιδιώξεων οδηγούν σε μία διάσταση, όπου η οικονομία αφήνεται στην λειτουργία της αήθους αγοράς. Η ίαση δεν αναμένεται από τις στρατιές των οικονομολόγων, οι οποίοι συζητούν ατερόνως πλην αποφεύγουν επιμελώς να προτείνουν λύσεις ουσίας, λύσεις αποτελεσματικές, με τις οποίες η Ελλάδα θα μπορούσε να επαναποκτήσει την οικονομική της υγεία.

Το πρόβλημα βεβαίως δεν είναι οικονομικό. Είναι πολιτικό. Το κράτος οφείλει να προσαρμόσει τις παρεμβάσεις με συνειδητό συντονισμό για την ανάπτυξη της πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής, που είναι άλλωστε και στα πλαίσια των δυνατοτήτων της χώρας.

Η οικονομία της Ελλάδος θα εισέλθει σε υγιή πορεία, όταν αναληφθεί υπεύθυνη πολιτική αντιμετώπιση, η οποία θα διακρίνεται από αυξημένη πολιτική και κυρίως εθνική συνείδηση. Άλλως δεν προοιωνίζεται καμμία ανάκαμψη.

Άλλη απειλή. Το δημογραφικό. Δεν αμφιβάλλω και ουδείς εκ των παρόντων αμφιβάλλει, ότι η δημογραφική μας νόσος οφείλεται σε αριθμό φθινουσών παραμέτρων, όπως είναι η ομογονία, η ομοφυλία, η ομοεθνία, η ομοφυΐα και η ομοείδεια. Τώρα, όσο ποτέ άλλοτε η Ελληνική Πολιτεία οφείλει να εγκύψει με περισσή σοβαρότητα στο σύμπτωμα. Και επί πλέον πρέπει να λάβει θέση φυλάξεως έναντι του φαινομένου της παγκοσμίου ανακατανομής των πληθυσμών, διότι η χωρητικότητά μας είναι ησόνων δυνατοτήτων και ανοχών. Και όχι μόνον. Πρέπει να λάβει υπ' όψιν και την σκόπιμη και κατευθυνόμενη διεισδυτική πρακτική των ομόρων λαών που μαζί με τους λοιπούς, ανεξέλεγκτα εισρέοντες, συ-

στήνουν ένα υπομόχλιο ανατροπής της μέχρι προ τινος γνωστής μας ελληνικής τάξεως δημογραφικών και πληθυσμικών πραγμάτων.

Άλλο σύμπτωμα υποτροπιαζούσης νόσου. Τα πολιτισμικά. Οι Έλληνες ενώ έχουν την πλουσιότερη πολιτισμική κληρονομιά συμπεριφέρονται κατά τρόπο, ο οποίος αντιβαίνει σε ορισμούς, που διαβεβαιώνουν, πιστοποιούν και προσεπικυρώνουν την πολιτισμική ανέλιξη.

Οι θεσμοί και η παιδεία γίνονται αθύρματα προοδευτικών θεωριών ή πραγματιστικών και αποδομιστικών στόχων. Αν μη τι άλλο τουλάχιστον οι Έλληνες θα μπορούσαν να εργάζονται για την διαφύλαξη της κληρονομιάς στην κατάσταση που την παρέλαβαν. Από την άλλη χαρακτηριστική είναι η ανοχή μας στην πολιτισμική ρυμούλκηση από αλλοτρίους παράγοντες που συντελούν στην πολιτισμική μας αλλοίωση. Αποδεχόμεθα την πολιτισμική παγκοσμιοποίηση χωρίς αντίρρηση.

Τούτο όμως δεν είναι άλλο τι από μία καθαρά οικονομική παγκοσμιοποίηση, η οποία επιδρά δραματικά στην αλλοίωση των βιοθεωρικών στοιχείων, που χαρακτηρίζουν μία κοινωνία δεδοκιμασμένων αξιών. Δεχόμεθα με απαθές ανασήκωμα των ώμων μας την μουσουλμανοποίηση του ακραιφνούς ελληνικού ανθρωπολογικού και νυν χωροχρονικά αποστασιοποιημένου κοινωνικού τοπίου.

Και κάτι καινούργιο. Η ζωή μας μολύνθηκε από Σουλεϊμανίαση. Πολλαπλά είναι τα τρυπήματα από τις ενέσεις κατωτεροποίησης που δέχεται ο οργανισμός μας.

Κι όμως, η Ελληνική Πολιτεία θα μπορούσε με βάση την διαισθητική προσέγγιση, την τεχνοκρατική συνδρομή και την τεχνολογική υποστήριξη να επανέλθει στην εξέταση, αξιολόγηση και εκμετάλλευση της εκχωρουμένης και παγκοσμίως σεβαστής πολιτισμικής μας κληρονομιάς. Κάπως έτσι θα μπορούσαμε να υπερηφανευτούμε, ότι είμαστε συντελεστές μιας διαρκούς ελληνικής ηγεμονικής πολιτισμικής παρουσίας στον υψίλιπο πολιτισμικό κόσμο.

Κλείνω τα μάτια και ονειρεύομαι. Η Αθήνα παγκόσμια πολιτισμική πρωτεύουσα. Η Σπάρτη οικουμενικός οδηγός αρετών. Οι Θερμοπύλες, ο Μαραθώνας, η Σαλαμίνα, οι Πλαταιές: πλανητικά μουσεία αποδείξεως της δυνάμεως της ανθρώπινης θέλησης.

Η ομοεργία των συγχρόνων υπευθύνων στο «μεγάλα πράττειν» θα προίκιζε την Ελλάδα με την αίγλη, που τούτη την ώρα έχει την απόλυτο ανάγκη της. Συνε-

πώς η αδιαφορία μας για την διατήρηση της συνεχείας του ελληνικού μας πολιτισμού ισοδυναμεί με μία εκ των έσω απειλή.

Μία άλλη απειλή είναι και η τάση προς αμεθεξία περί τα θρησκευτικά. Ας το χαρακτηρίσουμε ως το ηθικο-κοινωνικό αδιάθετον. Θα μπορούσαμε να πούμε, ότι αναδύομενη θρησκεία είναι ο ατομισμός, όπου το ανθρώπινο υποκείμενο περιβάλλεται με ιερότητα και αντιπαρατίθεται σε κάθε εθνικό και κοινωνικό συμφέρον. Και το συλλογικό συμφέρον, ως φυσικόν απαιτεί μείωση του ατομισμού. Ο αύξων αυτός αθεϊσμός και ο αγνωστικισμός μπορεί να συνιστούν ένα πνευματικό αυτοπροσδιορισμό αλλά δεν παύουν να είναι καταλύτες εξοφλήσεως της ελληνικής κοινωνικής ομοειδείας. Απέναντι η εκκλησία στέκεται αδέξια και σαστισμένη ένεκα του φρενήρους ρυθμού των κοινωνικών μεταλλαγών επί παραδόσεων, πίστεως και δοξασιών. Επιδεικνύει αδυναμία προβολής μιας ισχυράς θρησκευτικής επιχειρηματολογίας, εμπρός στην ρευστότητα πεποιθήσεων. Οι πεπαιδευμένοι αιτιώνται την απουσία πνευματικών ερεθισμάτων. Οι ενδείξεις μαρτυρούν κοινωνικο-πνευματική απορρύθμιση.

Παρά ταύτα, ο ιστός της πίστεως των Ελλήνων παραμένει εκείνος, ο οποίος έχει διαμορφωθεί από την παράδοση. Ο άνθρωπος αισθάνεται την ανάγκη να πιστεύει σε κάτι, διότι άλλως θα καθίστατο εκμεταλλεύσιμος ύλη των φορέων του θρησκευτικού μηδενισμού, του κοινωνικού ρεφορμισμού, ακόμη και του αφελληνισμού, όπερ και ολέθριον για την δική μας ανάδελφο φυλετική ομάδα, η οποία θέλει και πρέπει να έχει ένα εθνο-κοινωνικό προσανατολισμό. Ας παραδειγματισθούμε από το Islam. Ας ιδούμε την ακμαιότητα των μουσουλμάνων και την έφεσή τους να καλύπτουν τα κενά εκείνα, όπου δεν υπάρχουν άμυνες, οι οποίες να εγγυώνται την ακεραιότητα της οντότητας, που εκπροσωπούν.

Στην Ελλάδα σήμερα ακόμη και ένας κοινός νους, πολλώ δε μάλλον ένας προσεκτικός αναλυτής θα παρατηρήσει, ότι στους θεσμούς υπάρχουν κενά. Κενά σε προσδοκώμενη σοφή ηγεσία. Σε πρόσφορο διαχείριση της οικονομίας. Στην εκτίμηση της σοβαρότητος του ρόλου των ενόπλων δυνάμεων στην ασφάλεια της χώρας. Γενικά θα διαπιστώσει χρεωκοπία των αξιών.

Λέει ο Arnold Toynbee στο βιβλίο του «Η Σπουδή της Ιστορίας», ότι *όταν τα σύνορα μιας κοινωνίας ανωτέρου πολιτισμού και μιας άλλης κατωτέρου τοιούτου παύσουν να προχωρούν, η πλάστιγξ δεν σταθεροποιείται αλλά θα κλίνει υπέρ της καθυστερημένης κοινωνίας, η οποία κατά τεκμήριον, διακρίνεται από σφρίγγος.*

Εδώ σήμερα καθιστάμεθα μάρτυρες μιας περιπου ομοίας αντιπαραβολής κοινωνικών οντοτήτων. Η Ελλάδα, η κάποτε πηγή του πνευματικού φωτός, σήμερα δείχνει κατάκοπος και παρητημένη. Ακόμη και από την

στοιχειώδη μέριμνα της αυτασφαλίσεως. Δεν φαίνεται να γνωρίζει τον τρόπο να αμυνθεί. Απλά ελπίζει, σε δημιουργία συνθηκών ανασυντάξεως για μια πολιτικοκοινωνική επιστροφή. Μία επιστροφή με διεκδικήσεις. Η -επί των ημερών μας- στάση της πολιτικής ηγεσίας, όταν διατείνεται, ότι η Ελλάς ουδέν διεκδικεί δεν στοιχειοθετεί ένα διπλωματικό ή διαπραγματευτικό πλεονέκτημα. Αντιθέτως αποκαλύπτει αδυναμίες του συστήματος της ελληνικής σκέψεως. Είναι ο αντικατοπτρισμός φοβικών συνδρόμων. Είναι η ανισχυρία δομών. Είναι η ηγεσιακή ισχνότητα. Είναι το διπλωματικόν ευένδοτον. Είναι η εκτελεστική ανικανότητα. Είναι η άτοπος δικαιολογία των όσων αρμοδίων, που αποποιούνται υπευθυνότητα. Είναι η μοιρολατρική υποταγή ενός ολόκληρου λαού.

Σε ένα τέτοιο παρηκμασμένο μόρφωμα με κατεσταλμένη την πολεμική αρετή και εμφανή την αδυναμία της αυτοβοήθειας και αμύνης, φυσικόν επόμενον είναι να υπάρχουν διεκδικήσεις από τους ομόρους εις βάρος της αλλογενούς προς αυτούς Ελλάδος. Και αυτές τις διεκδικήσεις οι γύρω μας τις προβάλλουν ανενδοίαστα.

Οι Αλβανοί ανεπίσημα μεν ουσιαστικά δε, διεκδικούν ολόκληρη την Ήπειρο και μέρος της Δυτικής Μακεδονίας.

Οι Σκοπιανοί επίσημα και δεδηλωμένα διεκδικούν τον ελληνικό χώρο μέχρι τον Όλυμπο.

Οι Βούλγαροι έχουν στον νού τους και όταν οι συγκυρίες αρμονιστούν, να υλοποιήσουν την πάλαι ποτέ Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου. Ας θυμηθούμε και πρόσφατο δεδομένο σε χάρτη μελετωμένης ασκήσεως.

Ως προς τους Τούρκους, τι θα μπορούσαμε να πούμε; Γνωστές σε όλους οι προθέσεις των Τούρκων, ως προς την Θράκη, το Αιγαίο, την Κύπρο.

Κι ας έχουμε στο νού μας και κάποια ενδεχόμενα.

Αν το αύριον της Ελληνο-Τουρκικής αντιπαραθέσεως καταλήξει σε μία σύγκρουση -ας πούμε- χαμηλής εντάσεως, τότε η στρατηγική με την παραδοσιακή της σημασία θα παύσει να έχει εφαρμογή. Θα αποτελεί απλώς ένα ηλεκτρονικοποιημένο παίγνιο του Γενικού Επιτελείου. Κάτι σαν άσκηση αυταπάτης. Και τούτο, διότι, μόλις ξεκινήσουν στρατιωτικές επιχειρήσεις κλασσικής μορφής θα ανοίξει ταυτόχρονα και η αυλαία ενός θεάτρου προσθέτων επιχειρήσεων οπουδήποτε εντός Ελλάδος. Ανορθόδοξες ενέργειες, πάσης φύσεως τρομοκρατικά κτυπήματα και αριθμός ασυμμέτρων εχθρικών προσβολών.

Και οι εχθρικές ενεργούσες ομάδες θα ενεργούν κάτω από εχθρικές κατευθύνσεις. Θα δεχθούμε προκηρύξεις, διακηρύξεις και ίσως ανακηρύξεις. Ας φανταστούμε τη δράση ενός οργανωμένου UCC. Ας μην αγνοήσουμε ενδεχόμενη διείσδυση Γκρίζων Λύκων συνεργαζομένων με εξοπλισμένες ομάδες της μειονότητας της Θράκης. Θα υποστούμε προσβολές από ένοπλα αποσπάσματα βορείων ομόρων διεκδικητών καθώς και

άλλων ξένων ποινικού ενδιαφέροντος συμμοριών. Θα γευτούμε τις φρικαλεότητες πεινασμένων λαθρομεταναστών. Και ας μη παραλείγουμε τους φονταμενταλιστές ισλαμιστές. Ακόμη-ακόμη απειλή πρέπει να λογισθεί και η εκδήλωση ασυμβάτων προς το δέον ενεργειών των βορειο-ελλαδικών προσφύγων, που θα κατευθυνθούν στο νότο προς εύρεση τροφής και στέγης και εξασφάλιση της ταλαιπωρημένης υπάρξεώς των.

Ας σκεφθούμε εν τέλει και τους υπόλοιπους εμάς Έλληνες και τον τρόπο με τον οποίο ο καθένας θα αντιδράσει στα πλαίσια μιας αυτοάμυνας.

Και ας μη μου πει κάποιος: «μα τι λέτε κύριε. Δεν γίνονται πόλεμοι σήμερα».

Και ο κάθε σκεπτόμενος και σπουδαγμένος και υποψιασμένος και αυτός που έχει επάρκεια και μπορεί και «βλέπει» το τι συμβαίνει στον κόσμο και αυτός που αντιλαμβάνεται πράγματα, που δεν αντιλαμβάνονται οι πολλοί, θα σας πει, ότι «όσο υπάρχουν άνθρωποι επί Γης, η ειρήνη θα σηματοδοτεί τα διαστήματα μεταξύ των πολέμων».

Και για να μην επιχειρηματολογούμε χρονοτριβώντας για να πεισθούμε για πράγματα ευαπόδεικτα, ας καλέσουμε τους ανωτάτους υπευθύνους πολίτες αυτής της χώρας να μας διαβεβαιώσουν, να μας εγγυηθούν, να μας υπογράψουν, ότι δεν γίνεται πόλεμος και συνεπώς δεν χρειαζόμαστε τις ένοπλες δυνάμεις.

Η ευθύνη μιας τέτοιας δηλώσεως, ως φαίνεται καταλήγει σε πιθανή παρα-πομπή σε στρατηγικούς αναλυτές. Αλλά -ώ, του παραδόξου- τις απόψεις των οποίων είναι πλέον ή βέβαιον, ότι ολίγιστα υιοθετούν.

Οι αναλυτές θα πουν, ότι σήμερα η κίνηση των κεφαλαίων είναι ένα όπλο πανίσχυρο, που δεν γνωρίζει σύνορα κρατών και δεν ελέγχεται. Ότι τα ΔΣ των πολυεθνικών εταιρειών διαθέτουν μεγαλύτερη δυναμική και αποφασιστικότητα από τα πλείστα των υπουργικών συμβουλίων κρατικών οντοτήτων. Θα πουν, ότι όταν συντρέξουν συμφέροντα των κρισίμων, των ανενδοιάστων και αποφασιστικών δυνάμεων, τότε θα βρεθούμε εκόντες άκοντες στο μέσον ενός πολέμου.

Και πόλεμοι είναι πολλών ειδών. Είναι οι πολιτισμικοί. Είναι οι θρησκευτικοί, οι δημογραφικοί. Είναι οι των μεταναστευτικών κυμάτων. Είναι οι οφειλόμενοι στην πείνα. Είναι οι πόλεμοι για το πετρέλαιο, για το νερό, το περιβάλλον, τα ναρκωτικά. Είναι για τον έλεγχο της πληροφορίας. Είναι οι PBX. Είναι οι πυρηνικοί, οι διαστημικοί. Είναι κι αυτοί εντός των άστεων. Είναι οι αποσχιστικοί, οι ποδοσφαιρικοί, οι τουριστικοί. Είναι οι ασύμμετροι. Είναι πόλεμοι, που ο νους μας αδυνατεί να προσδιορίσει.

Και τι λένε οι αναλυτές. Ότι για όλα τα ενδεχόμενα απαιτείται ύπαρξη Εθνικής Στρατηγικής. Πρέπει να υπάρχει Εθνική Στρατηγική, όπως μας λέει ο ναύαρχος Γρηγόριος Δεμέστιχας στο ομώνυμο -και χρήσιμο για τους κυβερνήτες- βιβλίο του, ώστε να ασκηθεί σωστή εξωτερική, οικονομοκοινωνική και αμυντική πολιτική.

Για να επιτευχθεί τούτο πρέπει να προσδιοριστούν τα εθνικά συμφέροντα. Να διερευνηθεί το διεθνές περιβάλλον και οι σχέσεις μας με αυτό. Να αποτιμηθεί η γεωστρατηγική θέση της χώρας. Να γίνει ρεαλιστική εκτίμηση απειλών και δυνατοτήτων ασφαλείας. Να συνδράμουν άπαντες οι εμπλεκόμενοι φορείς στο έργο της κραταιώσεως της εθνικής ισχύος. Να πραγματοποιηθούν με τον ύψιστο βαθμό διορατικότητας συμπήξεις συμμαχιών. Να καλύπτονται άπαντες οι εθνικοί σκοποί μετά από εκμετάλλευση καλών ιδεών ελιγμού για την αντιμετώπιση κρίσεων, κυρίως σήμερα, όπου το Διεθνές Δίκαιο της Θαλάσσης έχει λάβει την μέγιστη δυναμική του, επειδή στους θαλασσίους περί την χερσαία Ελλάδα χώρους υπάρχουν προσοδοφόρες πηγές ενεργείας.

Και αυτές τις πηγές, τις δικές μας πηγές, τις καλοβλέπει ο Τούρκος. Ερμηνεύοντας τον υπουργό εξωτερικών της Τουρκίας Αχμέτ Νταβούτογλου αντιλαμβανόμεθα, ότι η Τουρκία ασκεί γεωπολιτική με σκοπό, την επιλεκτική ιεράρχηση σχέσεων με τους γείτονες καθώς και την συμπίεστικά μονομερή αναβάθμιση του ρόλου της σε επίπεδο περιφερειακό. Ως προς αυτό έχει και την στήριξη των ΗΠΑ, που η Τουρκία γι' αυτούς είναι κομβική χώρα στην συνδυαστική περιφέρεια Ευρώπης και Μέσης Ανατολής.

Μια πιο προσεκτική ματιά μας οδηγεί σε αμφισβητήσεις, ως προς τις διακηρυσσόμενες καλές προθέσεις της Τουρκίας στον συγκεκριμένο αυτό χώρο συναντήσεως των τριών από τις πέντε ηπείρους. Η Τουρκία εκμεταλλεύεται περισσότερο την Πολιτική Γεωγραφία, η οποία στην περίπτωση της παραμετρύεται με τον υποβιβασμό της βούλησης των γειτνιαζουσών με αυτήν χωρών και με τον ταυτόχρονο περιορισμό των διαθέσιμων επιλογών των κυβερνήσεων των γύρω χωρών.

Η Τουρκική πολιτική επί του προκειμένου είναι μία γεωπολιτική ψευδαίσθηση, μία Νταβουτόγλεια υποκρισία, μία στρατιωτική αιτιολογία και μία πολιτισμική βαρβαρότητα.

Αφού λοιπόν τα πράγματα είναι έτσι, ας ξεκινήσουμε κάνοντας αρχή από την πολιτικο-στρατιωτική μελέτη της ουσίας της «αποτροπής» μέχρις ότου φθάσουμε στο επίπεδο του ευαποδέκτως «δικαικείν».

Τα δημοσιευόμενα άρθρα αποδίδουν τις προσωπικές απόψεις των συγγραφέων των και δεν είναι απαραίτητο να συμφωνούν με τις θέσεις του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ

Επισκεφθείτε την ανανεωμένη Ιστοσελίδα μας στην διεύθυνση www.elisme.gr

«Συμβολή Ε.Δ. στην επίτευξη των εθνικών συμφερόντων. Λέουσα σχέση Ε.Δ. με κράτος και κοινωνία»

Ομιλητής : Σαράντος Ι. Καργάκος
Ιστορικός – Συγγραφέας

ΠΡΟ-ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ελλόγιμο και ερίτιμο ακροατήριο,

Εις πείσμα πολλών, ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Επιτρέψατέ μου προοιμακά, προτού εκθέσω στην ευαισθησία της ακοής σας όσα έχω να πω, να τονίσω – επειδή τα γεωπολιτικά και γεωστρατηγικά σε τέτοιες συνάξεις είναι του συρμού – να σας υπενθυμίσω ότι το αρχαιότερο και μεγαλύτερο σε διάρκεια χρόνου γεωπολιτικό κέντρο ήταν το Μαντείο των Δελφών, που προέβλεψε («*Είπατι τω Βασιλεί [Ιουλιανώ] λαιμαί πέε Δαίδαλο αυλά.....*») και την πτώση των αρχαίων θεών. Αλλά περί αυτού γράφω στο βιβλίο μου «Μεσόγειος : η υγρή μοίρα της Ελλάδος και της Ευρώπης» (εκδ. Σιδέρης 2009).

Ηθικό Φρόνημα και Ένοπλες Δυνάμεις (Ο ρόλος της Παιδείας)

«Πρέπει να έχεις μακροπρόθεσμους στόχους, που θα σ'εμποδίζουν να απογοητεύεσαι από τις βραχυπρόθεσμες αποτυχίες» (Ερρίκος Δ΄ Ναβάρρας)

Η γεωπολιτική και η γεωστρατηγική, όροι διεθνείς αλλ'ελληνογενείς, που διαμορφώθηκαν σε επιστήμη κατά τη μεταπολεμική – κυρίως – εποχή, είναι εξόχως διδακτικές σπουδές. Προσφέρουν θεωρητικά «πατήματα» για ν' αρχίσει κάποιος τον πόλεμο και επιτήδειους τρόπους για να τον ...χάσει! Οι σπουδές αυτές ακμάζουν κυρίως στις ΗΠΑ, οι οποίες ξέρουν χίλιους τρόπους για να πολεμούν, εκτός από τον τρόπο του να νικούν. Με τη σπουδή της γεωπολιτικής μαθαίνουν να κερδίζουν χρόνο υπέρ του....αντιπάλου. Δεν υπάρχει σύμμαχος των ΗΠΑ που να μην υπέστη σε δύσκολες στιγμές του την πολιτική του «Είπα – ξείπα». Σας θυμίζω προχείρως το τι μας είπαν το 1945 για την Μακεδονία και προ ετών τη δήλωση του ακατανόμαστου Κλίντον ότι η κυβέρνηση των ΗΠΑ δεν θ'αναγνωρίσει ποτέ τα Σκόπια σαν Μακεδονία!

Το δίδαγμα για μας τους Έλληνες, οι οποίοι, κατά τον Σολωμό, είμαστε «πάντα ευκολόπιστοι και πάντα προδομένοι» είναι σαφές: στην πολιτική – ιδίως των μεγάλων κρατών – η προδοσία είναι θέμα ημερομηνίας και, φυσικά, κατάλληλης ευκαιρίας. Το μεγάλο πολιτικό λάθος της Ελλάδος είναι ότι ποτέ δεν επρόδωσε σύμμαχο. Όπως είπε ρομαντικά ο Ελευθέριος Βενιζέλος, «Η Ελλάς είναι πολύ μικρή για να διαπράττει μεγάλας προδοσίας». Γι' αυτό υφιστάμεθα τόσες ταπεινώσεις από τη σημερινή Γερμανία.

Τι πρέπει να κάνουμε λοιπόν, στις παρούσες δυσχερείς καταστάσεις; Να προδώσουμε τον ηρωικό εαυτό μας και να κάνουμε ευαγγέλιο της υψηλής στρατηγικής και τακτικής μας τα διδάγματα του Μακιαβέλλι; Όχι! Λέω απλώς να επανέλθουμε στον ηρωικό εαυτό μας, στο ηρωικό ήθος μας που, όσο κι αν είναι παραμερισμένο, εξακολουθεί να υπάρχει, όπως η σπίθα μέσα στη στάχτη. Κάποτε, προ 20ετίας, στη Σχολή Πολέμου του Ναυτικού, έκανα μια διάλεξη περί Μακιαβέλλι κατά το ύφος και το ήθος του Μακιαβέλλι. Κι έγινε, από την αγανάκτηση των αξιωματικών, σεισμός. Αυτό, άλλωστε, ήθελα κι εγώ. Διότι πίστευα και πιστεύω ότι –παρά τα οποιαδήποτε απατηλά φαινόμενα – κατά βάθος ο Έλληνας παραμένει ηρωικός. Ο ηρωϊσμός ήταν -και πιστεύω πως είναι -στο ήθος του, στο ιστορικό DNA του. Ο μεγαλύτερος τεχνοκρατικός του 19ου αιώνα,

ο Ελβετός Γιάκομπ Μπούρχαρντ, είχε χαρακτηρίσει τον Έλληνα «Αγωνιστή Άνθρωπο». Ο αγώνας, κάθε μορφής, ήταν το πεπρωμένο μας. Και ελπίζω πως θα είναι.

Όστόσο, δεν μπορώ να μη στιγματίσω την εφαρμοζόμενη εδώ και τέσσερες -παρά κάτι- δεκαετίες εφαρμοζόμενη πολιτική του αφηρωϊσμού εν ονόματι της περιβόητης «απομυθοποίησης» (το σωστό είναι απομύθευση). Κατεδαφίστηκε το οικοδόμημα της κλασσικής μας παιδείας, συρρικνώθηκε σε επίπεδο αλβανική η γλωσσική μας παιδεία, εξευτελίστηκε σε βαθμό «κώμικς» η εθνική μας ιστορία, με επιχείρημα τη φράση του Σολωμού: «Το έθνος πρέπει να θεωρεί εθνικό ότι είναι αληθινό». Όπως, παραδείγματος χάριν, ο Ρεπούσειος «συνωστισμός! Μπορεί βέβαια ο Σολωμός να το είπε αυτό -και είναι αποδεκτό - αλλά μέσα απ'όλο του το έργο βγαίνει πως όλη η βιοθεωρία του μπορεί να συμπυκνωθεί στη φράση: «Το έθνος πρέπει να θεωρεί εθνικό ό,τι είναι ηρωικό». Αν εγράψαμε κάποιες λαμπρές σελίδες -που δεν είναι λίγες- από την αρχαιότητα μέχρι πρόσφατα, είναι γιατί οι νέοι κάθε γενιάς είχαν πρότυπα ηρωικά. Όχι ευτελή ανδράρια και γυναικάρια που μας πλασάρουν σήμερα τα «μήντια».

Όλα όσα ελέχθησαν μέχρι τώρα έχουν τούτο το νόημα : για ν' αντιμετωπίσουμε τις δυσχερείς καταστάσεις του παρόντος και του μέλλοντος χρειαζόμαστε μια παιδεία εις ηρωϊσμόν. Μια παιδεία που να προπονεί ψυχικά το παιδί να πολεμά. «Πολεμώ» στη «γκρικάνικη» διάλεκτο, δηλαδή στην διάλεκτο των Ελλήνων της Κάτω Ιταλίας, σημαίνει εργάζομαι. Άρα, η άσκηση στο «πολεμώ» σημαίνει αποβολή της οκνηρίας και της δειλίας απέναντι σε οποιοδήποτε εχθρό. Με το «πολεμώ» της δουλειάς θα ανορθώσουμε οικονομικά, θα ανορθώσουμε και στρατιωτικά, ώστε να είμαστε έτοιμοι ψυχικά και υλικά να αντιμετωπίσουμε κάθε εξωτερική επιβουλή, αφού ο πόλεμος με άλλα μέσα εδώ και χρόνια μας έχει επιβληθεί. Και τον υφιστάμεθα ηττοπαθώς. Κάνουμε περισσότερα απ'όσα απαιτεί ο εχθρός. Ας περιορισθώ στα τζαμιά των δημάρχων της πρωτεύουσας και της συμπρωτεύουσας.

Ας μην αυταπατώθεμα • ο πόλεμος υπό στρατιωτική μορφή αργά ή γρήγορα θα μας επισκεφθεί. Προάγγελοι είναι κάποια περιστατικά, με τελευταίο θλιβερό συμβάν τη στρατιωτική επιχείρηση του «Ουτσεκά» στις φυλακές Τρικάλων. Έχω ζήσει τρεις καταστάσεις πολέμου και μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι ο πόλεμος δεν έχει τίποτε το γοητευτικό. Αλλά δεν τον φοβόμουν, όταν ήξερα ότι η ψυχή του Έλληνα μένει «σητή και ολόρθη», κατά το σολωμιαίο στίχο. Τώρα φοβάμαι, γιατί λόγω κακοπαιδείας και χαννοπολιτικής ο Έλληνας έχει υπνωτισθεί. Σε περίπτωση μικρού στρατιωτικού ατυχήματος (βλ. Ύμια), πολιτική ηγεσία και λαός, ενδεχομένως και ο στρατός θα χάσουν το ψυχικό τους σθένος, διότι λόγω οικογενειακής, σχολικής και τηλεοπτικής αγωγής η τωρινή γενιά δεν έχει σκληραγωγηθεί ψυχικά. Παρά πάσαν επίφαση παλληκαριάς, τον τόνο στη ζωή μας δεν δίνει το παλληκαριό νταής, ο τραμπούκος, ο «μπρατσάς» που σε περίπτωση πολέμου είναι κατάλληλος για Παρασκευή στρατιωτικού πατσά. Όχι για μάχη. Αυτή ψυχική μαλακότητα, η έλλειψη εθνικών στόχων και εθνικού προσανατολισμού είναι

η κύρια αιτία του σημερινού μαρασμού. Η κύρια αιτία της αδυναμίας να αντιμετωπίσουμε θετικά και επιθετικά την οικονομική κρίση και την εξωτερική επιβουλή. Έχουμε χάσει το ηθικό μας. Από τα σπλάχνα της ελληνικής κοινωνίας βγαίνει ένας νέος κόσμος που έμαθε να ζει με δανεικά και όχι με ιδανικά.

Τι χρειάζεται για ν' αντιμετωπίσουμε την οικονομική και ηθική κρίση, τον «οργίλο ιμπεριαλισμό», τη μεταφορά τρόμου και τη δράση στα μετόπισθεν των γειτόνων μας και κάποιων εταίρων μας; Ουδέν επιτυγχάνεται, αν δεν υπάρχει μια καθολική ιδεολογία εθνικής περισυλλογής. Ο ελληνικός κόσμος σήμερα, είναι σαν ραγισμένο γυαλί. Ουδέν, επαναλαμβάνω, επιτυγχάνεται χωρίς την τόνωση του εθνικού φρονήματος σε όλο τον κοινωνικό χώρο. Ο εθνομηδενισμός που κυριαρχεί στην παιδεία και στα «μήντια» και περισσότερο στους καλά διαφημισμένους πνευματικούς μας ταγούς είναι η σύγχρονη «Πέμπτη Φάλαγγα» του ελληνοισμού. Δεν είναι κακό να λέμε ότι είμαστε οικουμενιστές, αφού, άλλωστε, η ελληνικότητα και η θρησκευτικότητά μας έχουν οικουμενικό βεληνεκές. Αλλά αυτό δεν είναι λόγος να απεμπολήσουμε την εθνική μας ταυτότητα και να ακυρώσουμε τους εθνικούς μας στόχους. Για ν' αγαπήσεις πραγματικά τον κόσμο, πρέπει να αγαπάς πρώτα τη δική σου πατρίδα. Αλλωστε, σε πρώτη σημασία κοσμοπολίτης ήταν αυτός που αποτελούσε κόσμημα για την πόλη του.

Δεν αρνούμαι τη σημασία των συμμαχιών. Αλλ' ο πρώτος και καλύτερος σύμμαχος είναι ο εαυτός μας και το παρελθόν μας. Οι νεκροί μπορεί να μην είναι παρόντες, δεν είναι όμως και απόντες. Ή, μάλλον, δεν πρέπει να είναι απόντες, διότι είναι πηγή θάρρους. «Το θάρρος, είχε πει ο Τσώρτσιλ., είναι η πρώτη αρετή, που αποτελεί προϋπόθεση για όλες τις άλλες». Κάποτε στα σχολεία διδασκόμαθα : «Το θάρρος σώζει». Μπορώ να το πω και διαφορετικά : ο κίνδυνος σώζει. Μια συνεχώς επικρεμάμενη απειλή διώχνει την υπνηλία, τη ραθυμία, την επανάπαυση και προκαλεί την αφύπνιση, την εγρήγορση και την ετοιμότητα. Διώχνει το βολικό «Η Ευρώπη εγγυάται τα σύνορα και την ασφάλειά μας!» Διώχνει το «καλά είμαι εδώ» και προωθεί το «καλά είμαι εκεί και καλύτερα πιο εκεί». Έτσι αποτρέπεται η αποβάτωση και η αποβλάκωση. Και ο λαός δεν πιάνεται στον ύπνο. Ούτε ο στρατός. Χαρακτηριστική περίπτωση ο πόλεμος του '40. Ο λαός λόγω οργής ήταν σε κατάσταση χειροβομβίδας. Οι Ιταλοί τράβηξαν με το ιταμό τελεσίγραφο την περόνη και η χειροβομβίδα έσκασε στα χέρια τους. Αντί να αιφνιδιάσουν, αιφνιδιάστηκαν. Ο Μουσσολίνι μας επιτέθηκε και μας έσπρωξε προς τη δόξα.

Αυτή τη στιγμή στη χώρα μας «υπάρχει εθνικό έλλειμμα τόλμης και αναλήψεως πρωτοβουλιών», όπως θα έλεγε και ο Λίντελ Χάρτ. Υπάρχει αυξανόμενη απροθυμία για θυσίες. Αν, λοιπόν, δεν δώσουμε στη νεολαία μας έναν ηθικό σκοπό, δεν μπορούμε να συγκροτήσουμε ισχυρό στρατό. Θα δημιουργούμε τουριστικό συρφετό. Κατά ην προσωπική μου εκτίμηση, τα προβλήματα δεν είναι το πρόβλημα, γιατί προβλήματα πάντα θα υπάρχουν. Το πρόβλημα είναι η λύση του προβλήματος. Συνεπώς, πρόβλημα δεν είναι να βλέπουμε και να ξέρουμε τι γίνεται, κάτι που μπορεί να είναι ορατό και αόρατο. Καλό είναι να γίνονται σχέδια και σχεδιασμοί που όμως είναι αμέσως γνωστοί και γι' αυτό είναι «έπη πτερόεντα». Το παν είναι δρας, χωρίς ο αντίπαλος να γνωρίζει πώς δρας ή πώς θα δράσεις μελλοντικά.

Αυτό, όμως, απαιτεί αυξημένη εθνική και ηθική ευαισθησία. Κι αυτό «το της πολιτείας το κρυπτόν», όπως

το λέγει ο Θουκυδίδης, έδινε υπεροχή στην αρχαία Σπάρτη, αυτό έδωσε υπεροχή στο Φίλιππο έναντι των Αθηναίων, αυτό μας έδωσε υπεροχή στους πολέμους 1912-1913. Σήμερα διαβάζουμε τις αερολογίες του Νταβούτογλου, αερολογίες που προσφέρονται σαν εκλεκτό έδεσμα στους αεροφάγους, παρότι στις βασικές θέσεις του ο σύγχρονος «Ρεϊζ εφέντης» (έτσι έλεγαν τον εκάστοτε υπουργό των εξωτερικών του σουλτάνου) αντιγράφει mot à mot το «Μάιν Κάμπες» του Χίτλερ! Και πιστεύουμε αφελώς ότι αυτά καθορίζουν την εξωτερική πολιτική της Τουρκίας. Αλλ' ο Ερντογκάν άλλα πράττει. Η στρατηγική του είναι γραμμένη στο πιο απόκρυφο μέρος της κεφαλής του. Ούτε στα λόγια του ούτε στα κείμενά του, αν και αποφεύγει τις δημοσιεύσεις.

Δεν λέω, καλό είναι εμείς να συζητάμε, να παράγουμε σχέδια, να κατασκευάζουμε «δεξαμενές σκέψεις», αλλ' όλα αυτά, όπως π.χ. τα σημερινά, πάραυτα γίνονται γνωστά. Πρέπει, συνεπώς, να υπάρξει ένα είδος «κονκλαβίου», όπως στο Βατικανό, ένα είδος «ιερού κονσιστερίου», όπως υπήρχε στην Αυτοκρατορία της Κωνσταντινουπόλεως, που αθορύβως και εντελώς μυστικά θα καθορίζει στόχους, θα προσδιορίζει τρόπους και μεθόδους δράσης, θα προφθαίνει βλακώδεις ενέργειες, όπως το φράγμα του Έβρου που κόβει την ορατότητα στους τανκίστες μας, θα προτείνει διαπλάτυνση του Έβρου ώστε να γίνεται απρόσφορος για διάβαση από τα τουρκικά τανκς, θα συλλέγει χρήματα κρυφά ώστε τ' αεροπλάνα μας να έχουν καύσιμα και να μην περιορίζεται το εύρος των αναχαίτισεων κι ακόμη να οργανώνει – κοντά στον θρησκευτικό – κι έναν στρατιωτικό τουρισμό για τη θωράκιση των συνόρων μας. Όμως αυτό το «κονκλάβιο», πρέπει να γίνει όργανο εθνικό και όχι μεσιτικό γραφείο ξένων υπηρεσιών. Η Ακαδημία μας θα μπορούσε να δώσει το όργανο αυτό, όπως επί 150 χρόνια γινόταν με την Πρωσική Ακαδημία Πολέμου. Οι Σάγχορσε, Γκναϊζενάου, Μπλύχερ, Μόλτκε, Σλίφεν, Μάνσταϊν, Γκουντέριαν και ο πολύς Κλαούζεβιτς και ο υπέρτερός του Φον ντερ Γκολτς δεν βγήκαν από το πουθενά. Ήταν παιδιά μιας συγκεκριμένης παιδείας.

Συνεπώς, πρώτο μέλημά μας είναι να αλλάξουμε την αρρωστημένη παιδεία μας και να την αντικαταστήσουμε με μία εύρωστη παιδεία που θα κάνει ικανά τα παιδιά μας να ανταποκρίνονται προς τη σπαρτιατική αμιλλητήρια φράση «Άμμες δε γ' εσόμεθα πολλώ κάρρονες» και προς τον όρκο των αρχαίων Αθηναίων εφήβων : «Την πατρίδα ουκ ελάττω παραδώσω». Όταν είχα το ευγενές προνόμιο να διδάσκω σε Έλληνες μαθητές και ανώτερους αξιωματικούς, δεν είχα καμιά δυσκολία να τους θυμίζω τη Ναπολεόντεια αρχή : «S' engager, puis voir» (=πρώτα μπαίνουμε στη μάχη και μετά βλέπουμε). Βέβαια, όλες οι αρχές επιδέχονται τροποποιήσεις και γι' αυτό συμπλήρωνα : «Πρώτα να βλέπουμε και μετά να μπαίνουμε στη μάχη». Αλλ' όταν δεν έχεις διάθεση για μάχη, ακόμη και όραση Λυγκέως να έχεις, τίποτε δεν πρόκειται να κάνεις. Ας θυμηθούμε την πολεμική κωμωδία της Γαλλίας κατά τον Μάιο του 1940.

ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

- 1.«Σκληρή εκπαίδευση, εύκολη νίκη» (Σουβάρωφ)
- 2.«Όποιος κόβει τις αμοιβές του στρατού, κόβει το λαιμό του στρατού» (Ιωσήφ Στάλιν)
- 3.«Η ιστορία κάθε πολέμου αρχίζει από κάποια ημέρα ειρήνης» (Ντε Γκόλ)
- 4.«Ένας στρατός πρέπει να κολυπάει στο λαό, όπως το ψάρι στο νερό» (Μάο τσε Τονγκ)
- 5.«Μόνο ένας εύρωστος λαός, μπορεί να δημιουργήσει εύρωστο λαό» (Σ. Ι. Καργάκος)
- 6.«Ένας καλός στρατός είναι καρπός μιας καλής παιδείας» (Σ. Ι. Καργάκος)

«Οι επιπτώσεις από την υλοποιούμενη Αμυντική Πολιτική από της μεταπολιτεύσεως και μετά καθώς και οι αντίστοιχες της οικονομικής κρίσεως επί της Αμυντικής Ισχύος της χώρας»

Ομιλητής : Αντιστράτηγος ε.α. Σ. Παναγόπουλος
Επίτιμος Υπαρχηγός ΓΕΕΘΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το θέμα που μου ανατέθηκε είναι ευαίσθητο και δύσκολο και για να παρουσιασθεί η πραγματική κατάσταση στον Αμυντικό Μηχανισμό της χώρας και ιδιαίτερα στις Ένοπλες Δυνάμεις, δεν μπορώ παρά να αποφύγω θεωρητικές προσεγγίσεις και να αναφερθώ σε πραγματικά δεδομένα, που εκ των πραγμάτων θα σας ενοχλήσουν και θα σας προβληματίσουν. Πρόθεσή μου είναι να πω αλήθειες χωρίς ιδιοτέλεια.

Οι Ε. Δ. της πατρίδος μας, αποτελούν κύτταρο της ελληνικής κοινωνίας από την οποία ουδέποτε υπήρξαν αποκομμένες, με συνέπεια εντός αυτών να αποτυπώνονται οι θετικές αλλά και αρνητικές συνθήκες και καταστάσεις που αναπτύσσονται εντός αυτής.

Ιδιαίτερα οι αρνητικές αυτές συνθήκες είναι πολύ έντονες και επικίνδυνες σε περιόδους δύσκολες για την πορεία της πατρίδος και έχουν σοβαρότατες επιπτώσεις στην πειθαρχία και μονολιθικότητα που πρέπει να διαθέτουν οι Ε.Δ. όχι μόνο στην ελληνική πραγματικότητα. Και αυτό συμβαίνει από της δημιουργίας του νέο-ελληνικού κράτους, χωρίς διακοπή μέχρι σήμερα.

Λόγω του περιορισμένου του χρόνου της παρουσιάσεως η αναφορά μου θα αφορά την περίοδο από της μεταπολιτεύσεως και μετά.

Η εισήγησή μου θα ακολουθήσει το προβαλλόμενο περίγραμμα.

Κατάσταση στις Ένοπλες Δυνάμεις αμέσως μετά την μεταπολίτευση

Αμέσως μετά την μεταπολίτευση τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων ευρέθησαν στην χειρότερη δυνατή κατάσταση από πλευράς ηθικού, αφενός διότι έπεσε κατακόρυφα η εκτίμηση που έτρεφε ο λαός δι' αυτές λόγω της επτάχρονης δικτατορίας και της κυπριακής τραγωδίας και αφετέρου διότι ενώ την συγκεκριμένη περίοδο η ισορροπία των δυνάμεων με την Τουρκία ήταν σε καλό επίπεδο και παράλληλα υφίστατο θέληση για νίκη, η Ελλάδα ηττήθηκε χωρίς να πολεμήσει με τα αποτελέσματα της ήττας να μας απασχολούν ακόμη και σήμερα, τριάντα εννέα χρόνια (39) από τον θλιβερό για τα εθνικά μας θέματα Ιούλιο του 1974. Ιδιαίτερα τα αποτελέσματα των εγκληματικών ενεργειών κατά της Κύπρου, από το καθεστώς Ιωαννίδη και περιορισμένης ομάδος αξιωματικών πέριξ αυτού και μιας ακατάλληλης στρατιωτικής ηγεσίας, ακόμη προβληματίζουν και βαραίνουν την συνείδηση των στελεχών.

Η έλλειψη λοιπόν της εκτιμήσεως του λαού κατά των στελεχών, η οποία ενισχύθηκε και από το μίσος και

την ρεβανσιστική ιδεολογία ορισμένων οι οποίοι έκτοτε προσπαθούν με την υπερβολική εκμετάλλευση του θέματος να αναθεωρήσουν την ιστορία για επίτευξη πολιτικών στόχων, επέτεινε την κατάσταση και παρ'όλο του ότι ήταν επικίνδυνη για την πορεία τους, αντιμετωπίστηκε από την ηγεσία και τα στελέχη με ισχυρή θέληση και έτσι ένα έτος μετά την μεταπολίτευση μπορούμε να πούμε ότι ξεκίνησε η επανάκαμψη του ηθικού με τεράστια θετικά οφέλη για τις Ένοπλες Δυνάμεις και το Έθνος, παράλληλα με την ισχυρή πολιτική βούληση για αποκατάσταση των δημοκρατικών θεσμών και διασφάλιση της πορείας των Ενόπλων Δυνάμεων ως παράγοντα Ασφαλείας και Εθνικής Ισχύος.

Προς τούτο απαιτήθηκε, οι πρωτεργάτες της 21ης Απριλίου να καταδικασθούν εις θάνατον μετά από δίκη (η ποινή μετατράπηκε σε ισόβια), αριθμός αξιωματικών να αποταχθεί, ενώ αρκετοί αποστρατεύθηκαν σταδιακά, αφ'ενός ώστε το αίσθημα δικαίου του λαού να ικανοποιηθεί και αφ'ετέρου στα στελέχη να παύσει να υπάρχει οιαδήποτε σκέψη ή πρόθεση επαναλήψεως τέτοιων καταστάσεων. Παράλληλα η υλοποίηση του από το Σύνταγμα προβλεπομένου πολιτικού ελέγχου επί των Ενόπλων Δυνάμεων διασφάλισε και διασφαλίζει την λειτουργία αυτών σύμφωνα με αυτό και τους σχετικούς Νόμους.

Οι εξελίξεις αυτές, σ'ότι αφορά στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων είχαν την θετική συνέπεια να κατανοήσουν, (διότι ενημερώθηκαν), τις αρνητικές συνέπειες της δικτατορικής περιόδου και να συνειδητοποιήσουν ότι δεν έχουν κανένα λόγο να εμπλέκονται στην πολιτική ζωή της χώρας και ότι πρέπει να παραμείνουν σταθεροί και με πίστη στην αποστολή τους.

Παρά το ότι η εκτίμηση του μείζονος τμήματος του λαού έχει αποκατασταθεί και δεν υφίσταται περίπτωση τώρα και στο ορατό μέλλον να δημιουργηθούν συνθήκες εκτροπής από τις Ένοπλες Δυνάμεις σε βάρος των δημοκρατικών μας θεσμών, κατά καιρούς και για μικροπολιτικές σκοπιμότητες, επαναφέρονται τέτοιες κατηγορίες που εκθέτουν τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων στο εσωτερικό όσο και το εξωτερικό. Π.χ. η προσπάθεια δικαιολογήσεως στο εξωτερικό της προτάσεως δημοψηφίσματος για το ευρώ τον Νοέμβριο του 2011, όταν προβλήθηκε η περίπτωση πραξικοπήματος από αυτές (μόνο στο εσωτερικό, διότι οι έξω το είχαν κατανοήσει) και για να γίνει αυτό πιστευτό αποστρατεύθηκε το σύνολο της Στρατιωτικής Ηγεσίας με παράνομο τρόπο καθόσον η κυβέρνηση δεν είχε την δεδηλωμένη και τελούσε υπό παραίτηση.

Στα πλαίσια μάλιστα της διαρκούς προσπάθειας ελέγχου των κομματικών μηχανισμών μέσα στις Ένοπλες Δυνάμεις, πέραν του φαινομένου διακηρύξεων, σε συγκεκριμένες περιόδους για ανάγκη αποχουντοποιήσεως, υφί-

σταται και μία άλλη προσπάθεια από εκείνους που εμφορούνται από ιδιόμορφες ιδεοληψίες, οι οποίοι συνεχώς βάλλουν κατά του στρατιωτικού πνεύματος το οποίο πρέπει να διαθέτει το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, δηλαδή μιας εκ των Στρατιωτικών Αρετών που πρέπει να το κοσμούν και η οποία αναφέρεται στην τήρηση του όρκου, των κανονισμών και νόμων που διέπουν την λειτουργία του στρατεύματος, την πίστη στην νόμιμη εξουσία και προσήλωσή στην εκτέλεση της αποστολής που έχει ανατεθεί, στην διαρκή προσπάθεια επαυξήσεως της επιχειρησιακής ετοιμότητας και στον σεβασμό των στρατιωτικών παραδόσεων.

Μιας που ανέφερα περί των Στρατιωτικών Αρετών, να θυμηθούμε ότι οι υπόλοιπες είναι η Φιλοπατρία, η Ανδρεία, η Καρτερία και η Πειθαρχία. Στόχος των λοιδωρούντων είναι να τρωθεί το ηθικό και να δημιουργηθεί εντός των Ενόπλων Δυνάμεων αμφισβήτηση, με ότι αυτό δυσμενές συνεπάγεται.

Προβλέψεις της Πολιτικής Εθνικής Αμύνης για τις Ένοπλες Δυνάμεις

Η Αμυντική Πολιτική, ανήκει στον σκληρό πυρήνα της Εθνικής Στρατηγικής, μαζί με την Εξωτερική Πολιτική και την οποία υποστηρίζει η πρώτη.

Ομοίως η Εθνική Ισχύς βασίζεται τόσο στην Αμυντική Ισχύ όσο και στην Οικονομική.

Μιλώντας για Εθνική Στρατηγική νοούμε : «Την τέχνη και την επιστήμη της αναπτύξεως και χρησιμοποίησης της διπλωματικής, οικονομικής, πληροφοριακής, κοινωνικής και στρατιωτικής ισχύος ενός έθνους, κατά τη διάρκεια ειρήνης, κρίσεως και πολέμου, για τη διασφάλιση των εθνικών συμφερόντων μέσω των Εθνικών Αντικειμενικών Σκοπών που η ίδια καθορίζει. Η Εθνική Στρατηγική υλοποιείται μέσω των πολιτικών που η κυβέρνηση εφαρμόζει και οι οποίες πρέπει να είναι σύμφωνες με αυτήν».

Στην πατρίδα μας κείμενο γραπτό και θεσμικά εγκεκριμένο για την Εθνική Στρατηγική δεν υφίσταται. Δεν υπάρχει ο χρόνος για να εξηγήσω τους λόγους και τι θετικά αποτελέσματα θα είχε αυτό για το έθνος και ότι η Εθνική Στρατηγική δεν είναι δυνατόν να υποκατασταθεί από τις προγραμματικές δηλώσεις της εκάστοτε κυβερνήσεως.

Το μόνο κείμενο, θεσμικό, που αφορά τον αμυντικό μηχανισμό της χώρας και τις Ένοπλες Δυνάμεις, είναι η Πολιτική Εθνικής Αμύνης, που ουσιαστικά προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις της Εξωτερικής Πολιτικής, αλλά αναλυτικά τις αποστολές και έργα των Ενόπλων Δυνάμεων καθώς και τις κατευθύνσεις αναπτύξεως της ισχύος και των δυνατοτήτων τους.

Στα πλαίσια της Εθνικής Στρατηγικής, όπως υπαγορεύεται από την Πολιτική Εθνικής Αμύνης, οι Ένοπλες Δυνάμεις έχουν αναλάβει να υλοποιούν τους παρακάτω Εθνικούς Στόχους ή Αντικειμενικούς Στόχους, όπως :

α. Διαφύλαξη της Ειρήνης.

β. Διατήρηση της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας και της ανεξαρτησίας αυτής, καθώς και την εν γένει ασφάλεια του ελληνικού λαού, από οιαδήποτε απειλή.

γ. Διασφάλιση των εθνικών συμφερόντων και προάσπιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας, όπως αυτά καθορίζονται από το Σύνταγμα, τις Διεθνείς Συνθήκες, Συμβάσεις και τη διεθνή πρακτική.

δ. Την ασφάλεια του Κυπριακού Ελληνισμού και η υποστήριξη της δικαίας επιλύσεως του Εθνικού θέματος. Ομοίως μέριμνα για την ασφάλεια και ευημερία των ελληνικών μειονοτήτων στο εξωτερικό.

ε. Έντονη και κυρίαρχη παρουσία στις περιοχές γεωπολιτικού ενδιαφέροντος, παράλληλα με την προώθηση σχέσεων καλής γειτονίας-φιλίας και συνεργασίας στα Βαλκάνια, Υπερκαυκασία, Μέση Ανατολή, Βόρειο Αφρική, Ανατολική Μεσόγειο και Αδριατική.

στ. Διασφάλιση της ισορροπίας δυνάμεων στην προαναφερόμενη περιοχή.

ζ. Μεγιστοποίηση των ωφελημάτων που απορρέουν από την συμμετοχή της Ελλάδος σε διεθνείς οργανισμούς ΟΗΕ, NATO, ΕΕ και ΟΑΣΕ.

η. Ανάδειξη των Ενόπλων Δυνάμεων ως θεμελιώδους παράγοντα Εθνικής Ισχύος, ικανών να διασφαλίσουν την εθνική ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα και τα εθνικά συμφέροντα, να ανταποκρίνονται στις ειρηνευτικές αποστολές στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών και συμμαχιών που συμμετέχει η χώρα και τέλος, να συμβάλουν ενεργά στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής της χώρας.

θ. Ο σεβασμός και η ενίσχυση της στρατιωτικής παραδόσεως των Ε.Δ.

Όπως βλέπετε, η Πολιτεία αναθέτει στις Ένοπλες Δυνάμεις έργα και αποστολές που είναι απολύτως απαραίτητες για την προαγωγή των Εθνικών Συμφερόντων, για την αντιμετώπιση της μόνιμης και ορατής απειλής που προέρχεται από την Τουρκία, η οποία έχει διατάξει τις δυνάμεις της έναντι Θράκης και Αιγαίου επιθετικά, με δυνατότητα εκτοξέσεως κυρίας ενεργείας εντός 36 ωρών, από τις αλυτρωτικές διαθέσεις ορισμένων βορείων γειτόνων, καθώς επίσης και λόγω της σημαντικής γεωπολιτικής θέσεως της Ελλάδος, δηλαδή την γεωστρατηγική και γεω-οικονομική της θέση.

Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας των Ενόπλων Δυνάμεων

Τα της λειτουργίας των Ε.Δ. καθορίζονται από νομικό πλαίσιο που εξασφαλίζει τον πολιτικό έλεγχο αυτών. Επιτρέψτε μου επιγραμματικά να αναφέρω:

α. Το Σύνταγμα της χώρας του 1975, όπως ισχύει σήμερα τροποποιηθέν τρεις φορές (1986, 2001 και 2006), προβλέπει για τις Ένοπλες Δυνάμεις μεταξύ των άλλων:

(1) Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι Αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας, των οποίων την Διοίκηση ασκεί η κυβέρνηση (άρθ. 45).

(2) Απαγορεύονται απολύτως οι οιασδήποτε μορφής εκδηλώσεις υπέρ ή κατά πολιτικού κόμματος σε όσους υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις (άρθ. 29).

β. Ο νόμος που εξειδικεύει κατά κάποιο τρόπο την συνταγματική πρόβλεψη για τις Ένοπλες Δυνάμεις είναι ο 2992/1995 όπως τροποποιήθηκε το 2002 από τον Ν.2984 και το 2010 από τον 3883. Σύμφωνα με αυτόν

(1) Η ευθύνη για την άμυνα της χώρας ανήκει στην κυβέρνηση που καθορίζει την πολιτική Εθνικής Αμύνης δια του ΚΥΣΕΑ.

(2) Η αρμοδιότητα για την εφαρμογή της ΠΕΑ ανήκει στον Υπουργό Εθνικής Αμύνης.

(3) Τη Διοίκηση και τον έλεγχο των Ε.Δ. ασκεί η κυβέρνηση δια του ΥΕΘΑ.

γ. Ο νόμος 3883/2010 «περί εξελέξεως των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων κ.λ.π.» καθώς και ο νόμος 2292/1995 καθορίζουν ότι :

(1) Όλοι οι αξιωματικοί και υπαξιωματικοί κρίνονται από τον κατά τον νόμο προβλεπόμενα συμβούλια κρίσεων των Κλάδων με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να απονέμει σ' αυτούς τους βαθμούς.

(2) Οι Αρχηγοί ΓΕΕΘΑ και Γενικών Επιτελείων (Γ.Ε.) των Κλάδων επιλέγονται από το ΚΥΣΕΑ, μετά από πρόταση του αρμοδίου Υπουργού.

δ. Τα της λειτουργίας, ελέγχου, πειθαρχίας των Κλάδων ρυθμίζουν Στρατιωτικοί Κανονισμοί που έχουν επικυρωθεί με Προεδρικά Διατάγματα. Κρίνω σκόπιμο να αναφέρω τρεις βασικές προβλέψεις του ΣΚ 20-1 :

(1) Οι Ένοπλες Δυνάμεις ανήκουν στο Έθνος. Κάθε στρατιωτικός μπορεί να έχει τις δικές του πολιτικές πεποιθήσεις, τηρώντας όμως στα πλαίσια της υπηρεσίας αυστηρή ουδετερότητα. Η πολιτική δραστηριότητα απαγορεύεται.

(2) Οι κληρωτοί που έχουν ενταχθεί και υπηρετούν στο Στράτευμα αναστέλλουν την όποια πολιτική και συνδικαλιστική δραστηριότητά τους.

(3) Οι στρατιωτικοί έχουν δυνατότητα να εκφράζουν τις απόψεις τους, δημοσιεύοντας κείμενα μόνο επιστημονικού, πολιτιστικού ή λογοτεχνικού περιεχομένου, μη δυνάμενοι να κάνουν δηλώσεις στα ΜΜΕ χωρίς άδεια του ΥΕΘΑ.

ε. Περαιτέρω το θεσμικό πλαίσιο συμπληρώνεται και με άλλους νόμους περί Στρατεύσεως, Προμηθειών, Οικονομικού ελέγχου, κλπ., με τις οδηγίες για την Σχεδίαση των Δυνάμεων, τα Προγράμματα Εξοπλισμών, την Πολιτική Εθνικής Αμύνης, την Εθνική Στρατιωτική Στρατηγική, τις Κατευθύνσεις Αμυντικής Σχεδίασεως και την Στρατιωτική Αξιολόγηση Καταστάσεως στα πλαίσια του Εθνικού Αμυντικού Σχεδιασμού. Η επανεξέταση των θεμάτων αυτών πρέπει να γίνεται ανά πενταετία αλλά εδώ και εννέα (9) έτη δεν έχει γίνει τίποτε.

Πολιτικές παρεμβάσεις – Τρόπος υλοποιήσεως των Θεσμικών Διαδικασιών

Θα έλεγε κανείς ότι το θεσμικό πλαίσιο παρέχει όλα τα εχέγγυα για την προαγωγή των στόχων της Εθνικής Αμυντικής Πολιτικής. Τα εχέγγυα αυτά ενισχύονται από την γνώση, φιλοτιμία και εργατικότητα του στρατιωτικού προσωπικού, πλην όμως τα αποτελέσματα είναι πενιχρά ή αρνητικά από την πολιτική ή το ορθότερο την μικροπολιτική τακτική που υλοποιούν οι κυβερνήσεις και κύρια οι εκάστοτε Υπουργοί Εθνικής Αμύνης που πρώτιστα αποβλέπουν στην κομματικοποίηση των Ενόπλων Δυνάμεων

προς όφελος της κυβερνώσης παρατάξεως και για ψηφοθηρία. Τα φαινόμενα αυτά έχουν λάβει έντονο χαρακτήρα την τελευταία δεκαετία, ενώ στον χώρο έχουν μπει και κόμματα της αντιπολιτεύσεως, μείζονος και ελάσσονος τα οποία μέσω ορισμένου αριθμού στελεχών υιοθετούν πρακτικές που αντίκεινται στην βασική αρχή ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις ανήκουν στο Έθνος και ότι η πειθαρχία είναι η θεμελιώδης βάση λειτουργίας τους.

Βέβαια για να είμεθα ειλικρινείς, στο έργο αυτό δεν είναι μόνοι τους οι πολιτικοί ιθύνοντες, καθόσον όπως στο ταγκό χρειάζονται δύο, έτσι συμβαίνει και εδώ. Το ζευγάρι συμπληρώνεται από στελέχη εν ενεργεία ή αποστρατεία τα οποία είναι έντονα κομματικοποιημένα και τα οποία πρώτιστα εργάζονται για την πολιτική ιδεολογία τους. Αυτά ανήκουν σε δύο κατηγορίες:

Η πρώτη από χαμηλού επαγγελματισμού στελέχη που για την επιβίωσή τους γίνονται αυλικοί σε πολιτικές αυλές και γραφεία.

Η δεύτερη από καλής επαγγελματικής καταρτίσεως στελέχη με εγκληματικές φιλοδοξίες από πλευράς ήθους και αξιοπρέπειας ανδρικής και στρατιωτικής.

Τα στελέχη αυτά είναι λίγα, οι δυνατότητες όμως που αποκτούν προσκολλούμενα στην πολιτική εξουσία είναι μεγάλες και έτσι έστω και ελάχιστοι επιφέρουν τεράστια ζημία στον χώρο, δημιουργώντας προβλήματα στο ηθικό και τις ηθικές αξίες ενώ παρουσιάζουν μία άσχημη εικόνα για τις Ένοπλες Δυνάμεις καθόσον φαίνεται ότι βραβεύεται η αναξιοκρατία και επιβάλλεται η αναξιοπιστία. Τα στελέχη αυτά είναι –τουλάχιστον κατ' εμέ- επίορκα.

Πως όμως αποδεικνύεται η πρακτική της εκάστοτε Πολιτικής Ηγεσίας σε βάρος των Ενόπλων Δυνάμεων;

- Πρώτον, με την κατάργηση της κλειστής θητείας του Αρχηγού του ΓΕΕΘΑ και Γ.Ε., ώστε να καθίσταται όμηρος η εκάστοτε Στρατιωτική Ηγεσία των μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων. (Τροποποίηση του ν.2292/95 τον Ιούλιο του 2004).

- Την συμμετοχή του Α/ΓΕΕΘΑ στο ΚΥΣΕΑ χωρίς ψήφο (Ιούλιος 2004 έως Αύγουστος 2012).

- Την παρέμβαση στις κρίσεις των Στρατιωτικών, Ναυτικών, Αεροπορικών Συμβουλίων των Κλάδων, κυρίως για ανωτέρους ή ανωτάτους αξιωματικούς, κατά τρόπο προκλητικό και καταστροφικό (με την συνδρομή των αυλικών που προανέφερα) κατά παράβαση του θεσμικού πλαισίου και τους νόμους. Το αυτό ισχύει για τις μεταθέσεις τοποθετήσεως του προσωπικού.

- Την μη προώθηση Νέας Δομής των Δυνάμεων, που παραμένουν στην μορφή που ίσχυε πριν το 1990 σ' ότι αφορά Σχηματισμούς και Μονάδες Εσωτερικού, Μάχης και Διοικητικής Μερίμνης, ενώ οι πόροι του ανθρωπίνου δυναμικού και οι οικονομικοί έχουν μειωθεί δραματικά. Το θέμα απετέλεσε λόγο αποστρατείας Αρχηγού Κλάδου πρόσφατα, ο οποίος πίεζε για λύση, πλην όμως αυτό δεν συνέφερε την Πολιτική Ηγεσία λόγω των αντιδράσεων κυρίως τοπικών παραγόντων (Βουλευτών, Μητροπολιτών, Πολιτευτών, Περιφερειάρχων, Δημάρχων κ.λ.π.).

Πρόσφατα, 24 Απριλίου 2013, ο ΥΕΘΑ, πιεζόμενος τόσο από ημερήσια διαταγή αποχωρόντος Αρχηγού

ΓΕΣ και από σχετικά δημοσιεύματα, προέβει σε ανακοίνωση για τη νέα Δομή Δυνάμεων των Κλάδων. Επί της ανακοινωθείσης Δομής έχω να παρατηρήσω τα εξής :

α. Αυτή δεν είναι τολμηρή όσο θα έπρεπε καθόσον η τροποποίηση του νόμου 3883/2010 επί του αντιστοιχού 2292/1995 «περί Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, λόγω διατύπωσης δημιουργεί ασάφειες, επιφέρει δυαρχία σε κάθε Κλάδο και απαιτείται κατά περίπτωση νομική ερμηνεία.

β. Ενώ η προτεινόμενη νέα Δομή δεν επιφέρει μείωση της επιχειρησιακής ισχύος του Στρατού Ξηράς, το αντίθετο συμβαίνει στο Π.Ν και Π.Α.

γ. Εξαιρέθηκε από τη νέα Δομή το συμμάζεμα των Δνσεων του ΥΠΕΘΑ, το οποίο διαθέτει πλήθος εξ' αυτών άνευ λόγου και προσωπικό από υπεράριθμους μετακλητούς ή αποσπασμένους υπαλλήλους. Το όργανο αυτό είναι διάδοχος του ΕΠΥΕΘΑ που δημιουργήθηκε το 1995 και ακολουθεί την θλιβερή παράδοση σε θέματα παρεμβάσεων, διαπλοκής, διαφθοράς και εκμαυλισμού ενώ η νόσφιση εξουσίας με την ανοχή του εκάστοτε ΥΕΘΑ από μετακλητούς υπαλλήλους, διευθυντές του πολιτικού και στρατιωτικού γραφείου του, ακόμη και διευθυντές πολιτικών κομμάτων, είναι χαρακτηριστική.

Περαιτέρω οι Πολιτικές Ηγεσίες, σε μια πλειοδοσία επί της μειοδοσίας επί του χρόνου θητείας των κληρωτών οπλιτών, στέρησαν από αυτές το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό με συνέπεια την αναμικτή επάνδρωση των Μονάδων και την μη παραγωγή εκπαιδευμένης εφεδρείας λόγω του μικρού χρόνου θητείας σε συνδυασμό με τις λειτουργικές ανάγκες των Μονάδων και της υπογεννητικότητας των Ελλήνων. Στόχος η ψηφοθηρία που δεν ευδόθησε καθόσον αυτοί που ενήργησαν κατ' αυτόν τον τρόπο έχασαν τις εκλογές του 2004 και 2009, αφήνοντας όμως τραγικά και επικίνδυνα κενά στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Ομοίως με τις ευνοιοκρατικές μεθοδεύσεις (τοποθετήσεις, μετατάξεις, μεταθέσεις) των κληρωτών θητείας, αλλά και τις διαρκείς αλλαγές στον νόμο περί Στρατεύσεως έχουν υποβαθμίσει τον θεσμό της θητείας κατά τρόπο επικίνδυνο και τον έχουν απαξιώσει.

Η πρόσληψη των επαγγελματιών οπλιτών, αφενός δεν κάλυψε τα κενά που δημιούργησε η μείωση της θητείας και αφετέρου φόρτωσε στον προϋπολογισμό του Υπουργείου 400 εκατομμύρια ετησίως. Περαιτέρω και ενώ ο νόμος της προσλήψεως των ΕΠΟΠ προέβλεπε επτά έτη υπηρεσίας, με τον ν.3883/Σεπ. 2010 αυτοί μονιμοποιούνται και από το παράθυρο θα αξιωματικοποιηθούν. Το ερώτημα είναι το τι θα κάνουν οι Ένοπλες Δυνάμεις, χιλιάδες υπερήλικες υπαξιωματικούς και ακατάλληλους αξιωματικούς, ενώ τα κενά που υφίστανται είναι σε στρατιώτες.

Πέραν όμως αυτού η δημιουργία γηρασμένου στρατού φαίνεται ότι δεν απασχολεί κανέναν, καθόσον σήμερα ο μέσος όρος ηλικίας των ΕΠΟΠ ανέρχεται στα 32 έτη (25.000 ΕΠΟΠ) των δε ΕΜΘ (περί τους 10.000) στα 41 έτη. Πρέπει δε να αναφέρω ότι με την πρακτική αυτή συμβαίνει κάτι τελείως παράδοξο και αντι-οικονομικό, καθόσον ενώ η πίττα των αποζημιώσεων τείνει συνεχώς μειούμενη, αυξάνεται ο αριθμός αυτών που πρέπει να αποζημιωθούν και όταν αποστρατευθούν να συνταξιοδοτηθούν από το κράτος. Δηλαδή εν μέσω ενός οικονομικού Αρμαγεδώνα υιο-

θετούνται οι αυτές πρακτικές που έφεραν τον στενό και ευρύτερο δημόσιο τομέα στην σημερινή θλιβερή κατάσταση.

Ήδη όπως προανέφερα τα κενά είναι τεράστια αρκεί να αναφέρω ότι σήμερα στον Στρατό Ξηράς με θεσμοθετημένη οροφή 93.500 προσωπικού και με βάση την υπηρετούσα δύναμη, η διαφορά είναι -25.000.

Οι δανειστές μέσω ορισμένων Μανδρινών τους, έχουν επέμβει και στο χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων, ζητώντας μείωση του αριθμού των αξιωματικών (που ήδη υλοποιείται με την μείωση του αριθμού των μαθητών των ΑΣΕΙ από το Ακαδημαϊκό Έτος 2013-2014 κατά 30%) και προτείνουν παράλληλα την κατάργηση του θεσμού της θητείας. Πρέπει να γνωρίζουμε εν προκειμένω ότι 60.000 κληρωτοί κοστίζουν 200.000.000 ευρώ, ενώ ισάριθμος αριθμός ΕΠΟΠ 1.100 δις ευρώ. Έστω ότι η πατρίδα έχει την οικονομική δυνατότητα να καλύψει το ποσό αυτό, τι θα συμβεί όμως στην περίπτωση γενικής κινητοποιήσεως του αμυντικού μηχανισμού της χώρας και απαιτηθεί η επιστράτευση του συνόλου της εκπαιδευμένης εφεδρείας, ύψους 240.000 ανδρών; Από πού αυτή θα ευρεθεί, όταν τέτοια εκπαιδευμένη δεν θα υπάρχει; Η λύση της επιστρατεύσεως των συμπαθεστάτων προσκόπων ή λυκόπουλων μάλλον ως μαύρο ανέκδοτο ακούγεται. Αλλά εδώ υποκρύπτεται από την πρόταση των δανειστών η προσπάθεια επιβολής νέων οροφών στις Ένοπλες Δυνάμεις, κατά τα Ολλανδικά ή Δανέζικα πρότυπα, δηλαδή συνολική οροφή των Κλάδων όχι μεγαλύτερη των 45-50.000.

Ο πρόσφατος ψηφισθείς νόμος 3883/2010 «περί ιεραρχίας και εξελίξεως των στελεχών των Ε.Δ. κ.λ.π.» επιτείνει τα προβλήματα που υπήρχαν καθόσον :

α. Δεκοποιεί τις Ε.Δ. μεταφέροντας εντός αυτών διαδικασίες γραφειοκρατικές, συνθήκες νομικίστικες, Πειθαρχικό Δίκαιο κ.λ.π. που μόνο στον κατεστραμμένο δημόσιο τομέα συναντούμε.

β. Διατηρεί τον ευτελισμό των βαθμών και επιφέρει περαιτέρω αναξιοκρατία και αναξιοπιστία.

γ. Επιτρέπει την επαναφορά αποστράτων στην ενέργεια με τεράστιο αρνητικό αντίκτυπο στο εσωτερικό των Ενόπλων Δυνάμεων.

δ. Επιτρέπει την μαζική επανάκριση αποστράτων με στόχο την ανωτατοποίηση των βαθμών τους, μέσω διαδικασιών ηθικά επιληψίμων, που και αυτές έχουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις.

ε. Εφαρμόζει ένα νόθο σύστημα διοικήσεως των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, που ήδη προκαλεί σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία αυτών.

στ. Δεν προωθεί την διακλαδικότητα.

Ένας άλλος τομέας που η υλοποίηση ή το ορθότερον η μη υλοποίηση ορθής πολιτικής για τις Ένοπλες Δυνάμεις δημιουργεί σοβαρά προβλήματα είναι ότι μετά την απόφαση του Αρείου Πάγου σύμφωνα με την οποία τα ενεργειακά στελέχη δύνανται να δημιουργούν Ενώσεις ή Συνδέσμους καθαρά επιστημονικά χαρακτήρα, αντί να συνταχθεί νόμος που να ρυθμίζει το θέμα αυτό, δεν έχει γίνει τίποτε απολύτως, παρά το ότι ο προσφάτως αποστρατευθείς Α/ΓΕΣ είχε υποβάλει σχετικό προσχέδιο. Αποτέλεσμα να ξεφυτρώνουν ανεξέλεγκτα τέτοιες Ενώσεις ή Συνεσμοί, με σαφή πολιτικό προσανατολισμό και αντίστοιχη στήριξη,

οι οποίοι και διαγωνίζονται για το πώς θα μοιάσουν με την ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ και τους συνδικαλιστές της, ενώ ήδη παρουσιάζουν στοιχεία ακτιβισμού. Ομοίως το αυτό συμβαίνει και με ορισμένες Ενώσεις Ιδιωτικού Δικαίου Αποστράτων. Δεν θέλω να είμαι μάντης κακών, αλλά είναι βέβαιο ότι αν δεν ληφθούν αποφάσεις σχετικά με τα θέματα αυτά θα ξαναζήσουμε τα θλιβερά γεγονότα σε βάρος των ανασυγκροτούμενων Ενόπλων Δυνάμεων της περιόδου 1941-1944 στην Μέση Ανατολή.

Πολιτικές εκτροπές υπάρχουν ακόμη και στα πλαίσια της Στρατηγικής, δεδομένου του ότι η εκάστοτε πολιτική ηγεσία αποφεύγει να δει το εφικτό του πιθανού αντιπάλου, αλλά σκέπτεται και ενεργεί με βάση το επιθυμητό της. Δηλαδή για ακατανόητους λόγους αυτές οι Πολιτικές Ηγεσίες δεν βλέπουν τις πραγματικές δυνατότητες που υπάρχουν και τις προθέσεις που διατυπώνονται από τον πιθανό αντίπαλο, εν προκειμένω την Τουρκία εννοώ, αλλά υποβαθμίζουν τον κίνδυνο εκτρεπόμενες σε νεολογισμούς που δεν έχουν καμία σχέση με την λογική. Παράδειγμα, η ΑΠΟΤΡΟΠΗ που είναι κύριο έργο και ΑΠΟΣΤΟΛΗ των Ε.Δ. έγινε ΔΟΓΜΑ, το θερμό επεισόδιο έγινε ΣΗΜΙΑΚΟ και ως λύση στις προκλήσεις δημιουργήθηκε ο όρος ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ, δηλαδή υποχωρητικότητα. Για τους περιέργους σολικισμούς που προανέφερα μου έρχεται στο νου μία ρήση του Θουκυδίδη: «ΤΟ ΔΕ ΣΟΦΡΟΝ ΤΟΥ ΑΝΑΝΔΡΟΥ ΠΡΟΣΧΗΜΑ». Υπόψη στην διεθνή βιβλιογραφία τέτοιοι ορισμοί δεν υπάρχουν.

Η Στρατιωτική Σκέψη δεν υποστηρίζεται ούτε υιοθετείται σε πολλές περιπτώσεις καθόσον οι πολιτικές ηγεσίες τις σχετικές προτάσεις είτε δεν τις κατανοούν, είτε αδιαφορούν ασχολούμενες με την καθημερινή διαχείριση, είτε δεν τους συμφέρει πολιτικά.

Στρατιωτική Σκέψη είναι: Η με Στρατιωτικό Πνεύμα, στοχαστική ανάλυση των παραμέτρων που διέπουν την σχεδίαση, διεύθυνση και διεξαγωγή του πολέμου σε Στρατηγικό, Επιχειρησιακό και Τακτικό επίπεδο σε συνδυασμό με τις επιστημονικές ή τεχνολογικές εξελίξεις. (Η τεχνολογική επανάσταση στα στρατιωτικά θέματα – R.M.A), με σκοπό την υιοθέτηση μεθόδων ή πρακτικών ή τακτικών για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των Δυνάμεων και στα τρία επίπεδα, για την πληρέστερη εκτέλεση των ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ, επίτευξη των καθοριζόμενων ΑΝΣΚ με οικονομία (Ανθρωπίνου Δυναμικού, Μέσων και Οικονομικών Πόρων).

Ευτυχώς βέβαια διότι στην περίπτωση την Ελληνική το τίμημα το πληρώνουν οι Στρατιωτικές Ηγεσίες που αποστρατεύονται πρόωρα απλώς και δεν συμβαίνει αυτό που έγινε στην Σοβιετική Ένωση όταν το 1937 επί Στάλιν, εκτελέστηκαν πάνω από 4.000 στελέχη του Κόκκινου Στρατού με την κατηγορία ότι ήσαν προσηλωμένα στην Τσαρική Ρωσία, ενώ στην πραγματικότητα επρόκειτο για μία ελίτ φωτισμένων αξιωματικών υπό τους Alexander Andreyevich, Mikhail Frunze, Mikhail Tukhachevsky, Nikolai Varfolomey και Vladimir Triandafilloy, που εμβάθυνε την Στρατιωτική Σκέψη οδηγηθείσα στην έννοια της «ΒΑΘΕΙΑΣ ΜΑΧΗΣ» αρχή που ακολουθήθηκε πιστά εν συνεχεία ο Κόκκινος Στρατός και ισχύει ακόμη στον Ρωσικό

και ταυτόχρονα μεταξύ των δύο επιπέδων πολέμου ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ και ΤΑΚΤΙΚΟ επενόησαν το ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ.

Χειρότερο απ' όλα τα παραπάνω, είναι η προσπάθεια εξαπατήσεως του ελληνικού λαού από τις Πολιτικές Ηγεσίες μέσω επικοινωνιακών πρακτικών δια των οποίων προβάλλονται δραστηριότητες που πάντα εγένοντο χωρίς να απαιτείται η προβολή τους, εορτών-τελετών-γενεθλίων άνευ λόγου και αιτίας, απλώς δια να δείχνουμε ότι κάτι θετικό συμβαίνει και έτσι να κρύβονται κάτω από το «χάλι» τα πραγματικά προβλήματα. Οι πρακτικές αυτές έχουν επηρεάσει και ορισμένες Στρατιωτικές Ηγεσίες οι οποίες δοθείσης της ευκαιρίας, ενεργούν κατά τον αυτό απαράδεκτο τρόπο. Ίσως πολλοί δεν έχουν καταλάβει ότι οι Ε.Δ. δεν είναι Show τηλεοπτικό ή πασαρέλα μετά κορδέλας.

Όλες οι παραπάνω πρακτικές έχουν μεγάλο αντίκτυπο στο προσωπικό των Ε.Δ. στο οποίο δημιουργεί προβληματισμούς σ' ότι αφορά την αξιοκρατία, την νομιμότητα των ενεργειών, τον τρόπο υποστηρίξεως του αμυντικού μηχανισμού, την ύπαρξη ή όχι αγάπης και σεβασμού προς τις Ένοπλες Δυνάμεις, την αξιοπιστία του συστήματος και το κατά πόσον αντιλαμβάνονται οι ιθύνοντες την αναγκαιότητα του μηχανισμού των Ε.Δ. Αυτά έχουν το δικό τους μερίδιο στον αρνητικό επηρεασμό του ηθικού του προσωπικού, καθόσον οι εκτροπές που προανέφερα είναι ανήθικες, αντιπαραγωγικές και θα μπορούσε να πει κάποιος, που ρέπει στην συνομοσιολογία, και ύποπτες, αν και προσωπικά προτιμώ το «πρακτικές ανοήτων και αδαών».

Ο Επηρεασμός της Οικονομικής Κρίσεως επί των Ενόπλων Δυνάμεων

«ΕΣΤΙΝ ΠΟΛΕΜΟΣ ΟΥΧ ΟΠΛΩΝ ΑΛΛΑ ΔΑΠΑΝΗΣ»

Η κρίση που βιώνει η πατρίδα επηρεάζει όλους τους τομείς λειτουργίας της και οπωσδήποτε και τον Αμυντικό Μηχανισμό της. Η διαφορά όμως είναι ότι ο Τομέας της Αμύνης επηρεάζεται δυσανάλογα σε σχέση με άλλους τείνοντας να καταστρέψει την Αμυντική Ισχύ της χώρας και τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Η Ελλάδα από το 2005 κήρυξε μονομερή αφοπλισμό με συνέπεια να έχει ανατραπεί πλήρως η ισορροπία δυνάμεων σε βάρος της Ελλάδος, κύρια στους τομείς του ΠΝ της ΠΑ και Πολλαπλασιαστών Ισχύος (Η/Π, Επιτήρηση, Δορυφορικά Συστήματα Επικοινωνιών και Επισκοπήσεως της Γης, Κυβερνοπόλεμος και Πληροφοριακές Επιχειρήσεις, Δυνατότητες της Εγχωρίου Αμυντικής Βιομηχανίας κ.α.). Το Εξοπλιστικό Πρόγραμμα της περιόδου 1996-2006, που είχε ως στόχο και την κάλυψη του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου, δεν παρήξε τα αποτελέσματα που έπρεπε, λόγω των διαδικασιών που επέβαλαν οι Πολιτικές Ηγεσίες και η αδιαφορία που επεδείχθη στην ορθή εκτέλεση αυτών την περίοδο 2006 έως και σήμερα. Αποτέλεσμα σήμερα να έχουμε Σύγχρονα Άρματα Μάχης χωρίς πυρομαχικά, Συστήματα Αυτοπροστασίας Α/φών να μην φέρονται επ' αυτών λόγω προβλημάτων, σύγχρονα υποβρύχια S-214, πλην του αδικώς λοιδορηθέντος «Παπανικολή» να σαπίζουν στις σχάρες του Σκαραμαγκά, Μεταγωγικά

Α/φη να έχουν προβλήματα αποδοχής, προπληρωμένα Ε/Π εφόδου να αναζητούνται, Πλοία Επιφανείας πολεμικά με δυνατότητες Α/Α περιοχής να μην έχουν αποκτηθεί, καθώς επίσης και Α/φη Αεροπορικής Υπεροχής και άλλα, ενώ πλέον των 160 εκατ.ευρώ Α.Ω. κινδυνεύουν να απολεσθούν.

Με την έναρξη της οικονομικής κρίσεως, οι Πολιτικές Ηγεσίες προσπάθησαν να στοχοποιήσουν την Άμυνα ως κύρια υπεύθυνη για το χρέος και το έλλειμμα, επιτιθέμενες στις Ένοπλες Δυνάμεις μέσω κατευθυνομένων ΜΜΕ. Ποία είναι όμως η αλήθεια;

Το έτος 2010 το ΑΕΠ της χώρας ήταν 200 δις ευρώ, το δημόσιο χρέος 328 δις ευρώ, ενώ από το 1998-2010 οι συνολικές αμυντικές δαπάνες ετησίως και κατά μέσο όρο δεν υπερέβησαν το 3% του ΑΕΠ, με τις εξοπλιστικές δαπάνες να μην έχουν υπερβεί, την αυτή περίοδο, τα 23 δις ευρώ, ήτοι το 7,8% του δημοσίου του χρέους. Ερώτημα, για το υπόλοιπο 92,2% ποίος ήταν ο υπεύθυνος;

Με απόφαση του Υπουργείου Αμύνης, ο αμυντικός προϋπολογισμός από 6,482 δις ευρώ έφθασε το 2013 σε 3,396 δις διαμορφωθείς όπως παρακάτω :

2009	:	6,482 δις ευρώ
2010	:	4,500 δις ευρώ
2011	:	3,491 δις ευρώ
2012	:	3,400 δις ευρώ
2013	:	3,396 δις ευρώ

Ήτοι συνολικά μείωση γύρω στο 50%.

Για να γίνει κατανοητό το πρόβλημα θα παρουσιάσω τον Πίνακα Κατανομής του Προϋπολογισμού για το ΓΕΣ με βάση την προαναφερθείσα πρόβλεψη προϋπολογισμού για το έτος 2013 ήτοι των 3,396 δις ευρώ.

Συνολικός Προϋπολογισμός : 1.330.605.000 ευρώ που κατανέμονται :

Αποδοχές : 1.032.476.000

Πρόσθετες και παρεπόμενες παροχές:34.064.000

Καταναλωτικές δαπάνες:250.000.000

Διάφορα: 14.065.000

Δηλαδή το ΓΕΣ για αποστολές εξωτερικού, εκπαίδευση, τροφοδοσία, ασκήσεις, καύσιμα, ανταλλακτικά, συντήρηση, κατασκευές, ΔΕΗ, ύδρευση, περιθάλψη, οργάνωση εδάφους κ.λ.π. έχει δυνατότητα μέχρι 250 εκατ. Ευρώ για ένα Στρατό 93.500, 1.500 αρμάτων, 2.500 ΤΟΜΠ, 900 πυροβόλων, Μονάδων υψηλής τεχνολογίας (ραντάρ, Ε/Π, Μονάδες Κ/Β, ηλεκτρονικό υλικό).

Μόνο ένας άνθρωπος με μαγικές ικανότητες με βάση την πρόβλεψη αυτή, δύναται να καλύψει τις απαιτήσεις και ανάγκες αυτές.

Τα προβλήματα που δημιουργεί η δραματική μείωση του προϋπολογισμού Αμύνης δύναται να τα συνοψίσω στις παρακάτω κατηγορίες :

α.Στις περικοπές των αποζημιώσεων των στελεχών, που με τα νέα μέτρα καθίστανται οι πλέον κακοπληρωμένοι και αδικημένοι έναντι όλων στην χώρα, καθόσον δεν είναι μόνο η μείωση της μηνιαίας αποζημιώσεώς τους κατά 40% αλλά και η κατάργηση των άγιων οδοιπορικών που αντικαθιστούν ένα μέρος των υπερωριακών απασχο-

λήσεών τους (υπερωρίες, 24ωρες υπηρεσίες, ασκήσεις). Εάν λάβει κανείς υπόψη τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις, τις ανά διατία και τετραετία μεταθέσεις τους κ.λ.π. πώς θα ζήσουν αυτοί οι άνθρωποι; Τι ηθικό θα έχουν όταν και οι δύο οικογένειές τους πάσχουν, ενώ παράλληλα γνωρίζουν τι τύχη τους επιφυλάσσεται με την αποστρατεία τους, όταν ήδη η σύνταξη του Α/ΓΕΕΘΑ δεν υπερβαίνει τα 1.350 ευρώ;

β.Την έλλειψη πιστώσεων για την συντήρηση μέσων, απόκτηση ανταλλακτικών κ.λ.π. κατάσταση που επηρεάζει άμεσα και καίρια την διαθεσιμότητα των κύριων επιχειρησιακών μέσων, με ότι αυτό συνεπάγεται για την επιχειρησιακή ετοιμότητα και ικανότητα που –επιπλέον– επιβάλλει μείωση επιχειρησιακών Μονάδων με κόστος στην ισορροπία δυνάμεων.

γ.Τον περιορισμό των επιχειρησιακών εκπαιδεύσεων και ασκήσεων, λόγω ελλείψεως πιστώσεων για καύσιμα, πυρομαχικά, συντήρηση, αποζημιώσεις στελεχών, δραματική μείωση των εκπαιδεύσεων εφεδρείας, με δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρησιακή ετοιμότητα και ικανότητα των δυνάμεων.

δ.Τον περιορισμό της δραστηριότητας για επίδειξη ισχύος όπως ασκήσεις παρουσίας προβολής, στιβαρή αντίδραση σε προκλήσεις ώστε η αποτροπή να είναι αξιόπιστη, επίδειξη σημαίας και διαρκή παρουσία στις περιοχές εθνικού ενδιαφέροντος.

ε.Την καταστροφή των Αμυντικών Βιομηχανιών, με απώλεια τεχνογνωσίας και μόνιμη εξάρτηση της χώρας για το σύνολο του υλικού που διαθέτουν οι ΕΔ από πηγές εξωτερικού. (Συνέπεια είναι η δημιουργία στον αντίπαλο πεποιθήσεως υπεροχής και νίκης).

Στο χώρο της Άμυνας στο πρόσφατο παρελθόν υπήρξαν υπερβολές οι οποίες εξέτρεψαν τους στόχους της αμυντικής προσπάθειας για επάρκεια και ισχυροποίηση του αμυντικού μηχανισμού, με κύρια ευθύνη της Πολιτικής Ηγεσίας και σε πολλές περιπτώσεις με τη σιωπηλή στάση της φυσικής, στα πλαίσια όμως μιας κοινωνίας και ενός κράτους που τα ανέχετο και σε πολλές περιπτώσεις τα επέβαλε. Έπρεπε εκ των πραγμάτων να υπάρχει εξορθολογισμός αλλά εδώ έχουμε μία μοναδική επιβεβαίωση της θεωρίας του εκκρεμούς με βαρύτερες συνέπειες για την Αμυντική Ισχύ της χώρας.

Οι Επιπτώσεις

Τόσο η έλλειψη της θεσμικής λειτουργίας στο χώρο των ΕΔ όσο και μέτρα, τα δημοσιονομικά, στα πλαίσια της αντιμετώπισης της κρίσεως στην οποία έχει περιέλθει η χώρα, επηρεάζουν αρνητικά τον Αμυντικό Μηχανισμό. Η έλλειψη θεσμικής λειτουργίας κύρια επηρεάζει την αξιοπιστία του συστήματος, την αξιοκρατία μέσα στις ΕΔ και θίγει το ηθικό του προσωπικού αρνητικά, ενώ τα δημοσιονομικά μέτρα επηρεάζουν ομοίως το ηθικό και σε συνδυασμό με την λειψανδρία καθώς επίσης την επιχειρησιακή ετοιμότητα και ικανότητα των ΕΔ και κύρια την ΑΠΟΤΡΟΠΗ που πρέπει αυτές να αποπνέουν ως κύρια ΑΠΟΣΤΟΛΗ τους. Οι ξένοι έχουν ήδη αντιληφθεί την κατάσταση μας.

Υπόψη εδώ και τρία χρόνια στην «ΛΕΥΚΗ ΒΙΒΛΟ» που εκδίδει το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας (ΣΕΑ) της Τουρκίας, η Ελλάδα δεν παρουσιάζεται ως κύρια απειλή. Μην νομίζετε ότι αυτό έγινε διότι επέτυχε η εξωτερική πολιτική του ΥΠΕΞ αυτής Δρ Αχμέτ Νταβούτογλου, δηλαδή η πολιτική των «Μηδενικών Προβλημάτων», διότι ουδέν πρόβλημα έχει επιλυθεί, απλώς πλέον δεν μας υπολογίζουν. Έτσι οι προκλήσεις είναι λεκτικές, οι δραστηριότητες των ΤΕΔ περιορισμένες και επιλεκτικές, ενώ το κύριο έργο υπονομεύσεως έχει αναληφθεί από την ΜΙΤ η οποία έχει βρει εύκολο πεδίο δράσεως. Και πριν αλλά και ιδιαίτερα τώρα η Τουρκία έχει διαπιστώσει ότι είμαστε πείσιμοι και μέσω της διαδικασίας που με θρησκευτική ευλάβεια ακολουθεί έχει επιτύχει πολλά περισσότερα απ'ότι μία κλιμάκωση των κρίσεων θα της απέδιδε, όπως αποδεικνύεται από την κρίση του 1987 στο τέλος της οποίας δεχθήκαμε ότι πέραν της αιγιαλίτιδος ζώνης ουδείς θα προβαίνει σε υποθαλάσσιες έρευνες στο Αιγαίο, ή την κρίση των Ιμίων, όπου επέτυχε ουδετεροποίηση του εδάφους των δύο μικρονησίδων, στηρίζοντας έτσι και τη θεωρία των γκριζών ζωνών.

Αυτά συμβαίνουν λόγω της υποχωρητικότητάς μας, η οποία εδράζεται σε μία ψυχολογική φοβία της πολιτικής ηγεσίας εν γένει, στην οποία σήμερα έχει προστεθεί η αδυναμία της Οικονομικής Ισχύος, η οποία αποτελεί βραχίονα υλοποίησης εξωτερικής πολιτικής, παράλληλα με τα προβλήματα της Αμυντικής Μηχανής της πατρίδος μας.

Συνέπεια των συνθηκών αυτών είναι στη Θράκη η Τουρκία μέσω του Προξενείου της να αλωνίζει, οι διερευνητικές επαφές να έχουν τελματώσει, ο Ενιαίος Αμυντικός Χώρος Ελλάδος-Κύπρου που κάλυπτε και την ΑΟΖ που δικαιούμεθα στην Ανατολική Μεσόγειο, να έχει απεμποληθεί, με την νέο-οθωμανική Τουρκία ενισχυμένη οικονομικά, στρατιωτικά και πολιτικά να παίζει μόνη της στην περιοχή, σε χώρες μάλιστα στις οποίες η πατρίδα μας είχε θετικές παρακαταθήκες, παρουσιάζοντας εαυτήν ως περιφερειακή δύναμη.

Εν προκειμένω επιτρέψατέ μου να σας θυμίσω ότι ο Π. Κονδύλης, ένας στοχαστής που μας έφυγε νωρίς είχε πει πριν 23 χρόνια με το ξέσπασμα της Βαλκανικής κρίσεως ότι : «Όποιος θέλει να ασκήσει τελεσφόρα Εθνική Πολιτική, σε αναγκαστικά ευρύτατους χώρους πλέον, πρέπει πέραν και πριν από την εύστοχη σύλληψη των γενικών καταστάσεων και την διπλωματική ικανότητα να διαθέτει ακμαία εθνική οντότητα αποτυπωμένη σε ένα πολυδιάστατο πλέγμα κοινωνικών, οικονομικών, στρατιωτικών και ψυχολογικών παραγόντων. Δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι αν η Ελλάδα συγκέντρωνε σε υψηλό βαθμό τους παράγοντες αυτούς σε μόνιμη βάση και προτού ξεσπάσει η γενικευμένη κρίση στην περιοχή (Βαλκάνια), θα ασκούσε διαφορετική ακτινοβολία και θα είχε μεγαλύτερες δυνατότητες να επηρεάσει εξελίξεις».

Αυτό ισχύει απόλυτα και σήμερα.

Προτάσεις

Σήμερα (αν όχι εχθές) οι ιθύνοντες της διαμορφώσεως των πολιτικών στην χώρα μας θα πρέπει να απαντήσουν εάν απαιτείται η ύπαρξη Αμυντικού Μηχανισμού στην χώρα μας και εάν η απάντηση είναι θετική να κάνουν τα πάντα για την προστασία του και την ενίσχυσή του, δηλαδή :

- Να σταματήσουν οι πολιτικές παρεμβάσεις και εκτροπές εντός των ΕΔ ώστε να αποκατασταθεί η αξιοπιστία, η αξιοκρατία και η πειθαρχία.

- Να επιβάλουν την θεσμική λειτουργία των ΕΔ, όπως αυτή έχει περιγραφεί από το Σύνταγμα, τους Νόμους, τα Προεδρικά Διατάγματα και τις λοιπές Υπουργικές ή Κανονιστικές Διατάξεις.

- Να ενισχύσουν τις ΕΔ με το απαραίτητο προσωπικό και να εφαρμόσουν Δομή Δυνάμεων ευέλικτη και σύγχρονη που να εξοικονομεί προσωπικό χωρίς την μείωση της Επιχειρησιακής Ισχύος.

- Να ανατραπεί άμεσα η νομοθεσία που οδηγεί τις ΕΔ σε μορφή Δημόσιας Υπηρεσίας ή ΔΕΚΟ.

- Να διασφαλισθούν για τις ΕΔ οι πιστώσεις που είναι απαραίτητες για την αξιοπρεπή διαβίωση των στελεχών, την συντήρηση των επιχειρησιακών και μη μέσων με τα οποία επιχειρούν αυτές, την εκπαίδευση και λειτουργία τους.

Προσωπικά θεωρώ ότι αυτά που μόλις προανέφερα συνοπτικά και ομαδοποιημένα είναι τα ελάχιστα που η Πολιτεία και ο πολιτικός κόσμος πρέπει να πράξουν άμεσα, ώστε η Αμυντική Ισχύς να ενισχυθεί και η ΑΠΟΤΡΟΠΗ που πρέπει οι ΕΔ να αποπνέουν να διασφαλισθεί.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κυρίες και Κύριοι,

Είναι δεδομένο ότι οι μικροπολιτικές πρακτικές που επιβάλλονται μέσα στις ΕΔ σε συνδυασμό με την αποτροπή της θεσμικής λειτουργίας τους και της λαιδωρίας τους από πολιτικές ή και κοινωνικές ιδεοληψίες, αγγυλώσεις κ.λ.π. παράλληλα με τα βαριά οικονομικά μέτρα που αντιμετωπίζουν, έχουν βαρύτατο τίμημα σ'ότι αφορά την Αμυντική Ισχύ, καθόσον Αμυντική Ισχύς οριοθετημένη από μικροπολιτικές και μη θεσμικές διαδικασίες και από υπέρμετρα δυσμενή οικονομικά μέτρα, δεν δύναται να εκπληρώσει την αποστολή της.

Σε μια περίοδο που η χρεωκοπία της χώρας μας δεν είναι κυρίαρχα οικονομική αλλά και χρεωστάσιο αρχών, θεσμών, αξιών, ήθους, παιδείας, πολιτισμού, πατριωτισμού και πρώτιστα πολιτικής, το μείζον των στελεχών των ΕΔ παρά τα προβλήματα και τις αντιξοότητες μάχεται νυχθημερόν πιστό στην αποστολή και τον όρκο του, για να διασφαλίσει αυτό που είναι ζητούμενο από τις ΕΔ κάθε χώρας παγκόσμια, την Επιχειρησιακή Ετοιμότητα και ικανότητα αυτών.. Εύχομαι το συντομότερο δυνατόν να βοηθηθούν από εκείνους που έχουν την κύρια ευθύνη δι'αυτό, έχοντας πάντα την εκτίμηση και την αγάπη του λαού μας, υπέρ του οποίου και του έθνους υπάρχουν και μόνον.

Η Μετανάστευση και η Κοινωνία μας Αντιναύαρχος ε.α. Βασίλειος Μαρτζούκος Π.Ν. Επίτιμος Διοικητής Σ.Ν.Δ. και Πρόεδρος ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Η διαρκής εισροή εκατοντάδων χιλιάδων μεταναστών στην χώρα μας έχει ξεπεράσει προ πολλού τα ανθρωπιστικά όρια και επηρεάζει πλέον την καθημερινή ζωή των Ελλήνων. Είναι γεγονός ότι οι περισσότεροι μετανάστες είναι οικονομικοί πρόσφυγες, κάποιοι υπήρξαν πράγματι πολιτικοί πρόσφυγες ενώ αρκετοί έγιναν αντικείμενα εκμεταλλεύσεως και δημιουργίας πλούτου από συμπολίτες μας. Το γεγονός αυτό δεν μεταβάλλει την διαπίστωση της ανασφάλειας και έντονης ανησυχίας των Ελλήνων για το μέλλον τους.

Τα περισσότερα πολιτικά κόμματα διατείνονται ότι το θέμα διογκώνεται από ακροδεξιούς, φασίστες, υπερεθνικιστές, συντηρητικούς, ξενόφοβους, απολίτιστους, αγροίκους κ.λ.π. ενώ μία πραγματικά «δημοκρατική» και «προοδευτική» κοινωνία οφείλει να δέχεται στους κόλπους της αναξιοπαθούντες, κατατρεγμένους ανθρώπους ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, γλώσσας, πολιτισμού και θρησκείας, είτε με μελλοντική κοινωνική ενσωμάτωσή τους, είτε με την δημιουργία πολυπολιτισμικής κοινωνίας εντός της ελληνικής επικράτειας. Προφανώς τα πολιτικά αυτά κόμματα λησμονούν την θεμελιώδη δημοκρατική αρχή ότι ο **Ελληνικός** λαός τους εκλέγει (είτε ως Κυβέρνηση είτε ως αντιπολίτευση) για να διασφαλίσουν και να προασπίσουν τα **Ελληνικά** Εθνικά Συμφέροντα και όχι τα περιοχικά, διεθνικά ή πλανητικά Συμφέροντα. Εάν επιθυμούν άλλους νεφελώδεις ρόλους, πέραν της εκπληρώσεως των Εθνικών Συμφερόντων (π.χ. οραματιστές της παγκόσμιας διακυβέρνησης, πολίτες του κόσμου, επί Γης Δημόκρατία και ανθρώπινα δικαιώματα κ.λ.π.) τότε η θέση τους δεν είναι στο Ελληνικό κοινοβούλιο αλλά σε Διεθνείς Οργανισμούς, που όλοι γνωρίζουν ότι κυριαρχούνται από τις υπερδυνάμεις. Οι πολιτικοί αυτοί φορείς και πρόσωπα των οποίων η επιλεκτική «ευαισθησία» εξαντλείται στον ρατσισμό (ποια η ευαισθησία τους, στην πράξη, για την οικονομική απόγνωση και την ανεργία των πολιτών της χώρας;) υπό την βολική κάλυψη και συνδρομή των περισσότερων ΜΜΕ, ουδέποτε έχουν απαντήσει σαφώς σε ερωτήματα όπως τα ακόλουθα:

-Υπηρετούσαν το Εθνικό Συμφέρον διαδοχικές Κυβερνήσεις της χώρας μας όταν ανέχοντο και απλώς παρακολουθούσαν επί πολλά χρόνια, την αθρόα εισροή απροσκήτων μεταναστών δίχως να λαμβάνουν μέτρα (τα τελευταία ελλειπή μέτρα είναι αποτέλεσμα ευρωπαϊκής πίεσεως και όχι εθνικής πρωτοβουλίας);

-Δεδομένου του μείζονος δημογραφικού μας προβλήματος, ποιο είναι το ανώτατο ποσοστό μεταναστών που δύναται να αντέξει η χώρα δίχως να αλλοιωθεί ανεπιστρεπτί ο εθνικός, πολιτιστικός και κοινωνικός χαρακτήρας της (υπενθυμίζεται ότι τα τέκνα των Ελλήνων αποτελούν φορολογικό τεκμήριο πλούτου).

-Το Ισλάμ αντιμετωπίζεται ως μία ακόμη θρησκεία σε ένα ανεξίθρησκο κράτος, ή ως ολοκληρωτικό πολιτισμικό και κοινωνικό κίνημα που καταργεί το Δυτικό Δημοκρατικό κεκτημένο, όπου επικρατεί;

-Πως θα αποσοβηθεί η πιθανότητα, στα πλαίσια του πολυπολιτισμικού κράτους, μία αυριανή πλειοψηφική μερίδα της κοινωνίας να υπερψηφίσει με Δημοκρατικές διαδικασίες υπέρ της εφαρμογής της Σαρίας ή υπέρ της αυτονομίσεως εθνικών εδαφών;

-Σε ποιο βαθμό δύναται να ελεγχθούν οι πολυπληθείς (κυρίως μουσουλμανικές) μεταναστευτικές μειονότητες από την επιρροή ή και στρατολόγησή τους από γειτονικά κράτη που επιβουλεύονται την χώρα μας;

-Ποια είναι τα κριτήρια εισδοχής και αποδοχής μεταναστών, ποια τα κριτήρια αποδόσεως ελληνικής ιθαγένειας και ποια μέτρα λαμβάνονται για την διασφάλιση του σεβασμού των μεταναστών προς τα ήθη, τα έθιμα, τις αξίες και τον πολιτισμό της χώρας που τους φιλοξενεί;

Όταν το κράτος απλώς παρατηρεί και ανέχεται τις ποσοστιαίως δυσανάλογες και ενίοτε ειδεχθείς εγκληματικές

συμπεριφορές των μεταναστών, το ανεξέλεγκτο παραεμπόριο, την ιατρική τους περιθαλψη με χρήματα ελλήνων φορολογουμένων, την έξοδο συναλλάγματος από την χώρα, και την δημιουργία γεωγραφικών γκέτο, η ελληνική κοινωνία αγωνιά. Σε καμία περίπτωση δεν είναι φασίστας ο πολίτης που ιεραρχεί και επιζητεί πρώτα την ασφάλεια, την τάξη και την εργασία και μετά τις δημοκρατικές ελευθερίες. Παρά την ενορχηστρωμένη από τα περισσότερα πολιτικά κόμματα «φιλειρηνική», «ανθρωπιστική» και «πολυπολιτισμική» σύγκλιση (που εκούσια ή ακούσια συμβαδίζει με έξωθεν ασκούμενες πιέσεις και εντολές), διοχτευμένη συστηματικά στους πολίτες, μέσω των «ανεξαρτήτων» ΜΜΕ, το λαϊκό ένστικτο, τρομάζει με το διαγραφόμενο μέλλον της επόμενης γενεάς. Όσο ο πολίτης δεν βρίσκει πολιτική ανταπόκριση στην αγωνία του αλλά αντιθέτως κινδυνεύει να χαρακτηριστεί «ρατσιστής» και να υποστεί κυρώσεις από αυτούς που δεν ανησυχούν για την απώλεια της εθνικής μας ταυτότητας, τόσο θα αναγκάζεται να ψηφίζει ακραία κόμματα που δεν τον εκφράζουν στα περισσότερα θέματα αλλά τον καλύπτουν πλήρως στο μεταναστευτικό σε συνδυασμό με το δημογραφικό εθνικό μας θέμα.

Ενδεχομένως ορισμένοι ισλαμικοί κύκλοι να κηρύξουν «τζιχάντ» σε όσους καταφέρονται κατά του Ισλάμ, προσβάλλοντας έτσι την θρησκεία της «αγάπης» και της «ανοχής». Δεν χρειάζεται όμως να διερευνηθεί το Ισλάμ του Κορανίου το οποίο ούτως ή άλλως ερμηνεύεται κατά το δοκούν ακόμη και από τα διάφορα ρεύματα μουσουλμάνων. Αρκεί να καταγραφούν τα σημερινά δεδομένα και πεπραγμένα στο σύνολο των μουσουλμανικών κρατών ανά τον κόσμο (δημοκρατικές ελευθερίες, μειονότητες, άλλες θρησκείες, ισότητα φύλων, νομοθεσία και Σαρία, φανατισμός, αξία ανθρώπινης ζωής κ.λ.π.), καθώς και η πορεία εξοικειώσεως και αφομοιώσεως των μουσουλμάνων εντός των Δυτικών κοινωνιών (π.χ. πρόσφατες σφαγές σε Λονδίνο και Παρίσι, καθώς και αναταραχές στην Σουηδία της ανεκτικότητας και των παροχών προς τους αλλοδαπούς, κοινωνική καθοδήγηση με πολιτικές προεκτάσεις στα τεμένη κ.λ.π.). Τα αποτελέσματα αποτελούν κόλαφο καθ' οιωνδήποτε ημιμαθών «υπαρξιακών ανθρωπιστών» με «δημοκρατικές ευαισθησίες».

Διαχρονικά η χώρα μας δεν διακρίνεται για την αξιοποίηση των εμπειριών του παρελθόντος αλλά ούτε και για την προβλεπτική της δεινότητα. Τα ζωτικά αυτά προτερήματα απαιτούν πολιτικούς άνδρες μεγάλου διαμετρήματος και εμπέλειας και η χώρα μας σπάνια αναδεικνύει τέτοιους. Εν τούτοις είναι η πρώτη φορά που ένα εσωτερικό θέμα όπως ο συνδυασμός της αθρόας μεταναστεύσεως, του Ισλάμ και του δημογραφικού εθνικού προβλήματος απειλεί μεσοπρόθεσμα την ίδια την υπόστασή μας. Προτάσεις υπάρχουν, είναι οφθαλμοφανείς και πρέπει να αποφασισθούν και να εφαρμοσθούν άμεσα. Η μετάθεση του προβλήματος, ο εξωραϊσμός αυτού, ο εξορκισμός των «ρατσιστών» και η λήψη ανεπαρκών και αποσπασματικών μέτρων εκτιμάται ότι θα επιφέρει ακραίες κοινωνικές συμπεριφορές, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην υπόλοιπη Ευρώπη, τις οποίες ουδέν «αντιρατσιστικό» ή «ανθρωπιστικό» ανάχωμα θα μπορέσει να ανακόψει διότι απλώς το αίσθημα της αυτοσυντηρήσεως και επιβιώσεως ξεπερνά αξίες που κάποιοι εμφανίζουν ως υπέρτατες. Χρειάστηκαν αιώνες κινημάτων και αγώνων, επαναστάσεις και εκατομμύρια θυμάτων για να επιτευχθεί το Ευρωπαϊκό κεκτημένο, πυρήνα του οποίου αποτελεί το κοσμικό Δημοκρατικό κράτος και η απόρριψη κάθε μορφής ολοκληρωτισμού. Προσβλέπω σε έγκαιρη αφύπνιση της Ευρώπης και της χώρας μας προκειμένου να αποτραπεί η άλωση και εισόδός τους σε νέο Μεσαίωνα. Η Δημοκρατία είναι εύλωτο πολίτευμα και η αυτοπροστασία της απαιτεί ώριμη κοινωνία, έγκαιρο ανάληψη προληπτικών μέτρων και ταυτόχρονα πιστή και αμείλικτη εφαρμογή των νόμων.

Ελαστική, Κόκκινη Γραμμή

Γράφει ο Αντγος ε.α. Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης*

Η ανακοίνωση από τον Λευκό Οίκο, ήταν σαφής και αναφερόταν στο φλέγον θέμα της Συρίας. 100-150 άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους από την χρήση των χημικών. Η Ουάσινγκτον, ανέφερε η ανακοίνωση, διαθέτει αξιόπιστα στοιχεία, από πολλαπλές πηγές ενημέρωσης για τη χρήση -μεταξύ άλλων- και του φονικού αερίου Σαρίν. Εξάλλου τόσο η Γαλλία, όσο και η Αγγλία είχαν αναφέρει ότι διαθέτουν στοιχεία για χρήση χημικών από τον Άσαντ. Μάλιστα ο Ομπάμα έχει δηλώσει επανειλημμένως ότι η χρήση χημικών όπλων θα αποτελούσε την "Κόκκινη Γραμμή" και θα μπορούσε να προκαλέσει αμερικανική επέμβαση, στην Συρία. Άμεση βέβαια και καθόλου κεκαλυμμένη. Άρα το γεγονός αυτό είναι πολύ σημαντικό και το καθεστώς Άσαντ υπερέβη την «Κόκκινη Γραμμή», των Αμερικανών, με ότι αυτό συνεπάγεται. Είναι έτσι τα πράγματα ή υπάρχουν και άλλες ερμηνείες, που δεν είναι εμφανείς από την πρώτη ανάγνωση; Ας πάρουμε τα πράγματα με την σειρά.

Η προειδοποίηση Ομπάμα ήταν σαφής και γνωστή εδώ και πολλούς μήνες. Άρα ένα καθεστώς που ευρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση με αντικαθεστωτικούς, διαφόρων αποχρώσεων, ιδεολογιών και συμφερόντων, λογικά δεν θα «έδινε την αφορμή» για την άμεση παρέμβαση. Μέχρι τώρα, δύο φορές έγινε καταγγελία για χρήση χημικών στην Συρία, αλλά και στις δύο περιπτώσεις δεν αποδείχτηκε ότι έγινε από το καθεστώς Άσαντ, όπως διακαώς επιθυμούσαν οι ΗΠΑ και οι πρόθυμοι «συνέταιροι» τους (Γαλλία, Αγγλία, Τουρκία, Κατάρ και Σαουδική Αραβία), στην «αποκατάσταση» της δημοκρατίας, σε μια χώρα της Μέσης Ανατολής, που κυβερνάται από έναν «δικτάτορα», έστω και εκλεγμένο. Μάλιστα στην δεύτερη καταγγελία, για χρήση χημικών στην περιοχή του Χαλεπίου, ειδική επιτροπή του ΟΗΕ, με επικεφαλής την πρώην Εισαγγελία, την Ελβετίδα εισαγγελέα Κάρλα Ντελ Πόντε, πρώην επικεφαλής της επιτροπής για την διερεύνηση διάπραξης εγκλημάτων πολέμου στην πρώην Γιουγκοσλαβία, καθώς και για την έρευνά της και αποκάλυψη των εγκλημάτων των Κοσοβάρων (UCK), σχετικά με το φρικιαστικό παράνομο εμπόριο ανθρωπίνων οργάνων, από τους αιχμαλώτους και νεκρούς Σέρβους!!!

Η Κάρλα Ντελ Πόντε μετά από έρευνα έβγαλε το πόρισμά της και προς μεγάλη απογοήτευση των Αμερικανών και λοιπών υποστηρικτών, των «μαχητών για την δημοκρατία στην Συρία», χρήση χημικών έκαναν οι αντικαθεστωτικοί, ή αλλιώς η Αντιπολίτευση, ή ο αυτοαποκαλούμενος και «Ελεύθερος Συριακός Στρατός», που αποτελείται από ένα συνονθύλευμα ακραίων ισλαμιστικών οργανώσεων, αριστερών, μετριοπαθών δημοκρατών, λιποτακτών του Συριακού Στρατού, μισθοφόρων, Τζιχάντια, Σαλάφια, μέλη της Άλ Κάιντα κλπ, Σουνίτες κατά βάση στο θρήσκευμα.

Και παρά την κατηγορηματική θέση της Ντελ Πόντε, σιγή ιχθύος από τις ΗΠΑ και λοιπούς συνεταίρους, που ο ξένος τύπος τους ονομάζει με την λέξη FUKUS (France, United Kingdom, United States). Εδώ βέβαια δεν υπάρχει Κόκκινη Γραμμή για την Αντιπολίτευση (χρήση αυτού του όρου για ομοιομορφία), ισχύει μόνο για το κα-

θεστώς Άσαντ, αφού οι «δημοκράτες» αγωνιστές μπορούν να κάνουν χρήση, οι δικτάτορες όμως όχι. Τώρα που οι ΗΠΑ ισχυρίζονται ότι διαθέτουν «αποδείξεις» ήλθε η ώρα της Κόκκινης Γραμμής, αυτής της ελαστικής Κόκκινης Γραμμής, που ταλαντεύεται πάνω κάτω ανάλογα με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των «κατασκευαστών» της και σε πρώτη φάση ο πρόεδρος Ομπάμα ενέκρινε την αποστολή άμεσης και φανερά στρατιωτικής βοήθειας (οπλισμό, πυρομαχικά κλπ) στην Αντιπολίτευση, πέραν από την χρηματοδότηση του Κατάρ, της Σαουδικής Αραβίας και της στρατιωτικής βοήθειας μέσω της Τουρκίας φυσικά και νοτίου Ιράκ, όπως θα δούμε παρακάτω.

Εδώ όμως για πρώτη φορά είχαμε την άμεση αντίδραση της Ρωσίας, που με κατηγορηματική ανακοίνωση τον Yury Ushakov, του εκπρόσωπου του προέδρου Πούτιν προειδοποίησε: «Οι Αμερικανοί προσπάθησαν να μας πείσουν παρουσιάζοντας μας κάποια στοιχεία για δήθεν χρήση χημικών από τις Συριακές δυνάμεις. Ειλικρινά, δεν μας πείθουν. Ο ίδιος διάλογος αποδείξεων του Κόλιν Πάουελ είχε χρησιμοποιηθεί και για να πείσει την διεθνή κοινότητα και για τα όπλα μαζικής καταστροφής που κατείχε ο Σαντάμ. Τα οποία βεβαίως δεν υπήρχαν. Η κίνηση των Αμερικανών να αποφασίσουν στρατιωτική υποστήριξη των ανταρτών, υποτιμά τις κοινές προσπάθειες ΗΠΑ – Ρωσίας για την δημιουργία ενός συνεδρίου στην Γενεύη με στόχο την επίλυση της Συριακής κρίσης. Βεβαίως η πραγματική ζημιά θα αποτιμηθεί μετά τις επόμενες κινήσεις της Ουάσινγκτον.

Το συνέδριο είχε κανονιστεί για τις 25 Ιουνίου μετά από πολλές αναβολές. Η απόφαση αυτή των ΗΠΑ το δυναμιτίζει εκ νέου».

Γίνεται σαφές ότι η κατάσταση τείνει να εξελιχθεί σε παγκόσμια κρίση, να γίνει ανεξέλεγκτη και πολύ επικίνδυνη. Αν προσπαθήσουμε να φωτίσουμε την αλλαγή της στάσης των ΗΠΑ, θα πρέπει να αναλύσουμε την στρατιωτική κατάσταση μέσα στην Συρία. Ενώ μέχρι τώρα, όλες οι Δυτικές υπηρεσίες πληροφοριών και οι πλείστοι «βαθυστόχαστοι» γεωστρατηγικοί αναλυτές μας βομβάρδιζαν με χρονικές προβλέψεις της σίγουρης πτώσης του Άσαντ, οι οποίες συνεχώς ανανεωνόταν με νέες προβλέψεις, αφού οι προηγούμενες είχαν αποτύχει, σαν να ήταν το «Πάμε Στοίχημα» την ώρα της διεξαγωγής ενός ποδοσφαιρικού αγώνα, τελικά με συντριβή διαπίστωσαν ότι δεν μπορούν να διαπιστώσουν τι συμβαίνει και δεν γίνεται αυτό που διαπίστωναν μέχρι τώρα, την πτώση δηλαδή του Άσαντ. Φυσικά γιατί δεν είχαν αναλύσει την πολιτικο-οικονομική-θρησκευτική-κοινωνική διάσταση της Συρίας και τους παράγοντες που επηρεάζουν ακόμη και σήμερα την κατάσταση. Οι παράγοντες αυτοί είναι το Ιράν, που έχει στείλει επίλεκτες δυνάμεις που μάχονται στο πλευρό του Άσαντ, την Ρωσία που εξοπλίζει την Συρία, με βάση προηγούμενες συμφωνίες και γιατί έχει στρατηγικά συμφέροντα και την οργάνωση Χεζμπολλάχ του Λιβάνου, που από τότε που συμμετείχε ενεργά με μερικές χιλιάδες μαχητές στις επιχειρήσεις, συνετέλεσε αποφασιστικά στην αλ-

εδώ ότι οι μαχητές της Χεζμπολλάχ, που είναι Σίιτες στο θρήσκευμα, εκπληκτικοί μαχητές και άριστα εκπαιδευμένοι στον ανορθόδοξο πόλεμο, είναι αυτοί που ταπεινώσαν το 2006 την φοβερή Ισραηλινή πολεμική μηχανή, τον IDF, κατά τον δεύτερο πόλεμο του Λιβάνου, όπου οι Ισραηλινοί έχασαν τουλάχιστον 40 άρματα μάχης MERKAVA IV, ίσως το καλύτερο άρμα στον κόσμο, με την μέθοδο «HIT AND HIDE».

Έτσι ο σχεδιασμός των FUKUS, με τους συνεταιίρους των στην περιοχή, παρά τις μέχρι πρότινος επιτυχίες, όχι μόνο δεν επιτυγχάνει τους αντικειμενικούς σκοπούς που τέθηκαν, αλλά αρχίζει και να διαλύεται επικίνδυνα με προοπτική να χαθούν τα πάντα. Ο Συριακός Στρατός, με την αρωγή των Ιρανών και ιδιαίτερα των μαχητών της Χεζμπολλάχ, που αποδείχτηκε ο παράγων Χ στην ολέθρια αυτή σύγκρουση, άρχισε να ξεκαθαρίζει το τοπίο και να διεξάγει πολεμικές επιτυχίες στρατηγικού χαρακτήρα που αλλάζει τα δεδομένα. Έτσι η κατάληψη της πόλης Άλ Κουσεϊρ, στα σύνορα με τον Λίβανο, όπως και των πόλεων Μανσούρα, Αλντάμπχ, Τέλ Σάκα και Σάκα, στις περιοχές της Λατάκιας, Χουσεινίγιε, Ουμ Αλ Σακέρ, Κερμπ Γκιρμάχ, Ακράαμπ, Ντάρρα εφερε τις δυνάμεις της Αντιπολίτευσης σε λίαν δυσχερή θέση και με το φάσμα της ολοκληρωτικής ήττας και την εξολόθρευσή των. Ιδιαίτερα η κατάληψη της πόλης Άλ Κουσεϊρ, από τον Συριακό Στρατό, που αποτελούσε το κέντρο των γραμμών ανεφοδιασμού της Αντιπολίτευσης και πόλη κλειδί, στην κυριολεξία τσάκισε την Αντιπολίτευση και δημιουργεί πλέον νέα δεδομένα. Μεταξύ των χιλιάδων νεκρών και έχει την δική της σημασία, υπάρχουν και υψηλόβαθμοι διοικητές Ισλαμιστικών Ταξιαρχιών, όπως ο Abdullah Alkhator και ο Λίβυος από την Βεγγάζη Ayman al-Bosifi, τρομοκράτης που μεταφέρθηκε με την Ταξιαρχία των Λίβυων ομοϊδεατών, με μέριμνα του ΝΑΤΟ στην Συρία, σύμφωνα με κάποιες πληροφορίες. Στο μεταξύ στις υπό εκκαθάριση περιοχές, όπως αναφέρει το Αραβικό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ), ο Συριακός Στρατός ανακάλυψε, εκτός από μεγάλες ποσότητες οπλικών συστημάτων, τεράστιο αριθμό πυρομαχικών, αλλά και ποσότητες χημικών όπλων, που είχαν αρπάξει από τις αποθήκες του Συριακού στρατού, που φυσικά κατέχει τέτοια όπλα, σε περιοχές που είχαν καταλάβει, με κυρίαρχο το αέριο νεύρων Sarin, αυτό που οι ΗΠΑ κατηγορεί την Συρία ότι έκανε χρήση κατά της Αντιπολίτευσης!!! Ε αν αυτό δεν είναι υποκρισία τότε τι είναι; Στο μεταξύ έγιναν και αποκαλύψεις για τον τρόπο στήριξης και εξοπλισμού της Αντιπολίτευσης. Συγκεκριμένα, όπως πάλι ανέφερε το ΑΠΕ, η Τουρκία παρέχει πλήρη διευκόλυνση κινήσεων των ανταρτών στο έδαφός της, υπάρχουν βάσεις ανταρτών κλπ, όπως ήδη ήσαν γνωστά, το Κατάρ χρηματοδοτεί αφειδώς την Αντιπολίτευση (και αυτό γνωστό) και ότι η Σαουδική Αραβία έχει ανοίξει παλιές διαδρομές του λαθρεμπορίου, διαμέσου του νοτιο-δυτικού άκρου του Ιράκ.

Η κατάσταση σήμερα στην Συρία έχει αλλάξει δραστικά υπέρ του καθεστώτος Άσαντ και αυτό επισημαίνεται και από πολλούς παράγοντες. Ορισμένοι δε έχουν αλλάξει τον τρόπο που έβλεπαν τον Άσαντ. Από υπό προθεσμία μελλοθάνατο, με παρόμοιο ή διαφορετικό

τρόπο από το τέλος του Καντάφι, τώρα η προσέγγισή των είναι διαφορετική. Το Ισραήλ, που είναι γνώστης της κατάστασης, ως άμεσα γειτνιάζων και απόλυτα ενδιαφερόμενο, τα μηνύματα που εκπέμπει τώρα είναι διαφορετικά, προφανώς για να τα λάβουν κάποιιοι εμπλεκόμενοι αποδέκτες. Έτσι ο πρώην διοικητής της υπηρεσίας των στρατιωτικών πληροφοριών ασφαλείας, στρατηγός Άμος Γιαντλίν είπε ότι «είναι προτιμώμενος ο διάβολος που γνωρίζουμε τόσα χρόνια, παρά οι δαίμονες που δεν γνωρίζουμε». Και ο Υπουργός πληροφοριών του Ισραήλ Γιούβαλ Στάνιτις δήλωσε «Πάντα πίστευα ότι η πιθανότητα νίκης του Άσαντ ήταν βέβαιη, ειδικά με μια μεγάλη βοήθεια και υποστήριξη από πλευράς Ιράν και Χεζμπολλάχ». Προχώρησε μάλιστα και στην εκτίμηση ότι ο Συριακός Στρατός μπορεί όχι μόνο να διατηρήσει τα εδάφη τα οποία ελέγχει, αλλά και να ανακαταλάβει περιοχές από τους αντάρτες. Αρνήθηκε ωστόσο να πει περισσότερα για τη στάση του Ισραήλ σε περίπτωση νίκης του καθεστώτος Άσαντ, επικαλούμενος την πολιτική του Ισραήλ να μην αναμειγνύεται ανοικτά στη Συρία. Και όταν τα λένε αυτά ανώτατοι Ισραηλινοί αξιωματούχοι, τότε δεν θα πρέπει να υπάρχει αμφισβήτηση για το τι συμβαίνει.

Έτσι οι Αμερικανοί διαπιστώνοντας ότι ο σχεδιασμός των έχει αποτύχει πλήρως, λόγω των τριών παραγόντων που αναφέραμε (Ρωσία, Ιράν και Χεζμπολλάχ) προσπαθούν να εφαρμόσει νέο σχέδιο (PLAN B?), με μια παλιά διπλωματική μέθοδο, την μέθοδο της Κόκκινης Γραμμής, που όμως όπως αποδεικνύεται είναι ελαστική κατά το δοκούν, άρα μη αξιόπιστη και μη πιστευτή. Το επιχείρημα των 150 νεκρών από την χρήση χημικών όπλων, από όπου και αν προέρχεται η χρήση και με σεβασμό σε κάθε μεμονωμένη ανθρώπινη ζωή, η οποία είναι ανεκτίμητη, είναι προσχηματικό, απαράδεκτο, γελοίο και αποτελεί τουλάχιστον ΥΒΡΙΙ μπροστά στους 93.000 επίσημα νεκρούς μέχρι τώρα και με 1,6 εκατ. πρόσφυγες, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του ΟΗΕ. Και όπως φαίνεται οι ΗΠΑ και ο πρόεδρος Ομπάμα, παρά τις υποδείξεις Κλίντον και Μακείν για σκληρή στάση και λήψη μέτρων, στο θέμα της Συρίας, υπολογίζουν πλέον και τους τρεις προαναφερθέντες παράγοντες και ιδιαίτερα τον παράγοντα Ρωσία, καθόσον η Ρωσική αρκούδα του Πούτιν, αρχίζει πλέον να δείχνει τα δόντια της και είναι πλέον μεγάλα και κοφτερά. Έτσι δεν σκέφτονται την άμεση εμπλοκή των, προς το παρόν, παρά την στρατιωτική βοήθεια, που αποφάσισαν. Εξάλλου οι άλλοι παράγοντες που θα μπορούσαν να παίξουν ουσιαστικό ρόλο, η Τουρκία και το Ισραήλ δεν μπορούν προς το παρόν να ληφθούν υπόψη και να συμμετάσχουν σε στρατιωτικές επιχειρήσεις. Η μεν Τουρκία έχει τα δικά της εσωτερικά προβλήματα, ο «Σουλτάνος» Ερντογάν έχει ήδη «κοντύνει» από τα γεγονότα της πλατείας Ταξίμ, το δε Ισραήλ δεν επιθυμεί στα σίγουρα καμιά εμπλοκή σε επιχειρήσεις κατά της Συρίας και προτιμά σαφώς τον διάβολο που ξέρει. Άρα;

*Ο Αντγος (ε.α.) Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης είναι πρώην ΑΚΑΜ ΤΕΛ ΑΒΙΒ (2000-2003), κατά την περίοδο της Παλαιστινιακής Ιντιφάντα του Αλ Ακτσά και συνδιαχειριστής του www.analystsforchange.org

ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΝΑΙ Ή ΟΧΙ

Του Δημητρίου Α. Ζακωντίνου
Οικονομολόγου - Msc Στρατηγικές και Αμυντικές Σπουδές
Αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Επί σειρά ετών το θέμα αυτό βρίσκεται στην ατζέντα της Ελληνικής επικαιρότητας με τους μεν θιασώτες του δόγματος του μονεταρισμού (Milton Friedmann), διάφορους πολιτικούς, ΣΕΒ κλπ να υπερθεματίζουν υπέρ των αποκρατικοποιήσεων θεωρώντας βέβαιο, ότι εφόσον οι κρατικές επιχειρήσεις περάσουν σε ιδιωτικά χέρια η ανάπτυξη – απογείωση της οικονομίας είναι δεδομένη.

Από την άλλη πλευρά οι οπαδοί της Δημόσιας ιδιοκτησίας, διάφοροι πολιτικοί, εργατικά σωματεία κλπ κατόρθωναν να επιβάλουν διαχρονικά την άποψή τους επηρεάζοντας σημαντικά την απόφαση επιλογής μιας πολιτικής που διατηρούσε τις κρατικές επιχειρήσεις υπό δημόσιο έλεγχο.

Η επιβληθείσα από τους δανειστές οικονομική επιτροπεία επέβαλε την λήψη διαφόρων μέτρων και μεταξύ άλλων την πώληση δημοσίων επιχειρήσεων.

Ανεξάρτητα από την ανεπιτυχή προσπάθεια της Ελληνικής Κυβερνήσεως για την πώληση Κρατικών Επιχειρήσεων (ΔΕΠΑ – ΔΕΣΦΑ κλπ), στα πλαίσια του προγράμματος σταθεροποίησης της οικονομίας και των διαρθρωτικών αλλαγών, ώστε να πετύχει η Δημοσιονομική προσαρμογή, η επισυμβαινόμενη σήμερα μεθόδευση για την ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ των τραπεζών, ανάγκη που προήλθε από τη λανθασμένη επιλογή των Διοικήσεών τους να τοποθετούν κεφάλαια σε υψηλού ρίσκου επενδύσεις ουσιαστικά τις ΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΕΙ, καθόσον προβλέπει στην παρούσα φάση μόνο το 10% των απαιτούμενων κεφαλαίων να προέλθει από ιδιωτική συμμετοχή, ενώ η κάλυψη του υπολοίπου 90% (ποσό > € 30 δις) γίνεται με εγγύηση του ΤΧΣ υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, ευελπιστώντας, ότι θα καλυφθεί από ιδιωτική συμμετοχή στο μέλλον (εντός τετραετίας).

Και συγκεκριμένα, όπως ακριβώς προβλέφθηκε:

Στις 15/3/2012 το ΕΤΧΣ, το Ελληνικό Δημόσιο, το ΤΧΣ και η Τράπεζα της Ελλάδος υπέγραψαν την κύρια σύμβαση χρηματοδοτικής διευκόλυνσης (Master Financial Assistance Facility agreement) συνολικού ποσού 109 δις ευρώ και το ΤΧΣ εγγυήθηκε υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου το ποσό που θα χρησιμοποιείτο για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών που κρίθηκαν βιώσιμες όπως η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ALPHA BANK, EUROBANK ERGASIAS και ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.

Ωστόσο, θα πρέπει να σημειώσουμε, εάν και εφόσον η καθοδική πορεία της Ελληνικής Οικονομίας, καθώς και η επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών σε πολλούς τομείς της δραστηριότητας αντιστραφούν, τότε ενδεχομένως να δημιουργηθούν συνθήκες απορρόφησης των νέων μετοχών από ιδιώτες.

Η παραπάνω αντιμετώπιση που έχει καθαρά προσωρινό χαρακτήρα δημιουργεί παράλληλα και τις εξής διαπιστώσεις:

α. Ότι κανείς τόσο από την πολιτική όσο και επιχειρηματική ηγεσία δεν είχε αξιολογήσει τυχόν επιπτώσεις από επιλογές σε ριψοκίνδυνες τοποθετήσεις (ομόλογα), αλλά και από την στεγαστική αγορά.

β. Την πλήρη αποτυχία των εποπτικών αρχών να αξιολογούν τον κίνδυνο, τόσο της τοπικής όσο και της Διεθνούς Αγοράς όχι μόνο για την αξιοπιστία του portfolio των τραπεζών, αλλά και για την ίδια τη λειτουργία τους ακόμα.

Τέλος συμπερασματικά θα πρέπει να αξιολογήσουμε ότι η επιλογή αυτής της μεθόδευσης για την ανακεφαλαιοποίηση θα πρέπει να επέφερε πλήγμα ηθικής τάξεως στους θιασώτες του νεοφιλελευθερισμού και αναφερόμεθα κυρίως στις κυβερνήσεις της Ευρωζώνης και στους κεντρικούς τραπεζίτες, που δεν άφησαν την αγορά ελεύθερη, ώστε να οδηγήσει σε πτώχευση αυτά τα τραπεζικά ιδρύματα και παρενέβησαν λόγω του φόβου μιας πλήρους τραπεζικής αλλά και κοινωνικής κατάρρευσης.

Πάντως, για την ως άνω μεθόδευση και τα αποτελέσματά της, μπορούμε να κάνουμε αναγωγή με όρους οικονομίας της φράσης του Ουίνστον Τσόρτσιλ ότι «ποτέ στην ιστορία της ανθρωπότητας τόσο λίγοι δεν ωφελήθηκαν τόσο πολύ ζημιώνοντας τόσο πολλούς».

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ-ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Του Δ. Ι. Διακίδη

Άρθρογράφου – Οικονομολόγου – Δρ Ν. Α.Π.Θ.

Ποία είναι η σχέση του Πολιτισμού με την Ανάπτυξη και ποία η συμβολή του, στην αύξηση του Τουρισμού σε μια δεδομένη χρονική περίοδο, σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο; Γι' αυτά τα θέματα, εκκρεμούν από δεκαετίες κάποια ερωτήματα, αλλά ποτέ δεν αποτολμάται για να ειπωθούν κάποιες αλήθειες που θα αποσαφηνίσουν τις έννοιες αυτές, στα πλαίσια της σημερινής οδυνηρής ελληνικής πραγματικότητας.

Κατ' αρχήν η έννοια του «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ» δεν είναι οριοθετημένη. Η λέξη χωράει και χρησιμοποιείται σχεδόν σ' οτιδήποτε και οπουδήποτε. Έχουμε τον «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ» της αγοράς, της βίας, της νύχτας, του στριπ-τιζ (εγγραφή και αυτό), τον «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ή την κουλτούρα» των γηπέδων (ύπατη μορφή πολιτισμού στην Ελλάδα), την κουλτούρα της συλλογικότητας, την αθλητική κουλτούρα, την κουλτούρα της Wall Street, του Internet, τον τηλεπολιτισμό κ.λ.π. Ακόμα και στα κινήματα που πρόσφατα απασχόλησαν τα ΜΜΕ και την Ελληνική Κοινή Γνώμη, της λεγόμενης βίβας Αμαλίας και της κατάληψης στην οδό Λέλας Καραγιάννη, το κύριο αίτημα των πρωταγωνιστών αυτών των γεγονότων ήταν, σύμφωνα με τις ανακοινώσεις τους, η δημιουργία «χώρων παραγωγής πολιτισμού» αυτόνομα διαχειριζόμενων με ασύμβατους κρατικούς μηχανισμούς ή θεσμούς που ... κ.λ.π.

Η έννοια συμπεριλαμβάνει, τα καυτά, σε επίπεδο ψυχαγωγίας και βασικά τον κινηματογράφο με πρωταθλητή κυρίως τον Χολιγουντιανό, που με τις ταινίες του, διαπλάθει, αναπαραγάγει την πραγματικότητα, την διαμορφώνει ενίοτε δημιουργικά, ωφελιμιστικά, ψυχαγωγικά, ή εν πάσει περιπτώσει, κατά το δοκούν, των εκτιμήσεων και των συμφερόντων των αφανών ή κεκαλυμμένων χρηματοδοτών του. Ο κινηματογράφος, ως πολιτιστικό δημιούργημα, έχει πολλαπλές ιδιότητες, π.χ. ως οικονομική δραστηριότητα, ως μαζική τέχνη, ως επικοινωνιακό μέσον, ως προπαγάνδα. Κυρίως στα αυταρχικά καθεστάτα διαμορφώνει πρότυπα και μοντέλα επί πλανητικού επιπέδου, προτείνοντας τρόπους ζωής, τρόπους αισθητικής και διασκέδασης (Life Style), μουσικές τύπου Χι-Οπ (Hip-Hop), ραπ, R&B ρυθμούς, ενδυματολογικές προτιμήσεις και επιλογές και επηρεάζει καταστάσεις που αφορούν στις ανθρώπινες σχέσεις, στις εμμονές, στις παραδοξολογίες και στις φοβίες για την αντιμετώπιση των πάσης φύσεως προβλημάτων που σχετίζονται με την ανθρώπινη διαβίωση. Δηλαδή με τον ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ και τα συναφή θέματα, ασχολούνται οι πάντες.

Σχεδόν όλοι οι Διεθνείς Οργανισμοί, μηδέ του NATO εξαιρουμένου (από τη δική του βέβαια οπτική), με μοναδική εξαίρεση ίσως τους Οργανισμούς που δημιουργήθηκαν από τη Συνθήκη του BRETON WOODS, δηλαδή την Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF).

Τα «Πολιτιστικά» φαινόμενα απασχολούν φυσικά και την Ε.Ε. όπου στην Επιτροπή Πολιτιστικών Υποθέσεων

έγιναν μαραθώνιες συζητήσεις. Καταρχάς για να αποσαφηνισθεί όσο το δυνατόν καλύτερα τι σημαίνει «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ» και να κατοχυρωθεί θεσμικά η συμβολή του και ειδικότερα ο ρόλος του στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής ταυτότητας στην Ανάπτυξη με την ευρεία του όρου έννοια, με ειδικό άρθρο στη Συνθήκη του Maastricht (7 Φεβρουαρίου 1992). Να λεχθεί επίσης ότι και το Συμβούλιο της Ευρώπης, επί σειρά ετών ασχολείται με τον «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ» και τα επιμέρους θέματά του, χωρίς εντούτοις να καταστεί δυνατόν, μέχρι σήμερα, εξ όσων έχουμε υπόψιν μας, να οριοθετηθεί σαφώς αυτή η έννοια. Αξιοσημείωτο, ότι μέχρι πρόσφατα, ακόμη και στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, υπήρχε, στην Υπηρεσία Κρατικής Ασφάλειας, σε επιτελικό ρόλο, το Α' Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτιστικών Ζητημάτων.

Η διαχείριση του «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ» όμως αποτελεί ένα ισχυρότατο όπλο σε θέματα άσκησης εξωτερικής και οικονομικής πολιτικής. Στις ΗΠΑ, σε μια από τις μεγαλύτερες, αν όχι τη μεγαλύτερη, Διευθυντική Κοινωνία του πλανήτη, μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, οι Πολιτιστικές Υποθέσεις αποτελούν την τετάρτη διάσταση της Αμερικανικής Εξωτερικής Πολιτικής (The Fourth Dimension of the American Foreign Policy). Στις ΗΠΑ ο «Πολιτισμός» σαν οικονομική δραστηριότητα συμβάλλει στο 5% του Αμερικανικού ΑΕΠ, δηλαδή είναι ισοδύναμος με τον Κλάδο των Μεταφορών (επίγειες, θαλάσσιες, εναέριες). Δεν υφίσταται Ομοσπονδιακό Υπουργείο Πολιτισμού. Οι κρατικές ενισχύσεις, στα Πολιτιστικά Ιδρύματα και τους -με τα πολιτιστικά θέματα- ασχολούμενους φορείς και οργανώσεις είναι ελάχιστες. Μικρότερες ακόμη και από τις ενισχύσεις που δαπανά ο Δήμαρχος Παρισίων για τον Πολιτιστικό Τομέα, στην πόλη και την ευρύτερη περιοχή των Παρισίων. Σαν μέτρο σύγκρισης να λεχθεί ότι, στα 15 κράτη-μέλη της ΕΕ (πριν τη διεύρυνση σε 27 κράτη-μέλη το 2007), ο κλάδος της Εμπορικής Ναυτιλίας την εποχή εκείνη συνέβαλε στη διαμόρφωση του 4-5% του ΑΕΠ αυτών των κρατών, του οποίου το 50% περίπου του στόλου ήταν ελληνόκτητο. Ο πολιτιστικός παράγοντας έπαιζε μέχρι πρόσφατα πρωτεύοντα ρόλο στην άσκηση της Γαλλικής Εξωτερικής Πολιτικής. Ενδιαφέρον να λεχθεί, ότι ο Στρατηγός Ντε Γκώλ, φανατικός αναγνώστης άρθρων σε περιοδικά και επιστολών στις εφημερίδες, είχε τοποθετήσει στη θέση του Υπουργού Πολιτισμού, τον στενό του συνεργάτη από τα χρόνια της γερμανικής κατοχής André-Georges Malraux που παρέμεινε στο Υπουργείο για δέκα (10) συνεχή χρόνια. Σε πολλές περιπτώσεις ο Ντε Γκώλ ιδιόχειρα έγραφε (αυτά είναι διαπιστωμένα): «σ' αυτόν τον φορέα, Πολιτιστικό Οργανισμό κ.λ.π. να τοποθετηθεί ο ...» (έγραφε το όνομά του) και οι συνεργάτες τον έψαχναν να τον βρουν ανά την γαλλική επικράτεια για να υλοποιήσουν τις αποφάσεις του και τις επιλογές του. Με την εκλογή όμως ως Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας, του Νέο-Γκωλι-

κού, ως πολιτικά χαρακτηρίζεται Nicola Sarkozy, οι προτεραιότητες της Γαλλικής Εξωτερικής Πολιτικής άλλαξαν διότι η έμφαση εφ'εξής δίδεται σε θέματα Ασφάλειας και Άμυνας. Η μέχρι πρόσφατα ισχύουσα στην Ελλάδα, συγχώνευση των Υπουργείων Πολιτισμού και Τουρισμού μάλλον οφείλετο στη Βαλκανική συγκυρία και τις επίμονες αναφορές της από την εγχώρια ειδησεογραφία. Πριν λίγα χρόνια η τότε τουρκική κυβέρνηση είχε ανακοινώσει την συγχώνευση των Υπουργείων Πολιτισμού και Τουρισμού σε ενιαίο Υπουργείο. Λίγο αργότερα το ίδιο έκανε και η βουλγαρική κυβέρνηση, προφανώς μιμούμενη την τουρκική, ενώ την ίδια εποχή περίπου άρχισαν και στην Ελλάδα συζητήσεις και απόψεις για την συγχώνευση και στο ελληνικό κυβερνητικό σχήμα, των μέχρι την εποχή εκείνη αυτοτελών Υπουργείων Πολιτισμού και Τουρισμού σε ενιαίο Υπουργείο. Δηλαδή για το συγκεκριμένο θέμα, κατά την ταπεινή γνώμη του γράφοντος, έχουμε αυτό που στη Σύγχρονη Διεθνή Πολιτική αποκαλείται το φαινόμενο του «Πολιτικού Κοινοτισμού»

Ο τουρισμός είναι μια καθαρά οικονομική δραστηριότητα και συμβάλλει σε ποσοστό 18% στη διαμόρφωση του ελληνικού ΑΕΠ, με μεγαλύτερη συμμετοχή στο δείκτη απασχόλησης εργατικού δυναμικού. Σε τί ποσοστό όμως ανέρχεται η συμμετοχή του πολιτισμού στο ποσοστό του 18% του τουρισμού; Δεν έχουμε υπόψιν μας στοιχεία ακριβούς αποτίμησης της συμβολής του κλάδου και των υπηρεσιών της κουλτούρας και των πολιτιστικών επιχειρήσεων εν γένει στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Ελλάδας. Ο προηγούμενος του σημερινού πρωθυπουργού κατά την ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων της τότε κυβέρνησης στη Βουλή των Ελλήνων, είχε τονίσει ότι η συγχώνευση των Υπουργείων Πολιτισμού και Τουρισμού υπηρετεί μεν διαχρονικές αξίες, αλλά και την ανάγκη να αποτελέσει ισχυρό αναπτυξιακό πυλώνα της οικονομίας μας. Πώς θα περάσει όμως ο τουρισμός μέσα στον πολιτισμό, όταν πριν λίγα χρόνια, έρευνα επιστημονικής επιτροπής του τέως Υπουργείου Πολιτισμού, έδειξε ότι μειώνονται οι επισκέπτες στα Ελληνικά Μουσεία, ο Πρόεδρος του ΣΕΤΕ συμφώνησε με αυτή τη διαπίστωση, τονίζοντας ότι αποτελεί ένα από τα έξι (6) μεγάλα «αγκάθια» του τουρισμού, ενώ με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της ΕΕ (της Eurostat), αποκαλύπτεται, ότι η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση της ΕΕ σχετικά με το ποσοστό του Πολιτιστικού και Θρησκευτικού τουρισμού;

Η σημερινή κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, και της κοινωνίας γενικότερα, είναι τραγική. Ήδη από τον κρατικό προϋπολογισμό που κατατέθηκε τον Νοέμβριο του 2007 στη Βουλή για το οικονομικό έτος 2008, προέκυπτε από τα επιμέρους στοιχεία του προϋπολογισμού, ότι η Ελλάδα είναι χρεωμένη και καλείται να καταβάλει λήξεις ομολόγων έως το 2057.

Οι εκτιμήσεις της Τρόικας (ΔΝΤ, ΕΕ, ΕΚΤ), ότι η ανεργία θα ανήρχετο το 2012 στο 14,8% και θα υποχωρούσε το 2013 παταγωδώς απέτυχαν. Ως εκ τούτου, οι ειδήμονες της Τρόικας ή δεν κατάφεραν να εντοπίσουν και να συγκεκριμενοποιήσουν την πραγματική κατάσταση και το εύρος των προβλημάτων της ελληνικής οικονομίας, είτε συνειδητά και εσκεμμένα τα απέκρυπταν για να καλύψουν τις κακές τους εκτιμήσεις, είτε υποκύπτοντας σε πιέσεις διαφόρων εγ-

χωρίων και αλλοδαπών κερδοσκοπικών μηχανισμών και κέντρων εξουσίας. Να επισημανθεί δε ότι στις δέκα (10) περιοχές με τη μεγαλύτερη ανεργία νέων στην ΕΕ, συμπεριλαμβάνονται και πέντε (5) ελληνικές περιφέρειες, Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος, Κεντρική Μακεδονία, Πελοπόννησος και Στερεά Ελλάδα, εκ των οποίων τρεις (3) συνοριακές και ιδιαίτερα ευαίσθητες, και να τονισθεί ότι η Ελλάδα, συνολικά βρίσκεται στην πρώτη σειρά του πίνακα των χωρών με τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας σε όλη την Ευρώπη (27%). Προκύπτει ότι τουλάχιστον επί του παρόντος και για αρκετά χρόνια το δίδυμο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ, αποτελεί τους βασικούς άξονες για την έξοδο από την ύφεση και το εκρηκτικό πρόβλημα της ανεργίας ενώ υφίστανται και αρκετές ευκαιρίες για την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων εν όψει και του γεγονότος ότι εφέτος εκτιμάται ότι θα επισκεφθούν την Ελλάδα 17 εκατομμύρια τουρίστες.

Μιλώντας από το βήμα της 21ης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), ο πρωθυπουργός κ. Αντώνης Σαμαράς, τόνισε ότι ο τουρισμός φέτος θα χαρίσει «μια πρώτη νίκη» στη δοκιμαζόμενη ελληνική οικονομία προσθέτοντας : οι επιδόσεις του «θα είναι μια πρώτη ελπίδα ότι βγαίνουμε από το τούνελ». Αυτονόητο τυγχάνει με την ανεργία που υπάρχει στην Ελλάδα, η Πολιτεία δεν θα πρέπει να ανέχεται σκανδαλώδως ανασφάλιστη εργασία (μαύρη) στα ξενοδοχεία, που σύμφωνα με στοιχεία των εργαζομένων σ' αυτόν τον τομέα πριν λίγο καιρό (2011) ξεπερνούσε το 50%, παρά την μείωση του κατώτατου ημερομισθίου κατά 22% πριν από ένα χρόνο, δηλαδή το 2012. Στην περίπτωση της Ελλάδας, παρά την σταδιακή και εν μέρει σταθερή βελτίωση του κλίματος για την ελληνική οικονομία στα ευρωπαϊκά κέντρα εξουσίας και γενικότερα στις διεθνείς αγορές, η πραγματική οικονομία υποφέρει, ένα τρίτο (1/3) του εργατικού δυναμικού είναι χωρίς δουλειά, ένα μεγάλο μέρος εργαζομένων υπαμειβεται, ενώ στο μέτωπο των νέων οι προοπτικές βελτίωσης είναι ανύπαρκτες και να νούμερα παραμένουν απογοητευτικά καθώς τρεις στους πέντε είναι άνεργοι.

Η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση και το 2013 αναμένεται να αποτελέσει το έκτο συνεχές έτος συρρίκνωσης του εγχώριου ΑΕΠ, με την ανεργία να έχει ξεπεράσει τον περασμένο Φεβρουάριο, το ιστορικό υψηλό 27% του εργατικού δυναμικού με σίγουρες ανοδικές τάσεις. Σωρευτικά η πτώση του ΑΕΠ, την περίοδο 2008-2013 πιθανόν να ξεπεράσει το 20%. Το εγχείρημα για την σταθεροποίηση της ελληνικής οικονομίας, δεν θα είναι μία εύκολη υπόθεση, δεδομένου ότι, πολλοί σοβαροί και απρόβλεπτοι εσωτερικοί και εξωτερικοί, αστάθμητοι παράγοντες, μπορούν ξαφνικά να εκτροχιάσουν τους όποιους κυβερνητικούς και επιχειρηματικούς σχεδιασμούς..

Συμπερασματικά εκπεφρασμένη επίσημη άποψη για τη συμβολή αυτών των δύο κλάδων (ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ) στην οικονομική ανάπτυξη έχουμε από τις δύο πρόσφατες πρωθυπουργικές τοποθετήσεις γι' αυτά τα θέματα, με κορυφαία και εντυπωσιακή την αναφορά κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Κίνα και την ομιλία του στη Σαγκάη, ενώπιον των Κινέζων επιχειρηματιών, όπου με έμφαση τονίσθηκε ότι: «Δεν υπάρχει Ανάπτυξη χωρίς Πολιτισμό και Πολιτισμός χωρίς Ανάπτυξη».

Κατά την περίοδο 15 έως 17 Οκτωβρίου 2012 το Ινστιτούτο μας πραγματοποίησε Ενημερωτικές Ημερίδες στην ΖΕ του Δ'ΣΣ με γενικό τίτλο: **“Γενικά Εθνικά Θέματα Αφαιρέας και Αμύνης”**
Τις Ημερίδες παρακολούθησαν αξιωματικοί του Δ' ΣΣ, καθώς και αξιωματικοί ε.α. της περιοχής.
Σε συνέχεια των ομιλιών του προηγούμενου τεύχους ακολουθούν οι λοιπές εισηγήσεις των ομιλητών.

Εισήγηση του Δρος Ηλία Ηλιοπούλου με τίτλο: **Τουρκία: Γεωστρατηγική Θέση, Γεωπολιτικό Δυναμικό, Αξίωση Περιφερειακής Ηγεμονίας και Απειλή για την Ελλάδα**

Μερικώς κατέχουσα την γεωγραφική θέση και επιτελούσα την γεωπολιτική λειτουργία του Οσμανικού Κράτους – μία γεωγραφική θέση και γεωπολιτική λειτουργία μείζονος σημασίας –, η σύγχρονη Τουρκία διανύει μία λίαν ενδιαφέρουσα, μεστή προκλήσεων, ευκαιριών και αντιφάσεων, επώδυνη αλλά και πολλά υποσχόμενη μεταβατική περίοδο, με επιδιωκόμενο τερματικό σταθμό την ανάδειξή της σε Ηγεμονεύουσα Περιφερειακή Δύναμη του γεωπολιτικού υποσυστήματος της ΝΑ Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου – με άλλους λόγους, την ολική επαναφορά της στην γεωγραφική θέση που κατείχε και στην γεωπολιτική λειτουργία που επιτελούσε η Οθωμανική Αυτοκρατορία, όπως το θέλει ο πολύς **Ahmet Davutoğlu**, ο διάσημος σύγχρονος Τούρκος θεωρητικός της Γεωπολιτικής και της Στρατηγικής, διατελέσας Σύμβουλος του Πρωθυπουργού **Recep Tayyip Erdoğan**, επί Εξωτερικών Ζητημάτων και, εν τω μεταξύ, διορισθείς υπό του τελευταίου (εξωκοινοβουλευτικός) Υπουργός των Εξωτερικών της Τουρκίας.

Αλλωστε, πολλά χρόνια προτού αναδειχθεί στα πολιτικά πράγματα της Τουρκίας ο Καθηγητής Νταβούτογλου, ο δεύτερος, κατά σειράν, σπουδαιότερος πολιτικός της συγχρόνου Τουρκίας, μετά τον Μουσταφά Κεμάλ, τον επονομαζόμενον Ατατούρκ (**Mustafa Kemal Atatürk**), και προ του Ερντογάν, ο τότε Πρωθυπουργός **Turgut Özal** είχε κάνει λόγο περί «της ιστορικής ευκαιρίας του παγκοσμίου Τουρκισμού»²⁾ και, στρέφοντας τα όμματα προς την Βαλκανική, περί «ευκαιριών που παρουσιάζονται κάθε 300 χρόνια», εξηγώντας ότι «η παρούσα ιστορική συγκυρία δίδει στην Τουρκία την δυνατότητα, διά της ενεργοποίησης των Μουσουλμανικών μειονοτήτων στην Αλβανία,

την Γιουγκοσλαβία, την Βουλγαρία και την Ελλάδα, να αναστρέψει την πορεία συρρικνώσεώς της, που ξεκίνησε προ των τειχών της Βιέννης.»³⁾

Ως η αρχέγονη κοιτίδα των Τούρκων θεωρείται η κεντροασιατική περιοχή, η οποία περικλείεται μεταξύ των οροσειρών Altai και Sajan (στα σιβηρικομογγολικά σύνορα), Tienschan (στα σύνορα Ρωσικού και Σινικού Τουρκεστάν), **Altyn Dagh** (στις ΒΔ. παρυφές του Θιβέτ) και **Chingan** (ΒΑ. Κίνα). Εξ αυτής της περιοχής ορμώνενα, άρχισαν άλλοτε τα διάφορα Τουρκικά φύλα την μακρά πορεία τους προς τις μεταγενέστερες εστίες τους, ιδρύοντας στην μείζονα περιοχή μεταξύ του τόπου προελεύσεώς τους (ΚΑ. Ασία) και της Κασπίας (Δυτική Ασία) μία σειρά κρατικών μορφωμάτων.

Η πορεία αυτή σήμανε συγχρόνως και την έναρξη της μακράς και ταραχώδους ιστορικής σχέσεως των Τούρκων με τρεις, κυρίως, λαούς:

α) Με τους Πέρσες, η χώρα των οποίων ήταν για τα Τουρκικά φύλα η είσοδος προς τον Ισλαμικό Κόσμο,

β) Με τους Έλληνες, η Αυτοκρατορία των οποίων επί της Μικράς Ασίας αποτελούσε για τους Τούρκους την θύρα προς την Δύση. Η δεινή ήττα του στρατεύματος του Αυτοκράτορος Ρωμανού Δ' Διογένους στο Ματζικέρτ της Αρμενίας (1071 μ.Χ.) από τους Σελτζούκους Τούρκους του Αλπ-Αρσλάν άνοιξε στους τελευταίους τον δρόμο για την Μ. Ασία. Εντός χρονικού διαστήματος τριών μόλις αιώνων, οι (Οθωμανοί, πλέον) Τούρκοι είχαν ολοκληρώσει την κατάκτηση της Μ. Ασίας και πάτησαν στην απέναντι Ευρωπαϊκή πλευρά (Αδριανούπολις). Η κυριαρχία τους επισφραγίσθηκε το 1453, με την Άλωση της Κωνσταντι-

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Αγαπητά Μέλη και Φίλοι του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Το Περιοδικό **“Προβληματισμοί”** ήδη διανέμεται μόνο στους συνδρομητές του. Δηλαδή στα φυσικά πρόσωπα, τα οποία καταβάλουν € 50 ετησίως (Μέλη) και τους απλούς Συνδρομητές, € 20 ετησίως.

Γίνεται έκκληση προς τους φίλους μας αποδέκτες του περιοδικού, όπως συνδράμουν στην προσπάθεια του Ινστιτούτου με την συνεπή τους οικονομική υποστήριξη καθώς και με την παρουσίαση και σύσταση του Ινστιτούτου μας σε πρόσωπα και θεσμούς, ώστε με την εγγραφή και νέων μελών και συνδρομητών να συνυπολογισθεί η υποστήριξη απάντων ώστε να δυναθούμε να διεξέλθουμε όσο γίνεται περισσότερο αλώβητοι από την οικονομική κρίση η οποία έχει επίπτωση σε όλες τις εκφάνσεις της εθνικής και πνευματικής ζωής της χώρας μας. Σ' αυτή την ιδιαίτερα δυσχερή περίοδο, το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. βασιζόμενο κυρίως στις συνδρομές των μελών του, δίχως εξαρτήσεις από οικονομικούς χορηγούς, διατηρεί στο ακέραιο την ευγενή φιλοδοξία της αναδείξεως κάθε θέματος εθνικής εμβέλειας, για την συνδρομή στην ορθή λήψη αποφάσεων και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης.

Αγαπητοί φίλοι του Ινστιτούτου, να είσθε βέβαιοι ότι η εγγραφή και η χρηματική συνδρομή σας θα πιάσουν τόπο.

Από το Δ.Σ. του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

νουπόλεως.

γ) Με τους Ρώσους, η επιθυμία των οποίων (από της εποχής του Μεγάλου Πέτρου και, ιδίως, της Μεγάλης Αικατερίνης και μετέπειτα) για κάθοδο/έξοδο προς τις θερμές θάλασσες του Νότου θα προσέκρουε πλέον σταθερά στην ύπαρξη ενός Τουρκικού κράτους-αναχώματος.

Η αυτοκρατορία των Οθωμανών Τούρκων, η οποία ιδρύθηκε επί των ερειπίων της Βυζαντινής (κληρονομήσασα από την τελευταία, μεταξύ πολλών άλλων, και το έμβλημα της ημισελήνου), συμπεριελάμβανε όχι μόνον τις Τουρκικές κτήσεις στην Μ. Ασία και στην Εγγύς και Μέση Ανατολή αλλά και ολόκληρη την ΝΑ. Ευρώπη. Αυτή η διττή υπόσταση του κράτους και η συνακόλουθη διαλεκτική σχέση μεταξύ του ασιατικού πυλώνα της Αυτοκρατορίας («**Anadolu**»: η Ανατολή) και του Ευρωπαϊκού πυλώνα («**Rumeli**»: η χώρα των Ρουμ, των «Ρωμαίων», δηλ. του γένους των Ελληνορθοδόξων) έμελλε να χαρακτηρίσει την περαιτέρω εξέλιξη της Οσμаниκής Τουρκίας, μέχρι των ημερών μας.

Πράγματι, η απόφαση των λεγομένων Νεοτούρκων του Κεμάλ υπέρ του δευτέρου, του Ευρωπαϊκού, πυλώνα, υπήρξε μείζονος σημασίας στρατηγική επιλογή της Ιθνούςης Στρατο-Γραφειοκρατικής Ελίτ της ύστερης Οθωμανικής Αυτοκρατορίας: Η Ιθύνουσα Πολιτική-Γραφειοκρατική Ελίτ της «νέας» Τουρκίας (η οποία Ελίτ προήλθε από την - πολυεθνικής καταγωγής - Στρατιωτική Οσμаниκή Υπερ-Τάξη) διεκδίκησε για το εκσυγχρονισμένο κράτος της την λειτουργία του Εμβολίου Κράτους και του Ενδιαμέσου Χώρου μεταξύ της Δύσεως και της Ρωσίας - και για τον εαυτόν της τον ρόλο του προνομιακού εταίρου των Δυτικών Οικονομικών και Ιθνυσών Πολιτικών Ελίτ στην περιοχή, αμφισβητώντας εμπράκτως και επιτυχώς τον ρόλο αυτό από την ανταγωνιστριά της, στο σύστημα της Ανατολικής Μεσογείου: την ομόλογή της Ελληνική Ιθύνουσα Ελίτ.

Δύο παρατηρήσεις κρίνονται ως εξόχως σημαντικές, εν προκειμένω:

Πρώτον, η προαναφερθείσα στρατηγική επιλογή της Ιθνούςης Τουρκικής Ελίτ καθιστά, έκτοτε, σχεδόν νομοτελειακή την Τουρκική (φυσική, γεωπολιτική, γεωστρατηγική ή γεωοικονομική) επέκταση - άλλως πως, την κυρία εκδίπλωση του Γεωπολιτικού Δυναμικού της Τουρκίας - προς Δυσμάς, για αντικειμενικούς λόγους - ασχέτως δηλαδή των οιασδήποτε Ελληνικών επιθυμιών περί της ούτω καλουμένης «Ελληνο-Τουρκικής Φιλίας» και της οιασδήποτε κατευναστικής πολιτικής των Ελληνικών Κυβερνήσεων. Συγχρόνως, οφείλει να τονισθεί ότι αυτή η οιονεί νομοτελειακή τάση εκδίπλωσης του Γεωπολιτικού Δυναμικού της Τουρκίας προς Δυσμάς ουδόλως αίρεται από την εκδήλωση (συγκυριακού ή μονιμωτέρου) ενδιαφέροντος της Τουρκίας για τα πράγματα της Μ. Ανατολής ή της Κ. Ασίας ή λοιπών περιοχών.

Απαντες ενθυμούνται, επί παραδείγματι, ότι είχαν μόλις (1991) διακηρύξει την ανεξαρτησία τους, η μία μετά την άλλη, οι Μουσουλμανικές Δημοκρατίες της πρώην ΕΣΣΔ, όταν η Τουρκία άρχισε να προβάλλει εαυτήν ως «Προστάτιδα Δύναμη» των νέων κρατών - να διεκδικεί δηλαδή και στον χώρο της Κεντρικής Ασίας και του Καυκάσου τον ίδιο ρόλο, τον οποίο διεκδικούσε, μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, στην Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Την περίοδο εκείνη έκαναν, ολοένα και περισσότερο, την εμφάνισή τους οι οπαδοί της δημιουργίας ενός μεγάλο-Τουρκικού κράτους από την Βαλκανική μέχρι την Δυτική Κίνα⁽⁴⁾ Την ιδίαν περίοδο, ο Δυτικός Τύπος προ-

παγάνδιζε ενθουσιωδώς ένα «νέο ρόλο για την Άγκυρα», η οποία «θεωρεί εαυτήν ως φυσική Προστάτιδα Δύναμη των Τουρκικών λαών της Κ. Ασίας και του Καυκάσου», όπως εξηγούσε ο Wolfgang G. Lerch, από των στηλών της έγκριτης Γερμανικής ημερησίας «Frankfurter Allgemeine Zeitung»⁽⁵⁾. Η συνάδελφός του στην ίδια εφημερίδα Al-muth Baron δικαιολογούσε τον «επαναπροσανατολισμό (Σ.Μ.: της εξωτερικής πολιτικής) στον Βόσπορο», με την παρατήρηση ότι «η απογοητευθείσα από την Ευρώπη (λόγω της τότε μη διαφανομένης προοπτικής εντάξεως στην ΕΟΚ/ΕΕ) Τουρκία βλέπει το μέλλον της στον ρόλο μιας νέας Περιφερειακής Δυνάμεως»⁽⁶⁾. Ενίοτε εγένετο ως και προαναγγελία «μιας νέας εποχής» στην Ιστορία της Τουρκίας⁽⁷⁾.

Εν τούτοις, η ψυχρή εξέταση του ζητήματος, πέραν της συνήθως επιφανειακής αντιμετώπισης εκ μέρους των ΜΜΕ, δηλοί ότι, ακόμη και όταν ανέπτυσε διάφορες δράσεις, φερ' ειπείν στο Αζερμπαϊτζάν ή αλλαχού, η Ιθύνουσα Πολιτική-Γραφειοκρατική και Στρατιωτική Ελίτ της Άγκυρας είχε την προσοχή εστραμμένη στην απόσπαση, από τους Δυτικούς συμπαίκτες της στα διεθνή χρηματιστήρια γεωστρατηγικών αξιών - στην Ουάσιγκτων, στις Βρυξέλλες κ.λ.π. - καλύτερων τιμών για τις νέες (αποκτηθείσες στον Καύκασο ή στην Κ. Ασία) «μετοχές» της.

Δεύτερον, η εξέλιξη του Γεωπολιτικού Δυναμικού της Τουρκίας υπήρξε, έκτοτε, και παραμένει μέχρι των ημερών μας αντίστροφη εκείνης του Γεωπολιτικού Δυναμικού του εκ Δυσμών της γεωστρατηγικού Δρόντος (και, άρα, φυσικού ανταγωνιστού της), ήτοι της Ελλάδος.

Εν προκειμένω, ο όρος «Γεωπολιτικό Δυναμικό» αποδίδει συνοπτικώς τα μακροδοδεμένα της αντικειμενικής πολιτικής και εισήχθη στην βιβλιογραφία από τον Έλληνα ιστορικό και φιλόσοφο της Χαϊδελβέργης, Παναγιώτη Κονδύλη. Ως Γεωπολιτικό Δυναμικό ορίζεται η «ιστορικοκοινωνική παρουσία ενός συλλογικού υποκειμένου που με την πολιτική και λοιπή δυναμική του γεμίζει ορισμένο γεωγραφικό χώρο»⁽⁸⁾.

Η μελέτη της εξέλιξης του Γεωπολιτικού Δυναμικού της Τουρκίας αναδεικνύει την εξής ουσιώδη διαφορά με την Ελλάδα: «Ενώ το Ελληνικό κράτος συρρικνωνόταν ακατάπανστα για να συμπίσει με ένα κράτος, του οποίου τα σύνορα είχαν ουσιαστικά διαμορφωθεί ήδη από το 1913, η Τουρκία διήνυσε τον αντίθετο ακριβώς δρόμο: τα σύνορα του Οθωμανικού κράτους συρρικνώθηκαν, για να συμπίσουν λίγο-πολύ, την επαύριο του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, με τα σύνορα μέσα στα οποία όφειλε να ζήσει στο εξής το Τουρκικό έθνος. Χάρη στη μεγάλη προσωπικότητα του Κεμάλ, η απότομη και οδυνηρή αυτή μετάβαση όχι μόνο δεν συνεπέφερε τον πολιτικό κατακερματισμό, αλλά απ' εναντίας συνδέθηκε μ' ένα μεταρρυθμιστικό έργο, μ' ένα νέο αίσθημα ανάτασης και με μια νέα συλλογική μυθολογία, απ' όπου η Τουρκία μπορεί ν' αντλεί άμεσα ακόμα και σήμερα, πάνω από μισόν αιώνα αργότερα»⁽⁹⁾.

Εν προκειμένω, είναι επιβεβλημένον να εξετάσουμε νηφάλια τις περιλάλητες «εσωτερικές αντιφάσεις» της Τουρκίας, ούτως ώστε να εκτιμήσουμε τον βαθμό της πραγματικής επιδράσεώς τους στην σχεδίαση και άσκηση της Τουρκικής Υψηλής Στρατηγικής / Πολιτικής Εθνικής Ασφαλείας, τόσο συνολικώς όσο και, ιδιαίτερος, στον χώρο στρατηγικού ενδιαφέροντος της Ελλάδος. Αφού υπενθυμίζει ότι παρέμειναν ενεργά «ζωτικά κατάλοιπα οθωμανισμού», διάχυτα και από καιρό σε καιρό «πιεστικά ρεύματα Μουσουλμανικού λαϊκισμού», προβλήματα μειονοτήτων, ανισομέρειες περιφερειακές και αγκυλώσεις

κοινωνικές – και όλα αυτά, αναμφιβόλως, συνιστούσαν και συνιστούν ένα αντιφατικό πλέγμα, ο Κονδύλης ορθώς επισημαίνει ότι θα ήταν μέγα λάθος να θεωρήσει κανείς τις εσωτερικές αντιφάσεις και διαμάχες, που σημαδεύουν βαθιά το Τουρκικόν έθνος, ως παράγοντα με κατ' ανάγκην αρνητική επίδραση επί του Γεωπολιτικού Δυναμικού του. Ο Μακιαβέλλι, ο οποίος «ασφαλώς κάτι γνώριζε από πολιτική», υπογράμμιζε ότι την αδιάκοπη επέκταση της Ρώμης προς τα έξω την προκαλούσαν οι συνεχείς διενέξεις μεταξύ πληβείων και πατρικίων στο εσωτερικό, ακριβώς δηλαδή ό,τι θα μπορούσε να θεωρηθεί ως η ανίατη πληγή της πόλεως. Ωστε, λοιπόν, «οι εσωτερικές τριβές και αντιφάσεις, σε ορισμένες τουλάχιστον περιπτώσεις, θέτουν σε κίνηση μian χειμαρρώδη επεκτατική ορμή. Αν αυτό γίνει πράγματι, τότε ό,τι στα προκατειλημμένα μάτια των «εκσυγχρονισμένων» και «πολιτισμένων» «δημοκρατών» εμφανίζεται ως «υπανάπτυξη» και άρνηση της «κοινωνίας των πολιτών», μεταβάλλεται σε ιδεώδες μίγμα για την άσκηση επιθετικής εξωτερικής πολιτικής με όλα τα μέσα. Μάζες μισοχορτασμένων ή μισοπεινασμένων, ικανών να φανατισθούν και να πεθάνουν, ζυμωμένων ακόμα με τις πατριαρχικές αξίες – μάζες τέτοιες, καθοδηγούμενες από ξεσκολισμένες, μακροπρόθεσμα και ψυχρά σκεπτόμενες διπλωματικές και στρατιωτικές Ελίτ, αποτελούν όργανο επέκτασης πολύ προσφύεστερο από ένα πλαδαρό κοινωνικό σώμα αιωρούμενο γύρω από τον μέσο όρο μιας γενικής ευημερίας, όπου ύψιστη αποστολή της πολιτικής ηγεσίας είναι ακριβώς να εγγυάται τη διατήρηση αυτού του μέσου όρου και αυτής της πλαδαρότητας.»⁽¹⁰⁾

Ειδικότερα δε ως προς την διαμάχη μεταξύ Τουρκικής Στρατογραφειοκρατίας και Πολιτικο-Γραφειοκρατικής Ελίτ (Κεμαλικών και Ισλαμιστών ή «Ευρωπαϊστών» και Ισλαμιστών κ.λ.π.), είναι πρακτικώς αδιάφορον σε ποιο χωνευτήρι θα συντηχθούν οι αντιφάσεις, σε ποια κοίτη θα μπουν και με ποια πρόσημα θα προβάλλουν, αν δηλαδή θα προσλάβουν μάλλον Ισλαμική, μάλλον στρατιωτικο-κεμαλική ή μάλλον οικονομικο-πολιτική («δυτική»/φιλελεύθερη) χροιά. Διότι αποτελεί πολλαπλώς επιβεβαιωθείσα ιστορικήν αλήθεια ότι «οι εσωτερικές αντιφάσεις επιδρούν παραλυτικώς στους ανίσχυρους, ενώ αποδεσμεύουν επεκτατικές δυνάμεις σε όσους έχουν εκ των πραγμάτων ένα τέτοιο Γεωπολιτικό Δυναμικό, ώστε δεν τους απομένει ει μη μόνον το άλμα ή η «φυγή προς τα εμπρός». Είναι τα βαθύτερα στρώματα της ιστορικο-κοινωνικής υπάρξεως ενός συλλογικού υποκειμένου (ήτοι ενός Λαού) εκείνα τα οποία προσδιορίζουν το πώς θα λειτουργήσουν οι εσωτερικές του αντιφάσεις. Στην προκειμένη περίπτωση, της σημερινής Τουρκίας, στο εσωτερικό της δρουν «αχαλίνωτες στοιχειακές δυνάμεις», κατά την περίφημη προ 15ετίας διατύπωση του αειμνήστου Κονδύλη, οι οποίες «ωθούν τις εσωτερικές αντιφάσεις προς την επέκταση»⁽¹¹⁾.

Πρώτη εξ αυτών είναι, αναντιλέκτως, η πληθυσμιακή έκρηξη. Ο προαναφερθείς συγγραφέας το έθεσε κατά τρόπον παραστικατάτο: «Αλλά ας αφήσουμε στην άκρη τα ποσοτικά μεγέθη, για να επισημάνουμε τους ποιοτικούς συντελεστές, την ειδική εκείνη ατμόσφαιρα, ανησυχία, κινητικότητα και ερεθιστικότητα που δημιουργείται εκ των πραγμάτων μέσα σε μια κοινωνία, πάνω από τα μισά μέλη της οποίας είναι νεώτερα των 25 ετών. Αυτή η πληθώρα διάχυτης και ακαταστάλαχτης ανθρώπινης ενέργειας ζητεί να διοχετευθεί, και μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι, πέρα από - ή και παράλληλα με - τη στενά

εννοούμενη οικονομική δραστηριότητα, θα διοχετευθεί σε δραστηριότητες συναπτόμενες άμεσα ή έμμεσα με τον προσδιορισμό και την έμπρακτη προάσπιση της Τουρκικής ταυτότητας και της θέσης της μέσα στον κόσμο. Μόνον εκεί όπου κοχλάζει νεανικό αίμα γεννιούνται ιδέες ικανές να κινητοποιήσουν μάζες, όσο «πρωτόγονες» κι αν φαίνονται οι ιδέες αυτές στα μάτια δημογραφικά φθινόντων γειτόνων, εκλεπτυσμένων από την ξαφνική ευζωία, ή διανοουμένων που εξ επαγγέλματος παράγουν ιδεολογίες του ειρηνιστικού ευδαιμονισμού υπό τις διαφορετικότερες μορφές»⁽¹²⁾.

Προδήλως, δεν χωρεί αμφιβολία ότι οι εσωτερικές διεργασίες της γείτονος είναι, και θα παραμείνουν, πηγή πλείστων όσων εσωτερικών αντιφάσεων και συγκρούσεων, άρα στο προβλεπτό μέλλον η Τουρκία θα συνεχίζει να συγκλονίζεται από μian διαρκή εσωτερική αναταραχή. Πλην όμως, ο αναλυτής μιας χώρας που αντιμετωπίζει άμεση, διαρκή και ορατή Απειλή εκ μέρους της Τουρκίας, οφείλει όχι να εφευρίσκει ανακουφιστικές εκλογικεύσεις, παραπέμποντας μονίμως και άνευ ετέρου στις εσωτερικές διαμάχες των Τουρκικών Ιθυνουσών Ελίτ, αλλά να εκτιμά νηφάλια το πώς δύνανται να επενεργήσουν, κατά πάσαν πιθανότητα, οι ενδοσυστημικές αντιφάσεις και διαμάχες της γείτονος προς τα έξω. Άλλωστε, το πρόσφατο παρελθόν διδάσκει ότι όλες οι συγκρουόμενες πλευρές, καθώς ανατιμάται συνεχώς το Γεωπολιτικό Δυναμικό της χώρας, συγκλίνουν σε μian κοινή αντίληψη περί Τουρκικής αποστολής και Τουρκικού μεγαλείου.

Εντός αυτής της διεκδυστίδος είναι που συντελείται η υπερεκχείλιση του Γεωπολιτικού Δυναμικού, το οποίον αναζητεί διεξόδους σε ευρύτερους χώρους. Αυτή ακριβώς είναι και η «κρίσιμη ιστορική διαφορά» μεταξύ της σημερινής Ελλάδος και της σημερινής Τουρκίας: «Η πρώτη, αφ' ότου το έθνος συνέπεσε ουσιαστικά με το κράτος, δεν έχει ζωτικούς ιστορικούς και πολιτικούς στόχους έξω από τα σύνορά της. Της λείπει δηλαδή ακριβώς ό,τι κρατά ένα συλλογικό πολιτικό υποκείμενο (δηλ. ένα λαό) σε ένταση και εγρήγορση, υποχρεώνοντάς το να υπερβαίνει αδιάκοπα τον εαυτό του (όπως π.χ. έγινε στους Βαλκανικούς Πολέμους).»⁽¹³⁾ Ενώ δε οι (όποιοι) ελληνικοί εθνικοί στόχοι έχουν de facto περιορισθεί σε μια παθητική αυτοσυντήρηση, από την άλλη πλευρά, η Τουρκία – ανισομερής, αντιφατική, εν πολλοίς άμορφη ακόμα, αλλά με ακμαίες πηγές «στοιχειακής γεωπολιτικής ενέργειας» – κοιτάζει αδιάκοπα πέρα από τα σύνορά της, προς ευρύτερους χώρους, προς τους οποίους την ωθούν πολύ νωπές και ενεργές ηγεμονικές μνήμες καθώς και ζωντανές ακόμα φυλετικές, γλωσσικές και ιστορικές συγγένειες.

Αυτονοήτως, οι ευρύτεροι χώροι, εντός των οποίων ένα συλλογικόν υποκείμενον εκδιπλώνει την πρωτογενή του ενέργεια ποικιλοτρόπως (οικονομικώς, στρατιωτικώς, πολιτισμικώς κ.λ.π.), πάντοτε σε συνάφεια με επιδιωκομένους υπερτέρους πολιτικούς σκοπούς, δεν επιλέγονται αυθαιρέτως, αλλά συναρτώνται με το βεληνεκές της πρωτογενούς ενεργείας του έθνους: δηλαδή με την Γεωγραφία και με τα ιστορικά προηγούμενα. Αυτόν τον σκοπό, άλλωστε, της παροχής δηλαδή μιας ιδεολογικής νομιμοποίησης στις συναφείς Τουρκικές στρατηγικές φιλοδοξίες επί της Χερσονήσου του Αίμου και της Ανατολικής Μεσογείου, ήλθε να υπηρετήσει το ιδεολόγημα του Νεο-Οθωμανισμού.

Η Τουρκία, συνεπώς, αντιλαμβάνεται εαυτήν ως

μια αναδυόμενη Μεγάλη Δύναμη του γεωπολιτικού υποσυστήματος της Χερσονήσου του Αίμου, της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής – με άλλους λόγους, ως Μέση Δύναμη του διεθνούς συστήματος με στρατηγική φιλοδοξία Περιφερειακού Ηγεμόνος. Οι λόγοι, επί των οποίων βασίζει την ηγεμονική φιλοδοξία της, είναι οι ακόλουθοι:

- Η Τουρκία δεν αντιμετωπίζει (πλέον) καμία άμεση και ορατή Απειλή, εκπορευόμενη μάλιστα από μείζονα εθνοκρατικό γεωστρατηγικό Δρόντα, προερχόμενον εκ του υποσυστήματός της ή δυνάμενον να επέμβει ενεργώς εις αυτό. Ακόμη δε και οι θεωρητικώς υφιστάμενες Απειλές, εκ μέρους λοιπών εθνοκρατικών γεωστρατηγικών Δρόντων, έχουν από μακρού καταστεί ήσσονος σημασίας και, πάντως, κρίνονται ως απολύτως αντιμετωπίσιμες.

- Διαθέτει αξιοσημείωτη δημογραφική ευρωστία και, συναφώς, αστείρευτες δεξαμενές στοιχειακής ενεργείας και Γεωπολιτικού Δυναμικού.

- Διαθέτει τον μεγαλύτερο αριθμητικώς Στρατό σε ολόκληρο το γεωπολιτικό υποσύστημα αλλά και, κυρίως, αποδεδειγμένη πολιτική βούληση και ικανότητα να τον χρησιμοποιεί ως εργαλείο πολιτικής και καταναγκαστικής διπλωματίας, ασκώντας με υψηλότατο δείκτη επιτυχίας Στρατηγικές Εξαναγκασμού, Εκβιασμού, Περιορισμένης & Ανακλήσιμης Προκλήσεως, Τετελεσμένων και ούτω καθ' εξής.

- Διαθέτει άριστα κατηρτισμένη και αφοσιωμένη στην υπηρεσία του εθνικού συμφέροντος Στρατογραφειοκρατική και Πολιτικο-Γραφειοκρατική Ελίτ καθώς και αρτίως λειτουργούντες και αυστηρώς τεταγμένους στην υπηρεσία του εθνικού συμφέροντος Ιδεολογικούς Μηχανισμούς Κράτους.

- Παρουσιάζει ραγδαία οικονομική ανάπτυξη, η οποία της επέτρεψε να καταστεί μέλος της Ομάδος των Είκοσι οικονομικώς σπουδαιότερων χωρών του πλανήτη (G-20).

- Οι Ιθύνουσες Ελίτ εμφανίζονται εμφορούμενες από ιστορική συνείδηση, αυτοκρατορική μνήμη και εξόχως ανεπτυγμένη εθνική αυτοπεποίθηση, στοιχεία τα οποία τους επέτρεψαν να συνδιαλέγονται, ως ίσος προς ίσον, με άπαντες τους μείζονες εθνοκρατικούς και διεθνείς/υπερκρατικούς Δρόντες.

- Επέτυχε να αναδειχθεί σε κόμβο των κρίσιμων για τις ενεργειοβόρες Οικονομίες της Δυτικής Ευρώπης οδών υδρογονανθράκων του 21ου αι.

Κατ' αρχάς, η εκ θεμελίων μεταβολή του διεθνούς γεωστρατηγικού περιβάλλοντος, η επελθούσα διά της πτώσεως της πάλαι ποτέ ΕΣΣΔ (Δεκέμβριος 1991), σήμανε ότι εξέλιπεν η από Βορρά Απειλή – μία εξέλιξη τεραστίας σημασίας για την Εθνική Ασφάλεια του Κράτους των Στενών. Από το 1991 και εντεύθεν, και για πρώτη φορά από εποχής Μ. Αικατερίνης, η Τουρκία εφάνη να απελευθερώνεται από την παραδοσιακή (και απολύτως βάσιμη) Ρωσοφοβία της. Πράγματι, ασχέτως εποχών, καθεστώτων ή ιδεολογικών περιβλημάτων, είτε επί Τσαρικής είτε επί Σοβιετικής Αυτοκρατορίας, ο φόβος της καθόδου Ρωσικής Άρκτου υπήρξε επί τρεις αιώνες, περίπου, και με λιγοστά διαλείμματα,⁽¹⁴⁾ μία σταθερά, και τούτο διότι απέρρευε από αδήριτες και διαχρονικώς ανθεκτικές γεωστρατηγικές αναγκαιότητες.

Στην μηδενική Εκτίμηση Απειλής από Βορρά,²⁸

© 2008 Strategic Forecasting, Inc. www.stratfor.com

Country	Military Active	2007 Population	2007 GDP (billions)
Russia	1,037,000	141,000,000	\$1,220
Iran	745,000	71,000,000	\$275
EU	1,950,000	495,000,000	\$16,500
Syria	296,000	19,000,000	\$37
Ukraine	361,000	46,000,000	\$130
Iraq	355,000	27,000,000	\$61
Israel	168,000	7,000,000	\$155
Serbia	31,000	8,000,000	\$40
Turkey	515,000	74,000,000	\$515

μετά το 1991, οφείλει να αναζητηθεί και η αληθής αιτία της παρατηρηθείσης μετά την ψυχροπολεμική εποχή αποκλίσεως μεταξύ Αγκύρας και Ουάσιγκτων. Η ψύχρανση του διπλωματικού κλίματος συνεπεία της αρνήσεως της Τουρκικής Κυβερνήσεως Ερντογάν να παραχωρήσει διευκολύνσεις στα αμερικανικά στρατεύματα εν όψει της εισβολής στο Ιράκ, τον Μάρτιο του 2003, υπήρξε μόνον η συγκυριακή αφορμή – όπως και άλλες, έκτοτε.

Άπαξ ληφθείσης της (πράγματι, ιστορικής) Αποφάσεως της Τουρκίας να μη συνδράμει την επί μισόν αιώνα Σύμμαχό της, τα πράγματα δεν θα είναι ποτέ, εφ' εξής, όπως ήσαν τον καιρό των ψυχροπολεμικών σταθερών και βεβαιωτήτων. Προς αποφυγήν παρερμηνειών, τούτο δεν σημαίνει κατ' ανάγκην ότι επίκειται ρήξη στις σχέσεις Τουρκίας – ΗΠΑ, και καλόν είναι να αποφεύγονται απλουστευτικές προσεγγίσεις. Κατ' αρχάς, όπως ορθώς προέλεγε ο Κονδύλης προ 15ετίας, «κάνεις δεν γνωρίζει μήπως συμβεί ό,τι σήμερα φαίνεται δύσκολο ή αδιανόητο: μήπως δηλαδή ακόμα και μια «Ισλαμική» Τουρκία επιλέξει τη σύμπλευση με τις Ηνωμένες Πολιτείες ως την πιο συμφέρουσα λύση, αφού η ιστορική εμπειρία διδάσκει ότι η εξωτερική πολιτική έχει τη δική της λογική, που επιβιώνει των καθεστώτων και των πολιτευμάτων». Επί του παρόντος, άλλωστε, βλέπουμε, για πολλοστή φορά, τις ΗΠΑ να έχουν επιλέξει την σύμπλευση με την «Ισλαμική» Τουρκία, συνεκτιμωμένης και της υψηλής στρατηγικής επενδύσεως του Προέδρου Ομπάμα και της Υπουργού Εξωτερικών Κλίντον στον Ισλαμικό παράγοντα και σε αυτό που αντιλαμβάνονται, μαζί με το Σταίητ Ντηπάρτμεντ και ισχυρό τμήμα των Αμερικανικών δεξαμενών σκέψεως, ως «Ισλαμο-δημοκρατική σύζευξη», «μετριοπαθές Ισλάμ» και «πρότυπο για τις λοιπές Αραβικές και Μουσουλμανικές Χώρες».

Πέραν τούτου, και μακράν του να σηματοδοτεί ή να συνεπάγεται οπωσδήποτε ρήξη στις σχέσεις της με τις ΗΠΑ, η Τουρκική ενέργεια του 2003 θα μπορούσε κάλλιστα να εκληφθεί ως εκπομπή ενός σαφούς μηνύματος εκ μέρους της Αγκύρας προς την υπερατλαντική Σύμμαχο: ότι δηλαδή, στο νέο, μεταδιπολικό γεωστρατηγικό περιβάλλον, η Τουρκία (ακριβώς επειδή απηλλάγη από το άγχος της Ρωσικής Απειλής), όποιαν τροπή και αν λάβουν τα πράγματα, σε καμμία περίπτωση δεν θα συμπορευθεί, εφ' εξής,

με τις ΗΠΑ ως άβουλος εντολοδόχος τους (εάν υποθεθεί ότι το έπραξε ποτέ κατά το παρελθόν).

Στην προκειμένη περίπτωση (Πόλεμος του Ιράκ), η Ιθύνουσα Πολιτική-Γραφειοκρατική Ελίτ της Αγκύρας στάθμισε τις επιθυμίες του Συμμάχου της με γνώμονα τα δικά της εθνικά συμφέροντα. Διείδε επαπειλούμενη σοβαρή βλάβη των εθνικών συμφερόντων της από ενδεχόμενη ευθυγράμμιση με την Αμερικανική πολιτική: πρώτον, διέκρινε επαπειλούμενη πολιτική απονομιμοποίηση της Τουρκίας στα όμματα του Ισλαμικού Κόσμου, καθ' ον χρόνον μάλιστα διεκδικεί ακριβώς την Περιφερειακή Ηγεμονία, και δεύτερον, και κυριώτερον, διέγινωσε τον κίνδυνο να απελευθερωθεί, από την Αμερικανική ενέργεια στο Ιράκ, τέτοια δυναμική σχετικά με το Κουρδικό Ζήτημα, που θα απειλούσε να τρώσει σοβαρώς την Εθνική Ασφάλεια της Τουρκίας και να επιφέρει ανεξέλεγκτες καταστάσεις. Συνεπώς, αρνήθηκε να παράσχει την συνδρομή της στην Ουάσιγκτον, καθιστώντας απολύτως ευκρινές ότι θα προτάσσει πάντοτε την δική της στρατηγική θεώρηση και τα δικά της εθνικά συμφέροντα έναντι εκείνων του εταίρου της.

Περαιτέρω, πέραν της εκλείψεως της Κυρίας Απειλής, οι οιοσδήποτε θεωρητικώς υφιστάμενες Απειλές εκ μέρους ετέρων εθνοκρατικών γεωστρατηγικών Δρώντων έχουν από μακρού καταστεί ήσσοнос σημασίας και, πάντως, κρίνονται ως απολύτως διαχειρίσιμες. Δύο Μεσαίες Δυνάμεις αποτελούσαν τους παραδοσιακούς αντιπάλους της Τουρκίας στην περιοχή:

Η μεν Συρία – η οποία δεν λησμονεί την πραξικοπηματική Τουρκική προσάρτηση του *Σατζακίου της Αλεξανδρέτας*, κατά τις παραμονές του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, αλλά και την εκμετάλλευση του «Οπλου των Υδάτων», εκ μέρους της Αγκύρας – υπέστη σοβαρή γεωστρατηγική υποβάθμιση μετά το 1991, συνεπεία της καταρρεύσεως της ΕΣΣΔ και της απωλείας του σπουδαιότερου Συμμάχου της. Και το κυριώτερον, μετά πάροδο ολίγων ετών, το φθινόπωρο του 1998, ήχθη, υπό την διττή απειλή πολέμου εκ μέρους της Τουρκίας και του τότε συμμάχου της, Ισραήλ, σε υποχώρηση έναντι των Τουρκικών απαιτήσεων, ήρε την μέχρι τότε παρεχόμενη εντός του Συριακού εδάφους αθρόα λογιστική και υλικοτεχνική υποστήριξη προς τους Κούρδους αντάρτες και εξεδίωξε από την επικράτειά της τον ηγέτη του *Κόμματος Εργασίας του Κουρδιστάν* (PKK) Αμπντουλλάχ Οτσαλάν (*Abdullah Öcalan*).

Ευθέως ανάλογα ισχύουν (αλλ' εις την νιοστήν) για την Ελλάδα: Εκκινήσασα ήδη με *παθητικόν* εις το Κεφάλαιον Αξιοπιστίας της ως γεωστρατηγικού Δρώντος, λόγω της διαδοχικής ήττας της καθ' άπαντα τα εκτός Ελλάδος κείμενα πεδία της Ελληνο-Τουρκικής αντιπαράθεσως από του 1922 και εντεύθεν (1922, 1955, 1964, 1974) και της προφανούς αδυναμίας της να τηρήσει ανελαστικές διεθνοδικαιϊκές, συμβατικές αλλά και αυτονόητες υποχρεώσεις της έναντι των τμημάτων του Ελληνικού Έθνους που παρέμεναν εισέτι εκτός ορίων Ελληνικού Κράτους (Κωνσταντινούπολις, Ίμβρος, Τένεδος, Κύπρος), η Ελλάδα υπέστη σοβαρωτάτη γεωστρατηγική υποβάθμιση, συνεπεία της εκ βάρων μεταβολής του ευρύτερου διεθνούς αλλά και του εγγύς περιφερειακού γεωστρατηγικού περιβάλλοντός της, κατά την περίοδο 1989-1999 (διάλυση του Συμφώνου Βαρσοβίας και, μετ' ου πολύ, της Παγκοσμίου Δυνάμεως ΕΣΣΔ, διάλυση της Μέσης Περιφερειακής Δυ-

νάμεως Γιουγκοσλαβίας και, μετά ταύτα, εξουδετέρωση της Σερβίας ως περιφερειακού γεωστρατηγικού Δρώντος, επένδυση Δυτικών Δυνάμεων στον Τουρκικό και Αλβανικό παράγοντα κ.λ.π.).

Προσέτι, η Ελλάδα ήχθη υπό την απειλή πολέμου σε υποχώρησεις έναντι τόσο των Τουρκικών αναθεωρητικών απαιτήσεων (διαρκής *de facto* παραίτηση από της ασκήσεως μιας σειράς κυριαρχικών και νομίμων δικαιωμάτων – όπως της διεθνώς προβλεπομένης αυτοαμύνης έναντι εισβολέως, και δη κατά συρροήν, της επεκτάσεως των χωρικών υδάτων κατά τα διεθνή θέσμια, της εκμεταλλεύσεως του Θαλασσίου και Υποθαλασσίου Χώρου της καθ' όλην την έκτασιν της Υφαλοκρηπίδος και της ΑΟΖ – και, από Ιανουαρίου 1996 και μετέπειτα, εκχώρηση εθνικού χερσαίου – νησαίου –εδάφους) όσο και της Τουρκικής απαιτήσεως περί άρσεως της παροχής πάσης υποστηρίξεως προς τον Κουρδικό παράγοντα (θέσει σύμμαχον της Ελλάδος) και παραδόσεως του ηγέτη του PKK στην Τουρκία.

Εάν στα ανωτέρω προστεθούν η δραματική περαιτέρω γεωστρατηγική υποβάθμιση της Ελλάδος, συνεπεία της εξακολουθητικής υπαγωγής της υπό καθεστώς Διεθνούς Οικονομικής Επιτροπείας και της απωλείας της Εθνικής Κυριαρχίας της, η σοβούσα ήδη γεωπολιτισμική/εθνοπολιτική αναδιάρταξη του Ελληνικού Γεωϊστορικού Χώρου και, κατ' ακολουθίαν, η μη δυναμένη να αποκλεισθεί γεωπολιτική αναδιάρταξη του και μια σειρά άλλων παραγόντων, οι οποίοι εξετάζονται στο οικείο χωρίο του παρόντος, καθίσταται αντιληπτόν για ποιον λόγο τα κυκλοφορήσαντα κείμενα τα αφορώντα στην Πολιτική Εθνικής Ασφαλείας της Τουρκίας δεν αξιολογούν, πλέον, ως «Απειλή» την άλλοτε υπολογισίμη υπό συμμάχων και αντιπάλων Μέση Δύναμη της Ελληνικής Χερσονήσου. Άλλωστε, πλειάδα ισχυρών ενδείξεων των τελευταίων ετών δηλοί ότι η νόθος αστική τάξις, η οποία επέχει θέσιν αρχούσης κοινωνικοοικονομικής Ελίτ του Ελληνικού εθνοκρατικού σχηματισμού, καθώς και οι εκφραστές των συμφερόντων της στο θεσμικό-ιδεολογικό εποικοδόμημα (Ιθύνουσα Πολιτική-Γραφειοκρατική Ελίτ, Ιδεολογικοί Μηχανισμοί Κράτους κ.λ.π.) έχουν αποδεχθεί ως, περίπου, φυσιολογική, αναπόφευκτη ή και ευκαταίαν εξέλιξη την γεωστρατηγική δορυφοροποίηση της Ελλάδος έναντι της ΝεοΟθωμανικής Τουρκίας (ιδίως μετά την παταγώδη αποτυχία του λεγομένου «Ευρωπαϊκού οράματος» και την προϊούσα απονομιμοποίηση του Ευρωπαϊστικού ιδεολογήματος).

Εξ άλλου, στο πεδίο της Γεωπολιτικής της Ενεργείας, μείζονος σημασίας υπήρξε η απόφαση των Ιθινουσών Πολιτικο - Γραφειοκρατικών και Στρατογραφειοκρατικών Ελίτ της Τουρκίας να επενδύσουν στην ανάδειξη της χώρας τους σε κόμβο μεταφοράς υδρογονανθράκων – κατ' ουσίαν, σε ενεργειακό κλειδόλιθο της Ευρώπης, στο νέο διεθνές γεωστρατηγικό περιβάλλον, που ανέκυψε μετά την διάλυση της πάλαι ποτέ ΕΣΣΔ. Την απόφαση αυτή απηχούσε και η από Φεβρουαρίου 2004 δήλωση του Αναπληρωτού Γενικού Δ/ντού του Τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών Hakki Akil, ότι «η Τουρκία θα καταστεί, μακροπροθέσμως, κόμβος των αγωγών φυσικού αερίου που ξεκινούν από όλες τις γειτονικές χώρες.»

Στο πλαίσιο αυτό, η κατασκευή ενός αγωγού μεταφοράς πετρελαίου από το Μπακού του Αζερμπαϊτζάν, μέσω Τυφλίδος (Γεωργία), προς τον λιμένα του Τσεϋχάν, στην Νότιο Τουρκία, θεωρήθηκε, από της δεκαετίας του 1990 ακόμη, ότι θα έδιδε τεράστιο στρατηγικό πλεονέ-

κτημα στην Τουρκία, συντελώντας ουσιαστικά στην γεωοικονομική και γεωστρατηγική – κατ' επέκτασιν δε και στην διπλωματική και πολιτική – αναβάθμιση της θέσεως της αναδυόμενης Περιφερειακής Δυνάμεως τόσο έναντι των όποιων, πραγματικών ή δυνητικών, ανταγωνιστών της σε περιφερειακό επίπεδο, όσο και, κυρίως, έναντι της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Υπενθυμίζεται, εν προκειμένω, ότι τόσο η Υπερεθνική (και μετα-εθνικά αυτοπροσδιοριζόμενη) Γραφειοκρατική Ελίτ των Βρυξελλών όσο και η Τουρκική Στρατογραφειοκρατική, Πολιτική και Οικονομική Ελίτ διεξήγαγαν διαβουλεύσεις, ήδη από την δεκαετία του '90, προκειμένου να διευθετήσουν το ζήτημα της (λίαν επιθυμητής υπό αμφοτέρων των πλευρών) εντάξεως της Τουρκίας στην Ε.Ε., με όρους αποδεκτούς από την Τουρκική Ελίτ. Αυτονοήτως, η αναβάθμιση της Τουρκίας σε θέση κλειδούχου των ενεργειακών αρτηριών της Ευρώπης του 21ου αιώνας θα παρέσχε ένα πρώτης τάξεως νομιμοποιητικό άλλοθι στην Υπερεθνική Γραφειοκρατική Ελίτ των Βρυξελλών, προκειμένου να παρακάμψει τις όποιες ενστάσεις των ιθυνόντων των εθνοκρατικών στρατηγικών Δρώντων που αποτελούν τις επί μέρους συνιστώσες του ευρω-ενωσιακού υπερεθνικού μορφώματος.

Εν τω μεταξύ, βεβαίως, η υπό της Υπερεθνικής Γραφειοκρατικής Ελίτ των Βρυξελλών προαποφασισθείσα και τροχοδρομηθείσα ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. προσέκρουσε στα νέα δεδομένα επί του εδάφους, τα οποία ανέκυψαν εξ αιτίας της σοβούσης οικονομικής κρίσεως, αλλά και στην διάχυτη αβεβαιότητα περί το ίδιο το μέλλον του Ευρωπαϊκού υβριδικού κρατικού μορφώματος – γεγονός το οποίον καθιστά, εξ αντικειμένου, ακόμη δυσχερέστερο για την Υπερεθνική Ιθύνουσα Γραφειοκρατική Ελίτ των Βρυξελλών να εξακολουθήσει να προωθεί, ως θα επεθύμει, την υπόθεση της Τουρκικής εντάξεως.

Η διεκδίκηση, εκ μέρους της Αγκύρας, ηγεμονικού ρόλου στην ευρύτερη ζωτική γεωπολιτική περιοχή – και, συνεπώς, ρόλου «ειρηνοποιού» / εγγυητού και θεματοφύλακος της Περιφερειακής Ασφαλείας αλλά και ρόλου πολιτισμικού «προτύπου» τόσο για τις Μουσουλμανικές Δημοκρατίες της πρώην ΕΣΣΔ όσον και για τις Αραβο-Μουσουλμανικές Χώρες της Εγγύς και Μέσης Ανατολής, θα προσκρούσει στην Τεχεράνη. Η Δαμασκός, από την πλευρά της – ασχέτως καθεστώτος – δεν θα λησμονήσει την Αλεξανδρέττα. Άλλωστε, η στρατηγική αιτία της σύγχρονης αντιπαλότητας μεταξύ των δύο χωρών είναι η εκμετάλλευση του «Υδατινού Όπλου», στην οποίαν προβαίνει η Αγκυρα, ζήτημα που αναμένεται να οδηγήσει σε κρίσεις κατά τον 21ο αιώνα.

Απειλή για την Τουρκία, ωστόσο, με όλην την σημασία του όρου, δύναται να αποτελέσει, υπό τις σημερινές συνθήκες, ο Κουρδικός παράγων.

Το Κουρδικόν Ζήτημα ανεδείχθη σε μείζον πρόβλημα Εθνικής Ασφαλείας της Τουρκίας μετά την πρώτη (1991), ιδιαίτατα όμως μετά την δεύτερη (2003) Αμερικανική εισβολή στο Ιράκ. Η ανάδυση του Κουρδιστάν, μέσα από την τέφρα του Πολέμου του Ιράκ, υπήρξε το σημαντικότερο – και επικινδυνωδέστερο για την Τουρκία – γεωστρατηγικό αποτέλεσμα της Αμερικανικής στρατιωτικής επεμβάσεως: η ανάδειξη και αναγνώριση, εκ μέρους της Δύσεως, μιας Κουρδικής κρατικής οντότητας (υπό οιαδήποτε μορφή, είτε τυπικώς ανεξάρτητη είτε εντεταγμένη – προς ώρας – σε ένα ομοσπονδιακό Ιράκ) ερμηνεύεται από

τις Ιθύνουσες Τουρκικές Ελίτ ως η πραγματοποίηση του χειροτέρου γεωπολιτικού εφιάλτου από εποχής Συνθήκης Σεβρών.

Το Κουρδικόν είναι η Αχίλλειος πτέρνα της Τουρκικής Εθνικής Ασφαλείας. Τούτο οφείλεται, φυσικά, όχι σε αυτήν καθ' εαυτήν την εξακολουθητική δράση ενόπλων πυρήνων ανυπακοής κατά του κρατικού μονοπωλίου ισχύος. Ανάλογα φαινόμενα παρατηρούνται σε διάφορες χώρες – με χαρακτηριστικότερο εξ επόψεως αντοχής στον χρόνο παράδειγμα την Βρετανία – και δεν είναι εις θέσιν να απειλήσουν ουσιαστικά ένα ισχυρό κράτος όπως η Τουρκία, παρά τα όποια εντυπωσιακά περιστασιακά πλήγματα εναντίον των συμβόλων ισχύος του. Εάν συνιστά Απειλή το Κουρδικόν, είναι διότι παρέχει την δυνατότητα/ευκαιρία σε έτερον ενδιαφερόμενο γεωστρατηγικό Δρώντα να επέμβει στην Τουρκική Ζωτική Περιοχή, αξιοποιώντας το Μειονοτικόν Ζήτημα, ήτοι ένα πρώτης τάξεως εργαλείο πολιτικής.

Οι στρατιωτικοί και πολιτικοί ιθύνοντες της Αγκύρας γνωρίζουν καλώς ότι ένα Κουρδικό κράτος θα αποτελέσει, αφ' ης στιγμής προκύψει, τον σπουδαιότερο επιτόπιο «φυσικό» γεωστρατηγικό εταίρο τόσο της Περιφερειακής Δυνάμεως Ισραήλ (ανάγνωθι: Αγωγός Κιρκούκ - Χάϊφα) όσο και της Παγκοσμίου Δυνάμεως (ΗΠΑ), με ό,τι αυτό συνεπάγεται όχι μόνον για την πλούσια σε πετρελαϊκά κοιτάσματα περιοχή του Βορείου Ιράκ, αλλά, πρωτίστως, για την περί γεωστρατηγικής σπουδαιότητας της Τουρκίας αντίληψη στα χρηματιστήρια γεωστρατηγικών αξιών της Δύσεως.

Άκρως σημαντική είναι, πάντως, η επισήμανση ότι, στην (εξαιρετικά πιθανή) περίπτωση κατά την οποίαν η Τουρκία ήθελε υποστεί γεωστρατηγικό πλήγμα στα Ανατολικά/Νοτιοανατολικά της (ανάγνωθι: ανεξαρτητοποίηση Κουρδιστάν), θα επιδιώξει παντί τρόπω να λάβει αποζημίωσιν προς Δυσμάς.

Άλλωστε, ανάλογον συνέβη και το 2003, όταν, κατά την (ομολογουμένως αφοπλιστικής ειλικρινείας) ομολογία Αμερικανού αξιωματούχου ενώπιον της αρμοδίας Υποεπιτροπής του Κογκρέσσου, η Ουάσιγκτων – προς εξευμενισμόν της Αγκύρας, εξοργισθείσης εξ αιτίας της de facto δημιουργίας Κουρδικού υβριδικού κρατικού μορφώματος στο Β. Ιράκ τη υποστηρίζει των ΗΠΑ – της προσέφερε τότε «υποστήριξιν στο ζήτημα της εντάξεώς της στην Ε.Ε. και την Κύπρο υπό την μορφήν του Σχεδίου Αννάν».

Λαμβανομένου υπ' όμιν ότι, από γεωπολιτικής επόψεως, η Κυριαρχία της Θαλάσσης στον Χώρο του Αιγαίου δεν δύναται παρά να είναι απόλυτος και αποκλειστική, η Τουρκία θα εξακολουθήσει να επιδιώκει, κατά τα επόμενα χρόνια, με ακόμη μεγαλύτερη στοχοπροσήλωση την κατάκτηση και εξασφάλιση της Θαλασσίας Κυριαρχίας επί του Αιγαίου. Η Ιθύνουσα Πολιτικογραφειοκρατική και Στρατογραφειοκρατική Ελίτ της Τουρκίας καλώς γνωρίζει ότι τούτο αποτελεί όρον απαράβατον αναδείξεώς της σε αληθή Ηγεμονική Περιφερειακή Δύναμη. Προδήλως γνωρίζει επίσης την ισχύ του γεωπολιτικού αξιώματος του Βαρόνου Jordis von Lohausen, ότι «η δύναμις παντός επιτιθεμένου έγκειται εις αυτό που απειλεί, και όχι εις αυτό που κατέχει»(5)! Καθ' όλες τις ενδείξεις δε της τελευταίας 15ετίας, η Τουρκική Ελίτ φέρεται αποφασισμένη να εγγράψει την χώρα της στην χορεία των πρώην Χερσαίων/Ηπειρωτικών Δυνάμεων που επέτυχαν να μετεξελιχθούν σε Ναυτικές Δυνάμεις.

Τελευταίος μέχρι τούδε σταθμός σε αυτήν την φιλόδοξη πορεία μετεξέλιξεως της πάλαι ποτέ Ηπειρωτικής Δυνάμεως σε Ναυτική Δύναμη υπήρξε η λήψη και επιτυχής εκτέλεση της αποφάσεως ναυπηγήσεως της κορβέτας κλάσεως «MILGEM», μιας μονάδος κρούσεως πολλαπλών ρόλων (καθ' όσον αποτελεί, συνδυαστικώς, επιτυχές αντίγραφον της γερμανικής κορβέτας κλάσεως «MEKO A-100» και του αμερικανικού σκάφους παρακτίου μάχης / «Littoral Combat Ship» LCS-1) και τύπου Stealth, απολύτως συμβατής με την Γεωγραφία και Μορφολογία του Αιγαίου και τις εξ αυτών απορρέουσες επιχειρησιακές ανάγκες και ιδιαιτερότητες. Ενδεικτικόν δε των αποκτηθεισών (κατόπιν μακροχρονίου και εργώδους προσπάθειας) ικανοτήτων και δυνατοτήτων αλλά και της ηυξημένης εθνικής αυτοπεποιθήσεως της Νεο-Οθωμανικής Τουρκίας είναι το γεγονός ότι η κορβέτα «Milgem», με την οποίαν το Τουρκικό Πολεμικό Ναυτικό εκτιμά ότι απέκτησε το όπλο εκείνο που θα του εξασφαλίσει την Κυριαρχία της Θαλάσσης στο Αιγαίο, ναυπηγήθηκε στα Τουρκικά Ναυπηγεία.

Παραλλήλως δε προς την αξίωση Θαλασσίας Κυριαρχίας στο Αιγαίο, η Τουρκία διαδηλώνει ολοένα και συχνέστερα και με διαρκώς μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση την διεκδίκησή της επί του Θαλασσιού Χώρου μεταξύ Κρήτης και Κύπρου καθώς και, συναφώς, επί των νήσων Γαύδου και Μεγίστης. Ιδιαίτατα το Καστελλόριζον είναι ανεκτίμητης γεωστρατηγικής σπουδαιότητας, καθ' όσον αυτή και μόνον η ύπαρξή της νήσου προσφέρει στην Ελλάδα δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ενός τεραστίου Θαλασσιού (και Υποθαλασσιού) Χώρου, ενώ συνάμα εγγυάται την άρρηκτη γεωγραφική, γεωπολιτική, γεωοικονομική και γεωστρατηγική ενότητα των δύο εθνοκρατικών σχηματισμών του Ελληνισμού.

Συγχρόνως, και τούτο είναι εντυπωσιακό και δηλωτικό της στρατηγικής φιλοδοξίας της Τουρκικής Ελίτ, το Τουρκικό Πολεμικό Ναυτικό προβαίνει εσχάτως (2010) σε διττήν επίδειξη στον Θαλάσσιο Χώρο του Ιονίου πελάγους:

- επίδειξη Σημαίας σε ένα Θαλάσσιο Χώρο ζωτικής γεωστρατηγικής σημασίας, από τον οποίον μάλιστα απουσίαζε επί τέσσερεις ολοκλήρους αιώνες (όχι από το 1821, όπως εσφαλμένως εγράφη, αλλά από το 1571, από εποχής της Ναυμαχίας της Ναυπάκτου, δοθέντος ότι το 1821 το Οθωμανικό Αυτοκρατορικό Ναυτικό ήτο παντελώς απόν στο Ιόνιον, όπου το «Command of the Sea» ανήκε στο Βρετανικόν «Royal Navy», προ των Βρεττανών δε στην Ναπολεόντειο Γαλλία και, προ αυτής ακόμη, στην Γαληνοτάτη Ναυτική Δημοκρατία της Ενετίας),

- επίδειξη Δυνάμεως, καθ' ο μέτρον αποκαλύπτει άνευ περιστροφών ότι είναι, πλέον, εις θέσιν – χάρις στην πρόθυμη και καθοριστική υποστήριξη της Αλβανίας – να επιτύχει την απόλυτη Στρατηγική Περικύκλωση της Ελλάδος, από Ιονίου μέχρι Κρήτης και Αιγαίου.

Τέλος, η Τουρκία εργάζεται αόκνως, από της επομένης της μεταβολής γεωστρατηγικού περιβάλλοντος του 1989/91, για την Στρατηγική Περικύκλωση της Ελλάδος, αξιοποιώντας εις το έπακρον τα γεωπολιτισμικά/εθνοπολιτικά ερείσματα, τα οποία διαθέτει στις πάλαι ποτέ Οθωμανικές επαρχίες της Χερσονήσου του Αίμου: Μουσουλμανικούς, Τουρκικούς/Τουρκογενείς ή φιλο-Τουρκικής διαθέσεως πληθυσμούς στην Βουλγαρία (δημο-

γραφικώς και πολιτικώς ισχυρή μειονότητα στον ορεινό όγκο Ροδόπης), στο Κράτος των Σκοπίων, στην Σερβία (Σαντζάκι), στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη και στην Αλβανία. Παραλλήλως δε προς την ενίσχυση και εκμετάλλευση του Γεωπολιτικού Δυναμικού που διαθέτει σε ένα Χώρο από τον οποίον απεχώρησε μόλις προ 99 ετών, το 1913 (διάστημα εκπληκτικώς βραχύ εντός του Ιστορικού Χρόνου), η Τουρκία μερίμνησε συστηματικώς για την οικοδόμηση αξιολόγων πολιτικοδιπλωματικών και στρατιωτικών ερεισμάτων στον ίδιο Χώρο.

Αναφορές

1. Ιστορικός – Πολιτικός Επιστήμων, Διδάκτωρ Λουδοβικείου-Μαξιμιλιανείου Πανεπιστημίου Μονάχου, Καθηγητής ΣΕΘΑ, ΑΔ.ΙΣΠΟ, ΣΠΑ, ΣΔΕΠΝ, Σχολής Πολέμου Βαλτικής

2. Όρα Europa-Archiv, Zeitschrift für internationale Politik, Folge 22/1992, Z277, 30-31/10/1992.

3. Όρ. Politische Berichte, 8/1992, 10/4/1992.

4. Schumacher, Herbert, „Graue Wölfe nach Samarkand. Ist der „pan-türkischer“ Chauvinismus auf dem Vormarsch?“, εις Dritte Welt, März/April 1992.

5. Lerch, Wolfgang Günter, „Eine neue Rolle für Ankara. Die Türkei versteht sich als die natürliche Führungsmacht der Turkvölker Mittelasiens und des Kaukasus“, εις Frankfurter Allgemeine Zeitung, 18/2/1992.

6. Baron, Almuth, „Neuorientierung am Bosphorus. Die von Europa enttäuschte Türkei sieht ihre Zukunft in der Rolle einer neuer Regionalmacht“, εις Frankfurter Allgemeine Zeitung, 3/4/1992.

7. Όρ. Lerch, W.G., „Pantürkismus oder Europa? Die Türkei steht vor einer neuen Epoche ihrer Geschichte“, εις Frankfurter Allgemeine Zeitung, 27/4/1992.

8. Κονδύλη, Παναγιώτη, Θεωρία του Πολέμου. Πόλεμος και Πολιτική – Πόλεμος, Οικονομία και Κοινωνία – Πόλεμος και Επανάσταση – Ο Θερμός Πόλεμος μετά τον Ψυχρό Πόλεμο – Ελληνοτουρκικός Πόλεμος, Αθήνα (Θεμέλιο, Ιστορική Βιβλιοθήκη) 1999, σ. 384.

9. Όρα ανωτ., σ.

10. Όρ. ανωτ. Οι υπογραμμίσεις δικές μας.

11., 12, 13, Όρ. ανωτ.

14. Όρα την μοιραία για την Ελλάδα και τον Μικρασιατικό Ελληνισμό συμμαχία Λένιν - Κεμάλ του 1920, απόρροια του βαρυντάτου σφάλματος του Ελευθερίου Βενιζέλου να αποστέλλει προηγουμένως Ελληνικό εκστρατευτικό σώμα στην Ουκρανία, για να πολεμήσει παρά το πλευρόν του Δυτικού Εκστρατευτικού Σώματος εναντίον των Μπολσεβίκων, διαρκούντος του Ρωσσοικου Εμφυλίου Πολέμου – στην αγωνιώδη προσπάθειά του να εκμαιεύσει την συναίνεση της λίαν επιφυλακτικής Γαλλίας υπέρ μερικής, έστω, ικανοποιήσεως των Ελληνικών αξιώσεων που ετέθησαν κατά την Συνδιάσκεψη της Ειρήνης, μετά την λήξη του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, δεδομένου ότι ο Έλλην πολιτικός ιθύνων δεν είχε αποσπάσει επίσημη διακρατική συμφωνία (ή συναφείς δεσμευτικές εγγυήσεις) των Παρισίων ή/και του Λονδίνου προτού οδηγήσει την Ελλάδα στον πόλεμο παρά το πλευρόν της Entente Cordiale, το 1916/17.

15. Όρα Lohausen, Frhr. Jordis von, Mut zur Macht, Denken in Kontinenten, Berg am See (Vowinckel), 1979.

Πολιτική της Τουρκίας Έναντι της Ελλάδας και της Κύπρου

Εισήγηση του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Θα επιχειρήσουμε να προσεγγίσουμε την Τουρκία με ό,τι διαθέτουμε σαν στοιχείο αναγνώρισεως από την παρατήρηση μιας γενικότητας: η γειτονική χώρα. Πιο συγκεκριμένα: Πώς η συμπεριφορά της Τουρκίας διαμορφώνεται έναντι ημών και της Κύπρου και η οποία έχει σαν πυξίδα όπως είναι φυσικό το τουρκικό συμφέρον και εκδηλώνεται στην διεθνή ζωή, σαν αποτέλεσμα της γεωπολιτικής της θέσεως, των παραδόσεων (πολιτιστικών, κοινωνικών, ιδεολογικών, πολιτικών, κουλτούρας κλπ). Επίσης, πώς εκδηλώνεται σαν αντίκτυπος των δυνατοτήτων, των αναγκών, των διεκδικήσεων και των συμφερόντων της.

Σήμερα παρατηρούμε μία Τουρκία, που έχει μεν τον Κεμαλισμό σαν εφεδρεία και εχέγγυον της διαρκείας του τουρκικού έθνους στον συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο, αλλά και υιοθετεί και συμφέρουσες ιδέες ενός συνδυασμού γεωπολιτικών επιλογών. Δηλαδή η Τουρκία, ακολουθεί την ερμηνεία της γεωπολιτικής, η οποία λειτουργεί σαν εργαλείο της εθνικής της στρατηγικής, που αποδίδει το βάρος εστίασεως στην εθνική ισχύ και στον έλεγχο μιας ευρύτερας γεωγραφικής περιοχής.

Όλοι γνωρίζουμε και -γιατί όχι- παραδεχόμαστε, ότι κράτη, που είναι ικανά να προβάλλουν την ισχύ τους σε ευρύτερα γεωπολιτικά μεγέθη, συνιστούν τα κυρίαρχα κράτη σε κάθε ιστορική περίοδο μέσα στο εκάστοτε υπό διαμόρφωση ή διάπλαση διεθνές σύστημα. Επομένως η Τουρκία ερμηνεύει την γεωπολιτική, σαν ένα αδιάλειπτο διεθνή ανταγωνισμό και για τον λόγο αυτό υποστηρίζει την στρατηγική σχεδίαση, που είναι απαρέγκλιτος και απαραβίαστος, σε διάφορους τομείς. Π.χ. της στρατιωτικής ισχύος, που εκφράζεται στο πλαίσιο της γεωστρατηγικής, της οικονομίας (γεωοικονομία), της δημογραφίας, του περιβάλλοντος κλπ.

Η λέξη «πολιτική» και μάλιστα επί διεθνών σχέσεων σημαίνει σχετικισμός. Και σχετικισμός στην περίπτωση μας είναι το ότι ό,τι είναι ωφέλιμο για την Τουρκία δεν είναι απαραίτητο να είναι και ωφέλιμο για την Ελλάδα. Η σχέση της Τουρκίας με Ελλάδα και Κύπρο είναι μία αναγωγή στην σχετικοκρατία. Δηλαδή μία θεωρία κατά την οποία κάθε άποψη επί επιδιώξεων ή προασπίσεως συμφερόντων είναι για τον άλλον σχετική και ισχύει για ορισμένες μόνον περιπτώσεις και όχι απόλυτα.

Τί λοιπόν γνωρίζουμε σχετικώς με την Τουρκία; Ή τί σχετικό γνωρίζουμε για την Τουρκία; Πώς η Τουρκία διεξέρχεται το αντικείμενο της καλής γειτονίας με την Ελλάδα και την Κύπρο;

Κατά την δική μας ερμηνεία, με ανασχετική των καλών σχέσεων προδιάθεση.

Ας ρίξουμε μια επισκεπτική ματιά σε τουρκικές ιδέες και πράξεις, από ένα σύνολο αποκεκαλυμμένων στοιχείων, ώστε να οδηγηθούμε σε μερικά απορρέοντα συμ-

περάσματα. Ένα ασφαλές αποφαντικό, που το διατυπώνουμε από τώρα είναι, ότι η Τουρκία αποτελεί διαρκή απειλή για την Ελλάδα. Μάλιστα δε, όταν απολαμβάνει και μίας έξωθεν υποστηρίξεως, τότε αυτή η απειλή συνιστά ένα πολλαπλασιαστική ανησυχίας για την ελληνική πλευρά. Συνήθως την έξωθεν υποστήριξη την υποψια-ζόμαστε. Αλλά κι αυτό είναι σχετικό.

Ας πούμε ότι οι αμερικανικές παραδοχές περί της χρησιμότητας της φιλίας με την Τουρκία, ενδυναμώνουν την περιρρέουσα πολιτική αυτοπεποίθηση στην Τουρκία και η οποία Τουρκία επιβεβαιούσα αυτήν την παρηλαγμένη και συνήθως απροκάλυπτη υποστήριξη επιδιώκει να αποκομίσει τα μέγιστα δυνατά οφέλη στο Κυ-πριακό, στο Αιγαίο, στην Δυτική Θράκη.

Επίσης αναπτύσσει σχέσεις με Βοσνία, Αλβανία και Σκόπια σαν ένα αυτο-νόητο αντίβαρο σε πιθανή σύμπληξη συνασπισμού της Ελλάδος με την Βουλγαρία.

Η Τουρκία βλέπει τις χώρες αυτές σαν κατάλοιπα του Οθωμανικού κράτους, που από την δική τους σκοπιά βλέπουν την Τουρκία σαν προστάτιδα και γεωπολιτικό άσυλο όπου θα καταφύγουν στην περίπτωση μιας ενδεχόμενης προσβολής τους από κάποια κρατική οντότητα, που συνιστά απειλή.

Αποκομίζει επίσης οφέλη και από το, ότι συνεχίζει την πολιτική ανοχής στην κατά μάζας προώθηση λαθρομεταναστών στην ελληνική επικράτεια. Ένα ορατό όφελος για την Τουρκία είναι η είσπραξη συναλλάγματος από τους χιλιάδες διερχομένους λαθρομετανάστες προς τους Τούρκους διακινητές και το άλλο όφελος το οποίο είναι άκρως επικίνδυνο, είναι η διάβρωση του ελληνικού εθνικού ιστού με ομοδόξους των Τούρκων μουσουλμάνους.

Ακούγεται, ότι οι Αμερικανοί χρειάζονται την Τουρκία για τον έμμεσο έλεγχο του μουσουλμανικού κόσμου. Το αμερικανικό Center for American Progress (βλέπε George Soros), στέλλει προς τους Γαλλο-Γερμανούς μήνυμα περί της ευρωπαϊκής διαστάσεως της Τουρκίας. Οι Αμερικανοί θεωρούν την Τουρκία σαν χώρα «κρίσιμης» γεωπολιτικής σημασίας για τις ΗΠΑ. Η Ελλάδα είναι απλώς μία σημαντική σύμμαχος.

Οι Αμερικανικές εκτιμήσεις όντως δεν είναι άστοχες. Η γεωστρατηγική θέση της Τουρκίας είναι αναμφισβήτητα πολυσήμαντος και ζωτική για όσο διάστημα η Μέση Ανατολή θα αποτελεί περιοχή αναφοράς ευαισθητών ισοροπιών λόγω του συνδυασμού των παραμέτρων ενέργεια, «μουσουλμάνος ιδιοκτήτης» των πηγών ενεργείας, διαχείριση του φόβου του Ισλάμ, ως επίσης και του θέματος των πυρηνικών δραστηριοτήτων του ομόρου της Τουρκίας Ιράν. Αυτό το αμερικανικό ενδιαφέρον για την περιοχή είναι εις το έπακρον αντικείμενο εκμεταλλεύσεως του διδύμου Ερντογάν-Νταβούτογλου με μία καλώς συγχορδι-

σμένη πολιτική. Είναι ένα δίδυμο με μία σύνθετη ιδέα πολιτικής ενεργείας, που τέτοια έχει να επιδειχθεί από την εποχή της ακμής της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Αυτές οι παραβιάσεις του εναερίου και του θαλασσίσιου χώρου μας και η αμφισβήτηση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων από τους Τούρκους είναι έκφραση τουρκικής βουλήσεως για ιστορική καταγραφή ενός status de facto, ώστε αργότερα (και μη νομίσετε πολύ αργότερα. Στις δικές μας ημέρες) αυτή η κατάσταση θα πιστω-θεί στα κεκτημένα της Τουρκίας, δηλαδή de jure, όπως και άλλα πολλά, σύμφωνα με τους οραματισμούς Νταβούτογλου, οι οποίοι ενδεικτικά θα λέγαμε, ότι είναι μία καλώς οργανωμένη και διευθυνομένη προοπτική Οθωμανικής ποικιλομορφίας, η οποία με μαεστρία συζευγνύεται με την υφισταμένη Κεμαλική πρακτική του εθνικιστικού κρατισμού. Δηλαδή, μία τάξη πραγμάτων, όπου θα συνυπάρχουν ειρηνικά διαφορετικοί λαοί και εθνότητες, όπου τον ηγεμονικό ρόλο θα παίξει ο καλός διαχειριστής των κοινών για όλους πολιτιστικών προτεραιοτήτων.

Αυτό βέβαια, για όσους δύνανται να ερμηνεύσουν την τουρκική διάνοηση αποτελεί την χρυσόσκονη με την οποία θα τυφλωθούν εκείνες οι ομάδες των ανισχύρων να διαχειριστούν τα οικογενειακά τους, με την προτροπή αλλοδόξων καταλυτών, οι οποίοι έχουν διαπιστώσει -ως ενδιατρίβοντες στην γεωπολιτική- ότι έχουν κάποιου συμφέρον από αυτήν την διαμόρφωση των διεθνών σχέσεων.

Οι Τούρκοι με την σειρά τους λένε, ότι η Τουρκία για να ξεπεράσει το πρόβλημα της ελλείψεως εμπιστοσύνης, που βιώνει με τους γείτονές της, πρέπει να ενεργοποιήσει ταυτόχρονα ένα ευρύ σχέδιο ειρήνης και ένα σχέδιο αναπτύξεως, στο οποίο το κέντρο βάρους θα είναι οι τομείς των οικονομικών και πολιτισμικών σχέσεων. Και όλοι υποπευόμεθα, ότι σ' αυτόν τον τομέα η Τουρκία τα πηγαίνει περίφημα.

Στις οικονομικές συναλλαγές έχει το επάνω χέρι (π.χ. εισαγωγές-εξαγωγές, αγορά τουρκικής τράπεζας 10 δις, ούτε μισή τουρκική λίρα δεν έχει εισπράξει η Ελλάδα κλπ). Στα πολιτισμικά το αποτέλεσμα είναι η αλλοίωση του τρόπου αντίληψης περί των πραγμάτων ενός επικινδύνου ποσοστού εκ των μη σκεπτομένων Ελλήνων (π.χ. τουρκικά serials).

Στην διεθνή κοινότητα η Τουρκία διακηρύσσει την ανάγκη ομαλοποιήσεως των σχέσεων με την Ελλάδα, αλλά στην πραγματικότητα οι υπαγορευόμενοι και όχι οι, ως έδει, προτεινόμενοι όροι της, αποδεικνύονται κάθε άλλο παρά συμφέροντες στην Ελλάδα. Παράδειγμα: με την υπάρχουσα εξέλιξη στο θέμα της ΑΟΖ, η Τουρκία ασκεί πολιτική απειλών προς την Κύπρο, πλην επειδή η υπόθεση εμπλέκει και το Ισραήλ σαν άμεσα ενδιαφερόμενο, του οποίου τα συμφέροντα θα εθίγοντο καίρια με οιαδήποτε ακυρωτική της εκμεταλλεύσεως των υδρογονανθράκων τουρκική επέμβαση στα κυπριακά οικόπεδα, σημαίνει, ότι η Τουρκία παραμένει στην φάση των απειλών. Πιο περίπλοκη είναι η κατάσταση της ΑΟΖ με την Ελλάδα, δεδομένου, ότι τίποτε δεν έχει αποσαφηνισθεί, ως προς το εάν υπάρχει σύνορο των ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδος-Κύπρου ή Τουρκίας-Αιγύπτου. Στην προκειμένη περίπτωση οι Τούρ-

κοι δίδουν την εικόνα προς τα έξω, ότι η Ελλάδα δεν πρέπει να το διανοείται καν να εφαρμόσει τα ισχύοντα περί ορισμού της ΑΟΖ.

Γενικά και μέσα από την μελέτη της νεωτέρας Ιστορίας παρατηρούμε ότι για τις εκάστοτε παρουσιαζόμενες διαφορές μεταξύ Τούρκων και Ελλήνων και κατά καιρούς έγιναν προσπάθειες για εύρεση κοινών τόπων κατανοήσεως. Επισημαίνουμε τα χαρακτηριστικότερα.

Μετά την Μικρασιατική καταστροφή την Συνθήκη της Λωζάνης., βλέπουμε στην διαφάνεια...

Όπως είμαστε σε θέση να καταλάβουμε, για να υπάρξει ουσιαστική συμφωνία για κατανόηση και ειρήνη, μεταξύ δύο συμβαλλομένων, θα πρέπει οι συμφωνούντες να διέπονται από το στοιχείο του ισοδυναμίου. Εάν ο ένας εξ αυτών αποδεικνύεται αδύναμος, ως είναι φυσικόν επόμενον, αποδέχεται και τα όσα υπαγορεύει ο πιστοποιών την ισχύ του. Μέχρι στιγμής, η προκλητική συμπεριφορά της Τουρκίας στο Αιγαίο καταδεικνύει τις προθέσεις επί σχέσεων ή άλλως την πολιτική, που η Τουρκία εκτιμά, ως συμβαίνουσα με την μελλοντικές της επιδιώξεις. Περιττόν είναι να αναλυθεί, ότι με την Κύπρο, η Τουρκία ουδενός βαθμού σχέσεις καταδέχεται. Την αγνοεί παντελώς. Ακόμη και τώρα, που η Κύπρος εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ας πάμε τώρα να ιδούμε την Τουρκία με ένα μικροσκόπιο. Θα ανακαλύψουμε ένα διακυμαινόμενο σύμφουμα μιας εντυπωσιακής πνευματικής καλλιέργειας, κουλτούρας, ψυχοσυνθέσεως και μιας γενικότερας συναρμογής της τουρκικής διανοήσεως. Με μεγάλη ευκρίνεια θα ιδούμε, ότι μετά την Συνθήκη της Λωζάνης (24 Ιουλ 1923), ο Τούρκος με την καταλυτική πίεση του Μουσταφά Κεμάλ οφείλει να αλλάξει την ύφανση των οθωμανικών του γνωρισμάτων. Να απαλλαγεί από το προς κάθε μεθερμήνευση ανεκτικό αυτοκρατορικό του παρελθόν. Να είναι υπερήφανος, που είναι Τούρκος. Να αισθανθεί άνετα και ασφαλέστερα έχοντας σαν πρωτεύουσα την κειμένη στην όχι προσεγγίσιμη από εχθρούς Άγκυρα στο βάθος της Ανατολίας. Να απαλλαγεί από τον Οθωμανικό κοσμοπολιτισμό και να προστατευθεί κάτω από την ακραιφνώς εθνική τουρκική ομβρέλλα. Να καταργήσει το χαλιφάτο και την νομική έκφραση της «σαρία». Να καταργήσει το φέσι, την αραβική γραφή και όλα όσα συνιστούσαν ένα βαρύ φορτίο, που αντιπροσώπευε ένα κατονομαζόμενο, ως διεφθαρμένο παρελθόν.

Αυτές οι αλλαγές, που ο Κεμάλ επέβαλε, ανέπτυξαν μία καινούργια εθνική ταυτότητα, η οποία οδήγησε στην δημιουργία εθνικοπολιτισμικών συμπλεγμάτων στην συνείδηση των Τούρκων. Ο Κεμάλ προσπάθησε -και το επέτυχε- να πείσει τους συμπατριώτες του, ότι οι Τούρκοι προϋπήρξαν σαν εθνότητα των Οθωμανών και ότι η τουρκική γλώσσα με την γνωστή θεωρία του Ήλιου ήταν η πρώτη ιστορικά καταγεγραμμένη γλώσσα της ανθρωπότητας.

Ωστόσο σήμερα υπάρχει μία πολιτική ροπή η οποία εκφράζεται με ένα προσεκτικό βηματισμό αλλ' όμως με προφανή την επιδίωξη για την σταδιακή κατάρρευση

του όρου Κεμαλισμός, ως μη συμβατής θεωρίας προς το κυβερνών κόμμα το οποίο ταυτοσημαίνεται από ένα ηπιών γνωρισμάτων ισλαμικό προσανατολισμό. Η επιδίωξη αυτή σε αρχική φάση υλοποιείται με την μορφή συζεύξεων καθολικά υποστηριζόμενου τουρκικού εθνικισμού, ενός προτεινομένου νεοοθωμανισμού, ενός οραματιζόμενου παντουρκισμού και μιας προσαρμογής για μια επωφελή για την Τουρκία συνύπαρξη με τον δυτικό κόσμο. Ας μη ξεχνάμε την ρεαλιστική εκδοχή του δυτικού κόσμου, ως προορισμού εξαγωγής τουρκικών προϊόντων και ενισχυτού του τουρκικού αποθεματικού σε συνάλλαγμα μέσω των Ευρωπαϊών και Αμερικανών τουριστών.

Οι Τούρκοι πολίτες από της ιδρύσεως του τουρκικού κράτους είναι αποδέκτες μιας κινδυνολογίας, κατά την οποία φέρεται, ότι οι γειτονικοί λαοί απεργάζονται τον αφανισμό τους. Η κινδυνολογία αυτή προέρχεται από κυβερνητικές πρωτοβουλίες καθώς και άλλους -υπέρ συναφών εκζητήσεων- διατιθέμενους φορείς με τα σχετικά τους κονδύλια. Ακόμη και η εκπαίδευση των τουρκοπαίδων διέπεται από υπερβολές. (παράδειγμα το ποίημα Κιν-το μίσος). Όπως βλέπετε, ο Έλληνας είναι ένας χρήσιμος εχθρός. Γιατί; Διότι γαλβανίζει το γενναίοφρον της τουρκικής ψυχής.

Μέσα σε ένα κόσμο, όπου παρατηρείται μία γενική ιστοπέδωση ιδανικών, συμπεριφορών και πίστεως έρχονται μερικοί Τούρκοι διανοητές-κοινωνιολόγοι και άλλοι αγκιστάτορες και εμβολιάζουν την τουρκική νεολαία με αναφορές στον αποτυχημένο Έλληνα, ο οποίος «λένε»: ενώ ουδέν παράγει, εν τούτοις επιβιώνει μέσα στο ανεκτικό περιβάλλον της ζωοδότου Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Κάτω από ένα τέτοιο γκρίζο ουρανό, -λένε- καλόν είναι να εκδηλώσουμε έμπρακτα την υπερηφάνειά μας και να τιμωρήσουμε τον Έλληνα, που είναι, ως αποδεικνύεται οσημέραι, περήφανος μόνο για το καλλωπισμένο με αρώματα κορμί του και δεξιότηχης στο να δικαιολογεί, σαν φυσιολογικούς, τους ανομολόγητους πόθους και πράξεις του.

Αυτοί οι διαμορφωτές του τουρκισμού βλέπουν την γενική σύρραξη, -όχι το «θερμό επεισόδιο»- τον πόλεμο, σαν ένα ιστορικό όχημα διακεκοσμημένο με όλη την σαγήνη της ιδέας του παντουρανισμού και μιας παρορμητικής προς επίθεση διαθέσεως, ιδίως τώρα, που οι γειτονικοί της Τουρκίας στρατοί πλην Κουρδικού και Συριακού βρίσκονται σε αποδόμηση και πορεία παρακμιακή.

Πόλεμος; ... Και γιατί όχι; Θα ήταν κάτι το διασκεδαστικό. Σαν το κυνήγι ενός φουκαρά κατατρομαγμένου λαγώου. Είναι πολύ ευχάριστο να σκοτώνεις σαν τα λαγούδακια ψοφοδεείς ραγιαδες.

Η υιοθέτηση της επιθετικής κουλτούρας αποτελεί το «δέον» στις τουρκικές ένοπλες δυνάμεις. Αυτή η παιδεία κατασκευάζει σιδερένιες στρατιωτικές ψυχές. Η γοητεία των ακραίων καταστάσεων διατηρεί τους ισχυρούς στρατούς σε εγρήγορση. Οι Τούρκοι ευνοούν την σημασιολογική χροιά του αρχαϊκού στρατιώτη. Του στρατιώτη, που έχει εξοικειωθεί με την ιδέα του θανάτου, εφ' όσον ο θάνατός του έχει την συναρπαστική γεύση της έσχατης πραγματικότητας. Ο Τούρκος στρατιώτης μαθαίνει

ασκούμενος, ότι ο πόλεμος θα τον αμείψει με την ύψιστη χαρά, την φύση του ταξιδιού, στο οποίο όλοι μεν οι απλοί άνθρωποι είναι συνοδοιπόροι, αλλά πολύ λίγοι απολαμβάνουν το εκπληκτικό βραβείο του θανάτου. Τους πολλούς πεθαμένους τους θυμούνται μόνον οι οικείοι. Και τους θυμούνται στο πλαίσιο μερικών μνημοσύνων. Των επιλεγέντων όμως από την Ιστορία, το έμβιο τέλος, σηματοδοτεί την θριαμβευτική τους είσοδο στο πάνθεον των διακεκριμένων Τούρκων. Το κόστος του πολέμου για τον εκπαιδευόμενο Τούρκο δεν τον κάνει να νιώθει απέχθεια.

Μπορεί ο πόλεμος να μοιάζει με κόλαση, αλλά η κόλαση αυτή είναι μεγαλειώδης. Αποτελεί το υπέρτατο μαρτύριο του ανθρώπου, την πεμπτούσια της εθνικής αρετής, τον κορυφαίο τουρκικό άθλο. Και τούτο, διότι συνδυάζει την υπάτη τραγωδία του θανάτου με την αιώνια χάρη του ηρωϊκού κατορθώματος, δηλαδή του μεγαλύτερου επιτεύγματος από όλα τα μεγαλουργήματα, την γενναιότητα στην μάχη, που αποτελεί και την καταληκτική, την στερνή οφειλή στην μητέρα Τουρκία.

Η νέα ενισχυμένη υφή των Τούρκων, ως φυσικών και ως γεγονός, λειτουργεί και σαν διαμορφωτής της πολιτικής έναντι των γειτονικών λαών. Ο σημερινός Τούρκος, μετά την στρατιωτική του νίκη στην Κύπρο, έχει αποκτήσει την αυτοπεποίθηση, που του έλλειπε μέχρι και την ημέρα της αποβάσεώς του στον Κυπριακό αιγιαλό. Αυτή η αυτοπεποίθηση ενδυναμείται κάθε ημέρα, που περνά, εκ του γεγονότος, ότι δεν λαμβάνει δυναμική απάντηση στις καθημερινές του προκλήσεις στο Αιγαίο, στην Θράκη, στην Κύπρο, συμπεριλαμβανομένης και ολόκληρης της αποκλειστικής της οικονομικής ζώνης (ΑΟΖ), που συνορεύει με αυτή της Αιγύπτου. Η Ελλάδα, δεν φαίνεται να δείχνει, ότι είναι διατεθειμένη να αντιπαραταχθεί αποφασιστικά στις προκλήσεις αυτές. Ο λόγος της πολιτικής εξευμενισμού της Τουρκίας είναι ηλιού φαινότορος. Οι αλληλοδιαδεχόμενες πολιτικές ηγεσίες, την ανωτέρω αδράνεια την έχουν βαπτίσει «πολιτική ψυχραιμίας» ή κάπως έτσι.

Ο σημερινός Τούρκος αποβάλλει ολίγον κατ' ολίγον το δυσπερίγραπτο σύνδρομο του υστερούντος έναντι του «πολυεπιπέδως» προηγμένου Έλληνα. Έχει προχωρήσει εναρμονίζοντας την γεωπολιτικοστρατιωτική πραγματικότητα με την οικονομικοπολιτική πραγματικότητα.

Αφού έχει φθάσει μάλιστα και στο σημείο να διατείνεται, ότι θα πρέπει να αυξηθεί η εξάρτηση των νήσων του Αιγαίου, από την εγγύς μικρασιατική ακτή.

Εν πάση περιπτώσει η οικονομία της Τουρκίας ευρίσκεται σε μία οδό, η οποία, ως αναγνωρισθείσα από την διεθνή κοινότητα, σαν δημιουργική και ευοίωνος, έχει συμπεριληφθεί στην λέσχη των G20.

Η σκέψη του Τούρκου πλέον εστιάζεται σε κάποιους συνδυασμούς, που έλκονται από την προχωρημένη σκέψη του Αχμέτ Νταβούτογλου.

Ο Αχμέτ. Νταβούτογλου οραματίζεται την Τουρκία ως ένα φορέα του ισλαμικού πολιτισμού και όχι στον εκτιμώμενο σαν υποδεέστερο ρόλο της κρατικής περιφερειακής -αλλ' ωστόσο- υπολογισίμου δυνάμεως, η οποία κατά το πιθανότερο να καταλήξει να υπηρετεί άλλης τά-

ξεως δυτικότερα συμφέροντα. Διοχετεύει δε την ιδέα της μη προσφόρου πλέον θέσεως του Κεμαλισμού, ο οποίος χαρακτηρίζεται από την εκδοχή του «καλώς υπάρχουν και εν ασφαλεία ζην» του εσωτερικού. Θέλει την Τουρκία, ηγέτη στην συνύπαρξη των χωρών, που βρίσκονταν κάποτε κάτω από την οθωμανική κυριαρχία και όχι μόνον. Θέλει τον ισλαμικό πολιτισμό, να εκτείνεται σαν μία νέα γεωπολιτική οντότητα στον ίδιο και ευρύτερο χώρο της άλλοτε οθωμανικής επικράτειας. Αναλαμβάνει μία αναθεωρημένη και κυρίως ευέλικτη πολιτική διαχείριση έναντι του Κεμαλικής συστατικής και δομικής παρακαταθήκης του εθνικού κρά-

τους, το οποίο, ως τυπικά δυτικής συλλογιστικής παράγωγον, είναι ακαταλαβίστικο στον κόσμο της Ανατολής.

Ο Αχμέτ Νταβούτογλου αντιπαράκειται στην ανυπόμονη προσδοκία των Αμερικανών, που θέλουν μία απομάκρυνση από τους δογματικούς κώδικες του Ισλάμ, την ομογενοποίηση του μουσουλμανικού κόσμου σε περιβάλλον δυτικοποιημένης συνθέσεως και κτηθησομένης κουλτούρας και οπωσδήποτε θέλει σαν οδηγό τις δυτικές αντιλήψεις περί δημοκρατίας. Παρ' όλα αυτά, ο Νταβούτογλου προσβλέπει σε ένα Ισλάμ ανοιχτό προς τη Δύση, με στάση μετριοπαθή και αρκετά συμβιβαστικά στοιχεία συγκλίσεως. Γι' αυτό άλλωστε μετά φόρτου στην αρχή αναζητούσε πύλες εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τώρα βεβαίως έχει ανακόψει αυτή την πιεστική «απαίτηση» και μάλιστα εκφράζεται και με ένα είδος συγκαταβάσεως και κατανόσεως για την δραματικά πτωτική διαμόρφωση της Ευρωπαϊκής συνοχής.

Η προχωρημένη αυτή άποψη του Νταβούτογλου γίνεται προσπάθεια να γίνει κατανοητή στον χώρο της Τουρκίας, όπου εξακολουθεί και περιρρέει η κινδυνολογος θέση ενίων επιμόνων κεμαλιστών, οι οποίοι θέλουν να συντηρήσουν την εικόνα των κακών τους γειτόνων επισείοντας μια υποθετικά Μεγάλη τους Ιδέα.

Τέτοια Μεγάλη Ιδέα είναι αδύνατον να λάβει σάρκα και οστά, λένε τώρα αρκετοί Τούρκοι σκεπτόμενοι έξω από τον κύκλο των επηρεαζομένων από την αεί ισχύουσα τουρκική κοινωνική μηχανική. Για τον πολύ απλό λόγο, ότι η πάλαι ποτέ Κωνσταντινούπολη των Ελλήνων, σήμερα κατοικείται από δεκαοκτώ εκατομμύρια Τούρκους. Πώς είναι δυνατόν ένας οποιοσδήποτε στρατός να τολμήσει να επιχειρήσει προς κατάληψή της; (Παραδείγματα, Λένινγκραντ Β' ΠΠ, Βηρυτός 1982, πανωλεθρία Στάλινγκραντ).

Εν πάση περιπτώσει γράφει ο Νταβούτογλου στο βιβλίο του «το στρατηγικό βάθος»: Η Τουρκία εκτός του ότι πρέπει να είναι προετοιμασμένη, ώστε να απαντήσει με την απαιτούμενη σκληρότητα σε κάθε γεγονός, που απειλεί

τους στρατηγικούς της υπολογισμούς, πρέπει να αρνηθεί κάθε είδους υποθήκευση της εξωτερικής της πολιτικής, η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα τον υποβιβασμό της τελευταίας σε κατηγορία και σε κλίμακα από την οποία οφείλει να διαλέγεται.

Συμπεράσματα

Επειδή δεν είμαστε αρκούντως πληροφορημένοι επί των πράγματι συμβαινόντων και απαραποιήτων πολιτικών τεκταινομένων -πώς άλλωστε θα μπορούσαμε να είμαστε;- προβαίνουμε σε εκτιμήσεις επί των σημειομένων πολιτικών κινήσεων και των γεγονότων, που καταγράφονται και υποπίπτουν στην αντίληψή μας. Αποκωδικοποιούμε γεγονότα, επίσημες δηλώσεις και ημιδιαφανείς υποδηλώσεις και καταλήγουμε σε συμπεράσματα, σαν απλοί ανησυχούντες πολίτες. Μ' αυτό θέλω να πω, ότι τα συμπεράσματα έχουν χροιά προσωπική με επιδίωξη να κινούνται μέσα στο συμβατό πλαίσιο των γενικότερων θέσεων του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Στα συμπεράσματα προς επισήμανση, περιέχεται το, ότι οι Αμερικανοί βλέπουν την Τουρκία σαν μία περιφερειακή υπολογίσιμη δύναμη. Σ' αυτό συνηγορούν, η γεωστρατηγική θέση της Τουρκίας, όπου συνυπολογίζεται και η θέση ελέγχου και αγωγής των συντελεστών ενεργείας, η υπό άνθιση τουρκική οικονομία, οι ισχυρές ένοπλες δυνάμεις και η σκέψη της τουρκικής πολιτικής ηγεσίας για ένα νέο μοντέλο δυνάμεως ενός συνδεδεασμένου μετριοπαθούς Ισλάμ, με την επιχειρούμενη εκτροφή μιας δυτικότερης κουλτούρας.

Η Ελλάδα και η Κύπρος, για κάποιους Τούρκους με απλοποιημένη σκέψη, αποτελούν τους κακόμοιρους γείτονες, που δεν είναι σε θέση να αυτοδιαχειριστούν τα εσωτερικά τους και δια τούτο εκλαμβάνονται, ωσάν υλικό (έμψυχο και άψυχο), προς απορρόφηση, από τον μεγάλο προστάτη των αδυνάμων χωρών της Ανατολικής Ευρώπης, της Καυκασίας και της Μέσης Ανατολής.

Για τους Τούρκους, το αξιόμαχο των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων τίθεται πλέον υπό αμφισβήτηση για μία πλειάδα συνηγορούντων παραγόντων, τους οποίους σεις γνωρίζετε πολύ καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον. Αρκεί να επισημανθεί το εξής. Όταν η στρατιωτική θητεία μειώνεται, διότι «συντρέχει» βολικά με την λογική της ψηφοθηρίας, τότε θα πρέπει να ανησυχούμε πραγματικά και όχι ρητορικά. Όταν το κριτήριο για τους εξοπλισμούς είναι το πώς θα λεηλατηθεί το δημόσιο χρήμα από εμπλεκόμενους εξωθεσμικούς και λοιπούς προθύμους παράγοντες, τότε δεν συζητούμε για ένοπλες δυνάμεις με διάσταση αξιολόγου δυναμικής. Και αν το τοποθετή-σουμε και αλλιώς: πώς είναι δυνατόν, όταν ο στρατός δεν έχει πιστέψει, ότι πρέπει να προπαγανδευτεί για πόλεμο, να έχει την πολυτέλεια ενός πανάκριβου εξοπλισμού, τον οποίο τού συνιστούν να επανδρώσει, και αποδεικνύεται απρόθυμος, ενδοιαστικός και στερείται ομογνωμοσύνης που να στηρίζεται σε μία κοινή εθνική ιδεολογία. (π.χ. Ολυμπιονίκες-Τείχη).

Άλλο συμπέρασμα. Υπάρχει διαφορά στο «φρόνημα» των δύο λαών. Η τουρκική διοίκηση κάτω από οποιαδήποτε κυβέρνηση καλλιεργεί στα σχολεία αλλά και στον δημόσιο βίο, ένα δυναμικό πατριωτισμό με μια συνείδηση, που στηρίζεται σε μία ρομαντικοποιημένη τουρκική ιστορία. Επίσης, επιβεβαιώνει ένα αίσθημα συλλογικής μεγαλοσύνης, που δομείται με υλικά, την εθνική υπερηφάνεια, την δημογραφική και στρατιωτική ισχύ και το αδιαλείπτως απεργαζόμενο διεθνές κύρος της τουρκικής πατρίδος.

Στην από εδώ πλευρά, η εκπαίδευση της νεολαίας προσανατολίζεται, με μία ύποπτη μέθοδο, προς την κατεύθυνση, όποιου πνευματικού αγωγού, υιοθετεί τον όρο «αφελληνισμός» και επιδίδεται στην αποδιοργάνωση της λειτουργικότητας του τριπτύχου «πατρίς», «θρησκεία», «οικογένεια» στην ψυχή των Ελλήνων παιδών.

Οι Τούρκοι εφαρμόζουν μία πολιτική έναντι της Ελλάδος και της Κύπρου, η οποία έχει προσαρμοστεί στο δεδομένο της επιβεβαιωμένης ανικανότητας εκ μέρους των ημεδαπών «προβεβλημένων προσωπικοτήτων» να διαχειριστούν τα θέματα, που αφορούν στην ελληνική τους πατρίδα.

Στην προ Νταβούτογλου εποχή, ο τουρκικός λαός θεωρούσε την Ελλάδα σαν τον κύριο εχθρό της χώρας του. Το αίσθημα τούτο επετείνετο από το σύνδρομο της «περικύκλωσης» του και κατά συνέπεια «ασφυξίας» του, που δημιουργείται από το «ελληνικό τόξο», σε Αιγαίο και Κύπρο. Διεκατείχετο από τον φόβο της αποκοπής του από το Αιγαίο και από την θέση της Κύπρου, η οποία κείται στο μαλακό υπογάστριο της σημαντικής χερσονήσου της Ανατολίας. Σήμερα, αυτή η ανησυχία, έχει αμβλυνθεί, διότι οι Τούρκοι εφαρμόζουν το δόγμα της επιθετικής ανασχέσεως με σειρά προ-κλήσεων, οι οποίες μία ημέρα –και όταν οι συγκυρίες το συστήσουν, θα μεταπλασθούν σε προβοκάτσια, που θα αποτελέσει το πρελούδιο ενός πολέμου. Ενός πολέμου, τον οποίο οι Τούρκοι τον επιδιώκουν –και θα συμβεί, όταν θα σημειωθεί η σύγκλιση της ατύπου αποδοχής αυτής της ιδέας από τις μεγάλες δυνάμεις και της εκτι-

μήσεως των Τούρκων, ότι έπαυσαν ισχύοντες εκείνοι οι περιορισμοί, που θα συνηγορούσαν σε μία αποτυχημένη στρατιωτική επιχείρηση.

Προς το παρόν οι Τούρκοι έχουν επικεντρωθεί στο Μεσανατολικό μέτωπο. Κούρδοι, Σύροι, Ιρανοί.

Αντί προτάσεων

Οι όποιες παρορμήσεις και παροτρύνσεις, διακρίνονται από μία ποικιλία ηθικών αποτυπωμάτων. Είναι σημασιολογικές και θλιπτικά ρεαλιστικές. Έχουν ωστόσο χαρακτήρα εκπαιδευτικό, αρμοσμένο σε πλαίσια σεμιναρίου και είναι κατά ένα κομμάτι τους συγκινησιακά παραινετικές, εκ του γεγονότος, ότι απευθύνονται σε νεωτέρους συναδέλφους.

Αφού δεχόμαστε, ότι η Τουρκία συντηρεί μία εικόνα απειλής προς την Ελλάδα και την Κύπρο και όχι σχέσεων ειλικρινούς φιλίας και καλής γειτονίας, τότε η Ελλάδα οφείλει να ιδεί την ιδιότητα αυτή γειτνίαση, σαν ένα μοιραίο εναγκαλισμό, από τον οποίο -όλοι το γνωρίζουν- ο πλέον αδύνατος βγαίνει ζημιωμένος.

Η Ελλάδα χάνει την αξιοπιστία ισχύος της, όταν καταλήγει μετά από κάθε παραβίαση και προσβολή του ελληνικού χώρου από την τουρκική αεροπορία και το ναυτικό, σε βαρύγδουπες δηλώσεις της μορφής: «Οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις είναι ο σιδηρούς γρόνθος, που θα τιμωρήσει τον επιβουλέα κλπ, κλπ», και δεν τον τιμωρεί αυτόν τον επιβουλέα. Γιατί δεν τον τιμωρεί; Διότι είναι ανίσχυρη. Τον ισχυρό ουδείς τολμά να τον προκαλέσει.

Μέχρι να «επανιδρυθούν» οι ένοπλες δυνάμεις και αποκτήσουν μία ουσιαστική και τουλάχιστον αποτρεπτική δύναμη και ικανότητα εξαλείψεως της επιθετικής βουλήσεως του αντιπάλου, η Ελλάδα στον χώρο της πολιτικής και της διπλωματίας, οφείλει να εμφανίσει μία ισχυρή νομική θεμελίωση του εδαφικού της καθεστώτος.

Να μειώσει τις σπατάλες προς πάσα κατεύθυνση. (πχ: πολιτικοί σύμβουλοι-τροκτικά).

Να ενεργοποιήσει και πάλι τα lobbies των Ελλήνων του εξωτερικού. Αυτοί γνωρίζουν περισσότερα από τους εκάστοτε αρμοδίους του υπουργείου εξωτερικών, οι οποίοι δράττονται της κάθε ευκαιρίας για να μετατρέψουν τις αποστολές των σε ταξίδια αναψυχής. Τα αρνητικά αποτελέσματα, των εν τη Εσπερία μεταβάσεων, αυτό μαρτυρούν.

Να ενεργοποιηθεί ο ξένος τύπος και όλα γενικώς τα media υπέρ των ελληνικών θέσεων, με χρήματα, που αξίζει να δαπανηθούν.

Επειδή η Ιστορία διαρκώς μας διδάσκει, ότι ουδέμία συμμαχία θα υποστηρίξει την Ελλάδα (ΕΕ-NATO), εάν δεν υπάρχει εκ μέρους των εκτιμώμενο όφελος (και το συμφέρον τους σήμερα είναι προσανατολισμένο στην Τουρκία), εμείς οι στρατιωτικοί, πρέπει να το εμπεδώσουμε, ότι η ουσιαστική μας αποστολή είναι η προς πόλεμον προπαρασκευή.

Εμείς οι στρατιωτικοί, έχουμε το προνόμιο της εντιμότητας και της αληθινής μέριμνας προς την ιδέα αλλά και την ουσία της Ελληνικής Πατρίδος.

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα 16 Μαρτίου -15 Ιουνίου 2013

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1.ΕΛΛΑΣ – ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Ένοπλες Δυνάμεις

Στις 30 Μαΐου το ΚΥΣΣΕΑ ενέκρινε την προταθείσα από το ΥΕΘΑ νέα Δομή των Ενόπλων Δυνάμεων με στόχο, σύμφωνα με το σκεπτικό των συντακτών της, την προσαρμογή της λειτουργίας τους στα νέα δεδομένα ασφαλείας και στις προκλήσεις της σύγχρονης εποχής.

Με τη νέα Δομή αντιμετωπίζονται πράγματι διάφορα προβλήματα και δυσλειτουργίες, όπως το κλείσιμο κάποιων περιττών στρατηγείων και στρατοπέδων στο εσωτερικό, η αναδιάρθρωση του συστήματος Διοικητικής Μερίμνης, η μείωση των ανωτάτων αξιωματικών κατά 20% κ.λ.π. Δεν κρίνεται όμως αποτελεσματική για την αποτροπή των απειλών και των προκλήσεων κατά της χώρας, γιατί δεν αντιμετωπίζει το τεράστιο έλλειμμα προσωπικού που έχει προκαλέσει η αλόγιστη μείωση της θητείας, παρόλο που το σύνολο του πολιτικού κόσμου έχει αναγνωρίσει το λάθος και έχει ταχθεί με την αύξησή της. Το αμυντικό πρόβλημα της χώρας δεν αντιμετωπίζεται με λιγότερες αλλά πιο ευέλικτες και πιο ισχυρές Μονάδες σε συνδυασμό με Δυνάμεις Ταχείας Επεμβάσεως, όπως είναι το σκεπτικό της νέας Δομής, αλλά και όλων των άλλων που προηγήθηκαν από το 1994 και μετά και ήταν πάμπολλες, αλλά καταργήθηκαν πριν ολοκληρωθούν. Η άμυνά μας απαιτεί επαρκή παρα-

τακτή δύναμη από τον καιρό της ειρήνης, ιδίως στα νησιά, η οποία να μπορεί να αντιμετωπίζει τις όποιες προκλήσεις εν ειρήνη χωρίς επιστράτευση. Επίσης να έχει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει και την εχθρική επίθεση με τις τοπικές δυνάμεις ενισχυμένες με εφεδρους για μεγάλο χρονικό διάστημα, γιατί οι ενισχύσεις και οι Δυνάμεις Ταχείας Επεμβάσεως είναι αβέβαιο αν θα φθάσουν εγκαίρως. Επομένως αν η κυβέρνηση θέλει στα σοβαρά να αντιμετωπίσει το πρόβλημα θα πρέπει :

- Να αυξήσει άμεσα τη θητεία.
- Να δημιουργήσει σύστημα παραγωγής και συνεχούς εκπαίδευσής της εφεδρείας. Η νέα Δομή, όπως και οι προηγούμενες, δεν παράγει εφεδρεία επαρκή για την ενίσχυση της άμυνάς μας, αλλά ούτε και εκπαιδευμένη.
- Να πάρει μέτρα για την ενίσχυση του φρονήματος των στελεχών, το οποίο έχει πληγεί από τις άστοχες ενέργειες της πολιτείας διαχρονικά

Επί είκοσι χρόνια οι εκάστοτε κυβερνήσεις εξαγγέλλουν νέες δομές, για να καταστήσουν δήθεν τις Ένοπλες Δυνάμεις πιο αποτελεσματικές, ενώ ο πραγματικός λόγος είναι, η κάλυψη «κάτω από το χαλί» του τεράστιου ελλείμματος σε προσωπικό και η αποφυγή της αύξησής της θητείας που θα έχει πολιτικό κόστος.

Τέλος, ας έχουν υπόψη οι

κρατούντες, ότι η οικονομική κρίση δεν δικαιολογεί καμία ολιγορμία ή παράλειψη σε βάρος της άμυνας της χώρας και ότι θα χρεωθούν δια βίου την οιαδήποτε απώλεια εθνικών δικαιωμάτων και κυρίως εδάφους. Οι οικονομικές κρίσεις κάποτε ξεπερνιούνται, οι εθνικές απώλειες ΟΧΙ. Φτάνουν πια οι περικοπές σε βάρος της άμυνας, υπάρχουν άλλοι που πρέπει να πληρώσουν και τους ξέρουν!!!

β. Κύπρος

Ο ΥΠΕΞ της Κύπρου κ. Κασουλίδης, διεμήνυσε στον ομόλογο του των ΗΠΑ κ. Κέρι και τον ΓΓ του ΟΗΕ κ. Μουν, ότι η Ε/Κ πλευρά θα είναι έτοιμη να επανέλθει σε νέο γύρο διαπραγματεύσεων από το φθινόπωρο, λαμβάνοντας υπόψη κάποια στοιχεία από τα μέχρι τώρα συμφωνηθέντα και όχι το σύνολό τους, όπως επιθυμεί η Τ/Κ πλευρά. Τους κατέστησε δε σαφές, ότι το αέριο δεν εντάσσεται στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων.

Η Τουρκία πιέζει τον κ. Κέρι να αναλάβει πρωτοβουλία για αναβίωση του σχεδίου Ανάν, ελπίζοντας ότι ο κ. Αναστασιάδης θα ενδώσει, επειδή είχε ταχθεί υπέρ του, παρόλο που με δήλωσή του αμέσως μετά την εκλογή του, το είχε χαρακτηρίσει νεκρό. Αυτός όμως φαίνεται να μη συμφωνεί, όπως προκύπτει από δήλωση του αναπληρωτού εκπροσώπου του ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Ρούμπιν, ο οποίος είπε ότι «θα πρέπει να διερευνηθεί μια διαφορετική προ-

σέγγιση ως προς το σχέδιο Ανάν, το οποίο απέρριψε η συντριπτική πλειοψηφία των Ε/Κ». Επίσης εξέφρασε την ευχή οι Τούρκοι ηγέτες να αποδεχθούν την πρόταση του κ. Αναστασιάδη για άμεση επιστροφή της Αμμοχώστου στους κατοίκους της και τη λειτουργία του λιμανιού υπό την εποπτεία της ΕΕ.

Την αντίδραση του κ. Αναστασιάδη προκάλεσε η κίνηση του εκπροσώπου του ΟΗΕ κ. Ντάουτερ, να καταθέσει κείμενο με τις συγκλίσεις και αποκλίσεις που κατεγράφησαν στις διακοινοτικές συνομιλίες στην πενταετία 2005-2008 που ήταν Πρόεδρος ο κ. Χριστόφιας, γιατί την εξέλαβε, και πολύ ορθώς, ως προσπάθεια να τις κλειδώσει εν όψει της επανέναρξης των συνομιλιών το φθινόπωρο.

Ο Πρόεδρος της Τουρκίας κ. Γκιουλ και ο ΥΠΕΞ κ. Νταβούτογλου, σε συνεντεύξεις τους, δήλωσαν ότι η αξιοποίηση των κοιτασμάτων πρέπει να γίνει και από τις δύο κοινότητες μαζί. Μάλιστα ο κ. Νταβούτογλου τόνισε ότι αν δεν γίνει αυτό τότε θα πρέπει να συζητηθεί η λύση των δύο κρατών, δηλαδή η διχοτόμηση.

Η Τουρκία, εκμεταλλεόμενη και την κυπριακή κρίση, θα προσπαθήσει να προωθήσει, μέσω κυρίως των ΗΠΑ, τις εξελίξεις προς την επιθυμητή κατεύθυνση, ελπίζοντας ότι ο κ. Αναστασιάδης θα υποκύψει στις πιέσεις, παρόλο που με την μέχρι τώρα στάση του δείχνει, ότι δεν δεσμεύεται ούτε από το σχέδιο Ανάν, που είχε υποστηρίξει, ούτε από τις συμφωνίες του κ. Χριστόφια.

Ο πρόεδρος κ. Αναστασιάδης, που πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στο Ισραήλ, προκειμένου να διερευνήσει τη στάση του κ. Νετανιάχου, μετά την έναρξη της αποκαταστάσεως των σχέσεων Ισραήλ-Τουρκίας, ανακοίνωσε ότι επιβεβαιώθηκε η δέσμευση των δύο χωρών, για ανάπτυξη και εκμετάλλευση των διασυνοριακών κοιτασμάτων.

Η παραπάνω δέσμευση του Ισραήλ δεν πρέπει να θεωρείται βεβαία γιατί οι ΗΠΑ θα του ασκήσουν πιέσεις για τη διακίνηση των κοιτασμάτων μέσω της Τουρκίας,

προκειμένου να επιτύχουν την συμπαράταξή της στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούν στη ΜΑ, ο εμφύλιος στη Συρία και οι προκλήσεις του Ιράν.

Η Ρωσία, με δηλώσεις του ΥΠΕΞ κ. Λαβρόφ και του Υπουργού Ενέργειας κ. Νόβακ, κατά τις επισκέψεις τους στην Τουρκία, τάσσεται με τις θέσεις της Άγκυρας όσον αφορά στην εκμετάλλευση των κυπριακών κοιτασμάτων. Και οι δύο δήλωσαν ότι «η εκμετάλλευσή τους πρέπει να γίνει υπέρ όλων των κατοίκων της Κύπρου».

Η στροφή της ρωσικής κυβερνήσεως οφείλεται αφενός μεν στο γεγονός ότι αυτό υπαγορεύεται από τα συμφέροντα της Ρωσίας που είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στην Τουρκία και αφετέρου στις πιέσεις των Ρώσων ολιγαρχών που έχασαν τα χρήματά τους από την πτώχευση των Κυπριακών Τραπεζών.

γ. Ε/Τ Σχέσεις

Από 21 Μαΐου έως 3 Ιουνίου 2013 πραγματοποιήθηκε η αεροναυτική άσκηση Deniz Kurdu 2013, για την οποία είχαν δεσμευτεί μεγάλες περιοχές του Αιγαίου. Στις 22 Μαΐου οκτώ Ε/Π ανθυποβρυχιακού πολέμου τα οποία απογειώθηκαν από τουρκικές φρεγάτες, προχώρησαν σε 14 παραβάσεις του FIR Αθηνών και 13 παραβιάσεις του εναερίου χώρου μας κοντά στο Καστελόριζο, πραγματοποιώντας ανθυποβρυχιακές ασκήσεις και ασκήσεις έρευνας και διάσωσης.

Η Άγκυρα στο πλαίσιο της αμφισβητήσεως των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων στο Αιγαίο συνέχισε σε όλο το διάστημα τις παραβάσεις και παραβιάσεις του εναερίου χώρου μας από τουρκικά μαχητικά και τις παράνομες διαπλεύσεις πολεμικών πλοίων μέσα από τα χωρικά μας ύδατα, επικαλούμενη τους κανόνες της «αβλαβούς διελεύσεως».

Το ελληνικό ΥΠΕΞ προέβη σε διάβημα, δια της Πρεσβείας μας στην Άγκυρα, αντιδρώντας στην πραγματοποίηση ερευνών από 10-14 Μαΐου στα διεθνή ύδατα που επικαλύπτουν και τμήμα της ελληνικής υφαλοκρηπίδας από το τουρκικό ερευνητικό σκάφος «Bilim 2».

Σύμφωνα με δημοσίευμα

της «Hurriyet», οι τουρκικές αρχές προέβησαν σε έρευνες και συλλήψεις υπόπτων, οι οποίοι σχεδίαζαν τη δολοφονία του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου.

Το τουρκικό ΥΠΕΞ με ανακοίνωσή του επέκρινε τις εκδηλώσεις μνήμης για την γενοκτονία των Ποντίων που έγιναν στις 19 Μαΐου, χαρακτηρίζοντάς τες «ρατσιστικές πρωτοβουλίες». Επίσης καταδίκασε το υποβληθέν στην Αυστραλιανή Βουλή, από βουλευτές, ψήφισμα για την αναγνώριση της γενοκτονίας των Ελλήνων, των Αρμενίων και των Ασσυρίων από την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

δ. Σκοπιανό

Στις 12 Μαρτίου η Τουρκία κατέθεσε στον ΟΗΕ ρηματική διακοίνωση, σε απάντηση της ελληνικής, ισχυριζόμενη ότι έχει δικαιώματα έρευνας στα θαλάσσια οικόπεδα, νοτίως Ρόδου και Καστελορίζου.

Στις 9 Απριλίου, ο διαμεσολαβητής του ΟΗΕ κ. Νίμιτς κατέθεσε νέα ολοκληρωμένη πρόταση για την επίλυση του προβλήματος με την ονομασία «Ανώ Δημοκρατία της Μακεδονίας», η οποία δεν ικανοποιεί την ελληνική πλευρά.

Μία ημέρα νωρίτερα Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωκοινοβουλίου με ψήφους 39 υπέρ και 13 κατά ζήτησε από τα κράτη-μέλη της ΕΕ να ξεκινήσουν τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την ΠΓΔΜ πριν από το τέλος του Ιουνίου. Παράλληλα επισκέφθηκαν την ΠΓΔΜ ο Επίτροπος της ΕΕ για τη Διεύρυνση κ. Φούλε και η εκπρόσωπος για την Εξωτερική Πολιτική κ. Άστον, προκειμένου να πείσουν τις πολιτικές δυνάμεις για να επικεντρωθούν στην ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας τους.

Στις 16 Απριλίου παρουσιάστηκε η ειδική έκθεση της Κομισιόν για την πρόοδο της ενταξιακής πορείας της ΠΓΔΜ, η οποία αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει συντελεσθεί, αλλά υπογραμμίζει και την ανάγκη επιλύσεως πρώτα των προβλημάτων με Ελλάδα και Βουλγαρία.

Μετά την επίλυση του προβλήματος του Κοσόβου, ΗΠΑ – ΟΗΕ και ΕΕ θα εκδηλώσουν συντονισμένες προσπάθειες, προ-

κειμένου να δημιουργήσουν ευνοϊκές συνθήκες για να δοθεί ημερομηνία ενάρξεως των ενταξιακών διαπραγματεύσεων στην ΠΓΑΜ εκμεταλλεζόμενοι και την οικονομική κρίση της χώρας μας. Η προσπάθεια όμως αυτή θα αποτύχει γιατί η Ελλάδα θα απορρίψει τη νέα πρόταση. Τα Σκόπια, πιθανόν, να τη δεχθούν μόνον και μόνο για να παρουσιάσουν την Ελλάδα ως αδιάλλακτη.

Ο Αρχηγός του συγκυβερνώντος αλβανικού κόμματος DUI κ. Αχμέτι, ο οποίος επικρίνει τον κ. Γκρουέφσκι για την αδιαλλαξία του εξ αιτίας της οποίας παραμένουν κλειστές οι πόρτες του ΝΑΤΟ και της ΕΕ, επισκέφθηκε στις 4 Μαΐου τις ΗΠΑ και συζήτησε με Αμερικανούς αξιωματούχους και τον κ. Νίμις όλα τα εκκρεμή ζητήματα περιλαμβανομένης και της ονομασίας.

Ο Έλληνας ΥΠΕΞ κ. Αβραμόπουλος συναντήθηκε στην Αθήνα στις 8 Μαΐου με τον αντιπρόεδρο της κυβερνήσεως των Σκοπίων κ. Μπεσίμι, που είναι στέλεχος του αλβανικού κόμματος DUI και συζήτησαν διμερή θέματα.

Η επίσκεψη του κ. Αχμέτι στις ΗΠΑ και η συνάντηση του κ. Αβραμόπουλου με τον κ. Μπεσίμι, εντάσσονται στις προσπάθειες της Διεθνούς Κοινότητας για την εξεύρεση διαύλων επικοινωνίας με τα Σκόπια, λόγω της στείρας αδιαλλαξίας του κ. Γκρουέφσκι ο οποίος όμως είναι αμφίβολο αν θα επηρεαστεί, γιατί απολαμβάνει υψηλής δημοτικότητας στη χώρα του, χάρις σ' αυτή ακριβώς την αδιαλλαξία του.

ε.Αγωγός TAP (TRANS ADRIATIK PIPELINE)

Σύμφωνα με δημοσίευμα του Πρακτορείου REUTEERS, στις 28 Μαΐου 2013, ο αγωγός TAP φαίνεται να κερδίζει έδαφος έναντι του ανταγωνιστικού του Nabuco, ο οποίος παρακάμπτει την Ελλάδα. Η τελική απόφαση της Κοινοπραξίας Shoh Deniz, της οποίας ηγούνται η BP και η κρατική εταιρεία του Αζερμπαϊτζάν SOCAR, αναμένεται να ανακοινώσει την επιλογή της στο τέλος Ιουνίου.

στ. Διεθνείς Σχέσεις

ΗΠΑ

Σύμφωνα με δημοσιεύματα, ο Έλληνας Πρωθυπουργός ακύρωσε την επίσκεψη που επρόκειτο να πραγματοποιήσει στην Ουάσινγκτον, από 2-4 Ιουνίου, για να μιλήσει στο ετήσιο Συνέδριο της Αμερικανοεβραϊκής Επιτροπής γιατί ο Πρόεδρος κ. Ομπάμα δεν μπορούσε να τον δεχθεί, λόγω βεβαρυμμένου προγράμματος. Η επίσκεψη επιδιώκεται να πραγματοποιηθεί εντός Ιουλίου.

Ο κ. Ομπάμα απέφυγε την επίσκεψη του κ. Σαμαρά γιατί ήθελε αφενός μεν να προηγηθεί η συνάντησή του με τον κ. Ερντογάν στον οποίο στηρίζει πολλά για την αντιμετώπιση της Συριακής κρίσεως και των προκλήσεων του Ιράν και αφετέρου για να του δείξει τη δυσαρέσκειά του γιατί στηρίζει τις επιλογές της Γερμανίας στην αντιμετώπιση των διεθνών προβλημάτων.

Στις 23 Απριλίου συναντήθηκε στις Βρυξέλλες, στο περιθώριο της εαρινής Συνόδου των ΥΠΕΞ του ΝΑΤΟ, οι ΥΠΕΞ Ελλάδας κ. Αβραμόπουλος και των ΗΠΑ κ. Κέρι και συζήτησαν όλα τα ζητήματα διμερούς συνεργασίας και τις τρέχουσες εξελίξεις στη ΝΑ Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο.

Ρωσία

Η ελληνική κυβέρνηση επιχειρεί τη βελτίωση των σχέσεων με τη Ρωσία, που είναι παγωμένες από το 2010, μετά την ακύρωση, με υπαιτιότητα της Ελλάδος, των συμφωνιών για την κατασκευή του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη και για την αγορά TOMA για τον ελληνικό στρατό.

Η αρχή έγινε με την επίσκεψη του Έλληνα ΥΠΕΞ στη Μόσχα, όπου συναντήθηκε με τον ομόλογό του κ. Σεργκέι Σοϊγκού, στο περιθώριο της Διεθνούς Διάσκεψης για την Ευρωπαϊκή Ασφάλεια

Η συνέχεια θα δοθεί με την επίσκεψη του κ. Σαμαρά τους προσεχείς μήνες, ενώ ο κ. Πούτιν απεδέχθη πρόσκληση του Έλληνα Προέδρου για επίσημη επίσκεψη στην

Ελλάδα.

Ο Ρώσος Υπουργός Μεταφορών κ. Σοκόλοφ, ο οποίος συμμετείχε στην 8η Μεικτή Διύπουργική επιτροπή Ελλάδος-Ρωσίας, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, ανεφέρθη στην ομιλία του στο ενδιαφέρον της Ρωσίας για την προσέλκυση Ελλήνων εφοπλιστών και για τις επενδύσεις στους τομείς της ενέργειας των συγκοινωνιών, των μεταφορών και των ανανεώσιμων πηγών.

Στις 10 Ιουνίου έγινε γνωστό ότι η GAZPROOM η οποία είχε επιδείξει ενδιαφέρον για την εξαγορά της ΔΕΠΑ δεν κατέθεσε προσφορά. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται, κατά πάσαν πιθανότητα, στις απειλές που εδέχετο η GAZPROOM από την Κομισιόν ότι θα βάλει βέτο στην εξαγορά ή ότι θα της επιβάλει ασύμφορους όρους.

Οι ελληνορωσικές σχέσεις εξαρτώνται κατά κύριο λόγο από τη στάση των ΗΠΑ, οι οποίες αντιδρούν στις επιδιώξεις της Ρωσίας να διεισδύσει στην Ανατολική Μεσόγειο, γεγονός που επηρεάζει και τις αποφάσεις της ελληνικής κυβερνήσεως. Θα πρέπει όμως κάποτε οι ελληνικές κυβερνήσεις να αρχίσουν να αποφασίζουν με βάση τα συμφέροντα της χώρας και όχι με τις επιθυμίες των ΗΠΑ, οι οποίες κατά κανόνα τα αντιστρατεύονται.

Επίσκεψη από 1-7 Ιουνίου πραγματοποίησε στην Ελλάδα ο Πατριάρχης Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ. Κύριλλος, οποίος συμφώνησε με τον Αρχιεπίσκοπο της Ελλάδος κ. Ιερώνυμο για την ενεργοποίηση του συμφώνου περί του θρησκευτικού τουρισμού, που είχε υπογραφεί παλαιότερα από τις δύο εκκλησίες και παρέμενε ανενεργό με ευθύνη της ελληνικής πλευράς. Επίσης εξεδήλωσε την πρόθεσή του να ενθαρρύνει τους Ρώσους επιχειρηματίες για επενδύσεις στη χώρα μας

Κίνα

Ο Έλληνας Πρωθυπουργός, συνοδευόμενος από 60 κι πλέον επιχειρηματίες, πραγματοποίησε στις 17-18 Μαΐου επίσκεψη στην Κίνα, σε μια προσπάθεια να προκαλέσει το

επενδυτικό ενδιαφέρον της.

Οι προοπτικές που δημιουργήθηκαν είναι ελπιδοφόρες αρκεί η ελληνική πλευρά να δείξει συνέπεια και να υλοποιήσει τις υποσχέσεις και κυρίως την πάταξη της γραφειοκρατίας που αποθαρρύνει τους ξένους επενδυτές.

Αζερμπαϊτζάν

Ο κ. Σαμαράς, μετά την Κίνα, επισκέφθηκε στις 19 Μαΐου το Αζερμπαϊτζάν και είχε συνομιλίες με τον Πρωθυπουργό κ. Αλίεφ, προκειμένου να τον πείσει να στηρίξει την προτίμηση του αγωγού TAP έναντι του Nabuco.

Ισραήλ

Η Ελλάδα ανησύχησε για τη στάση που θα τηρήσει το Ισραήλ έναντι της χώρας μας και της Κύπρου, μετά την αίτηση συγγνώμης του κ. Νετανιάχου από τον κ. Ερντογάν και τη διαφαινόμενη αποκατάσταση των σχέσεων Ισραήλ-Τουρκίας και γι' αυτό επέσπευσε τις διαδικασίες για την σύγκλιση του Ανωτάτου Διϋπουργικού Συμβουλίου Ελλάδος-Ισραήλ. Για το λόγο αυτό ο Έλληνας ΥΠΕΞ πραγματοποίησε 2ήμερη επίσκεψη στο Τελ-Αβίβ από 29-30 Μαΐου.

Η αντίδραση αυτή της ελληνικής κυβέρνησης είναι ορθή γιατί θα πρέπει, ανεξαρτήτως της πορείας των Τουρκο-ισραηλινών σχέσεων, να διατηρηθούν οι διάλογοι επικοινωνίας που έχουν οικοδομηθεί, αλλά και οι καλές σχέσεις με το βραβικό λόμπυ στις ΗΠΑ.

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Αλβανία

Στις 23 Ιουνίου θα διεξαχθούν βουλευτικές εκλογές. Στις μέχρι τώρα δημοσκοπήσεις προηγείται με πολύ μικρή διαφορά ο αριστερός συνασπισμός, του οποίου ηγείται ο σοσιαλιστής κ. Ράμα, έναντι του δεξιού συνασπισμού που ηγείται ο κ. Μπερίσα.

Ο Ιρανός Πρόεδρος κ. Αχμεντινεζάντ προειδοποίησε απειλητικά τα Τίρανα για την απόφασή τους να δεχθούν 210 μέλη της αντιπολιτευο-

μένης το καθεστώσ οργανώσεως «Μουζαχεντίν Χαλικ» της οποίας 3.000 περίπου μέλη ζουν σε αμερικανικό στρατόπεδο κοντά στη Βαγδάτη και θα μεταφερθούν σε διάφορες χώρες με τη μεσολάβηση των ΗΠΑ και του ΟΗΕ.

Μνημόνιο για την κατασκευή του αγωγού TAP υπογράφηκε στα Τίρανα στις 22 Μαΐου μεταξύ Αλβανίας, Μαυροβουνίου, Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και Κροατίας.

β. Βουλγαρία

Στις βουλευτικές εκλογές που διεξήχθησαν στις 12 Μαΐου ανεδείχθη πρώτο το κεντροδεξιό κόμμα GERB του κ. Μπορίσοφ με ποσοστό 30,7%, χωρίς αυτοδυναμία.

Ο κ. Μπορίσοφ, που πήρε πρώτος την εντολή απέτυχε στο σχηματισμό κυβερνήσεως και έτσι ανέλαβε ως Πρωθυπουργός ο κ. Πλάμεν Βασίλιεφ Ορεσάρσκι του σοσιαλιστικού κόμματος, η κυβέρνηση του οποίου πήρε ψήφο εμπιστοσύνης με 120 υπέρ και 97 κατά στις 27 Μαΐου. Ο νέος Βούλγαρος ΥΕΘΑ κ. Ναϊντένοφ δήλωσε ότι θα αποκαταστήσει το κύρος και την αξιοπρέπεια του στρατιωτικού επαγγέλματος και ότι θα αυξήσει τις αποδοχές των στελεχών που είχαν υποστεί μεγάλες μειώσεις.

Οι Βούλγαροι κατάλαβαν τι πρέπει να κάνουν για να ενισχύσουν την άμυνά τους. Στην Ελλάδα θα το καταλάβουν άραγε ποτέ;

Σε συντονιστική σύσκεψη, που έγινε στη Σόφια στις 15 Απριλίου, για την αεροπορική άσκηση «THRAKIAN STAR» η οποία διεξήχθη από 11 έως 27 Ιουλίου 2013 με τη συμμετοχή των ΗΠΑ, της Ρουμανίας και της Ελλάδος, οι Βούλγαροι αξιωματικοί παρουσίασαν και ιστορικά στοιχεία σύμφωνα με τα οποία οι Βούλγαροι έλκουν την καταγωγή τους από τη Θράκη. Επίσης πρόβαλαν και ιστορικό χάρτη της Βουλγαρίας στην οποία περιλαμβάνεται όλη η Θράκη, ενώ η αρχαία Μακεδονία απεικονίζεται χωρισμένη από την υπόλοιπη Ελλάδα. Ύστερα από διαμαρτυρία του Έλληνα Α/ΓΕΑ έγιναν οι διορθωτικές ενέργειες.

Για μία ακόμη φορά επιβε-

βαιώνονται οι αλτρωτικές βλέψεις των Βουλγάρων όπως έχουν διατυπωθεί στο Δόγμα της Ακαδημίας της Σόφιας στο οποίο αναφέρεται ότι «η Βουλγαρία συνορεύει πανταχόθεν με Βουλγάρους». Τον ίδιο στόχο εξυπηρετεί και η ονομασία της ασκήσεως «THRAKIAN (ΘΡΑΚΗ)» και γι' αυτό θα έπρεπε να είχε ζητηθεί η αλλαγή του.

Οι Βούλγαροι δεν πρόκειται να εγκαταλείψουν ποτέ το όραμα της Μεγάλης Βουλγαρίας του Αγίου Στεφάνου και γι' αυτό θα πρέπει οι εκάστοτε ιθύνοντες της Ελλάδος να επαγρυπνούν και να αντιμετωπίζουν στη γέννησή της κάθε τέτοια προσπάθεια, πριν δημιουργηθούν τετελεσμένα.

γ. Σερβία - Κόσσοβο

Στις 19 Απριλίου 2013 οι συνομιλίες Σερβίας και Κοσόβου, που διεξήγοντο επί μακρόν υπό την αιγίδα της υπευθύνου Εξωτερικής Πολιτικής της ΕΕ για το καθεστώσ του Β. Κοσόβου, κατέληξαν σε συμφωνία η οποία περιέχει 15 σημεία, βάσει των οποίων :

- Η Σερβία δεν αναγνωρίζει το Κόσσοβο ως κράτος, αλλά συναινεί στη νομική δικαιοδοσία του σε όλο το έδαφός του συμπεριλαμβανομένου και του Βορρά.

- Το Κόσσοβο αποδέχεται ένα επίπεδο αυτονομίας για τις τέσσερις επαρχίες στις οποίες ζουν οι Σέρβοι του Β. Κοσόβου, οι οποίες θα δημιουργήσουν μια ένωση που θα φροντίζει για την εκπαίδευση, τη θρησκεία, τις υπηρεσίες πρόνοιας και άλλα θέματα.

- Η αστυνομία του Κοσόβου θα ελέγχει όλη τη χώρα, αλλά ο Αστυνομικός Διοικητής στο Βορρά θα είναι Σέρβος.

- Η Σερβία θα μπορεί να χρηματοδοτεί προγράμματα εκπαίδευσης και άλλες δραστηριότητες στο Βορρά.

- Ο στρατός του Κοσόβου δεν θα αναπτυχθεί στο βόρειο τμήμα, τουλάχιστον για τα επόμενα χρόνια.

Η συμφωνία απέχει πολύ από τις θέσεις που διεκήρυσσαν οι δύο χώρες και πιο πολύ της Σερβίας, της οποίας οι προσφάτως εκλεγέντες νέοι ηγέτες, ο πρόεδρος κ. Νίκολιτς και ο πρωθυπουργός κ.

Ντάσιτς, αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την εθνικιστική τους πολιτική, υπό την πίεση του σερβικού λαού, ο οποίος στην συντριπτική του πλειοψηφία (80%) τάσσεται με την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας.

Η συμφωνία ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων στις δύο χώρες και κυρίως στη Σερβία. Τελικά όμως ενεκρίθη άμεσα από την κυβέρνηση του Κοσσόβου και στις 26 Μαΐου από την αντίστοιχη της Σερβίας.

Οι Σέρβοι του Κοσσόβου ανακοίνωσαν στις 28 Μαΐου ότι συγκρότησαν «Επαρχιακή Συνέλευση», σύμφωνα με το Σερβικό Σύνταγμα, για να εμποδίσουν την ενσωμάτωσή τους στο ανεξάρτητο Κόσσοβο.

Παρά τις αμφισβητήσεις και τις αντιδράσεις των Σέρβων του Κοσσόβου, η Σερβία θα επιβάλει την τήρηση της συμφωνίας, γιατί μόνον έτσι θα ανοίξουν οι πόλες της Ε.Ε.

3. ΤΟΥΡΚΙΑ

α.Εσωτερική Κατάσταση

Η απόφαση του κ. Ερντογάν να αντιμετωπίσει με βίαιο τρόπο κάποιους διαδηλωτές που εξέφραζαν τις οικολογικές τους ανησυχίες για το κόψιμο μερικών δέντρων στην Πλατεία Ταξίμ της Κωνσταντινούπολης, για να ανεγερθεί Εμπορικό Κέντρο και οι εν συνεχεία υβριστικές και απαξιοτικές του δηλώσεις σε βάρος τους, πυροδότησαν βίαιες συγκρούσεις με την αστυνομία, που άρχισαν στις 30 Μαΐου στην Πλατεία και στη συνέχεια εξαπλώθηκαν και συνεχίζονται μέχρι και σήμερα στην Άγκυρα και σε όλες τις μεγάλες πόλεις.

Σύμφωνα με όλους τους αναλυτές, η διαδήλωση της Πλατείας Ταξίμ ήταν η αφορμή του ξεσπάσματος, ενώ ως αιτία θεωρούν τις ανησυχίες που έχει προκαλέσει σε μεγάλη μερίδα του λαού, και κυρίως στους νέους, ο αυταρχισμός του κ. Ερντογάν, τον οποίον εκλαμβάνουν ως προσπάθεια για τον εξισλαμισμό της χώρας. Ως ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση θεωρούν το νόμο για την απαγόρευση καταναλώσεως αλκοόλ δημόσιως και τις υβριστικές εκφράσεις του κατά του Κεμάλ και

του Ινονού τους οποίους κατηγορήσε ως μεθύστακες καθώς και την ονομασία της νέας γέφυρας του Βοσπόρου, που θεμελιώθηκε στις 29 Μαΐου ως «Γιαβούζ Σουλτάν Σελίμ» ο οποίος ήταν ο μεγαλύτερος σφαγέας των αλεβιτών.

Παρά την προσπάθεια του Προέδρου κ. Γκιουλ και του Αντιπροέδρου της κυβερνήσεως για να πέσουν οι τόνοι και οι συστάσεις του ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Κέρι για δημοκρατική αντιμετώπιση των διαδηλωτών, ο κ. Ερντογάν τηρεί αδιάλλακτη στάση πυροδοτώντας νέες διαδηλώσεις, οι οποίες ενδέχεται να προκαλέσουν και συγκρούσεις μεταξύ των διαδηλωτών και των οπαδών του, τους οποίους κάλεσε σε ειρηνικές διαδηλώσεις.

Η εκρηκτική κατάσταση που δημιουργήθηκε προκάλεσε διάφορες φήμες όπως για πρόωρες εκλογές ή και για επικείμενο στρατιωτικό πραξικόπημα. Τις μεν πρόωρες εκλογές διέψευσε η κυβέρνηση, ενώ το στρατιωτικό πραξικόπημα το αποκρούουν οι διαδηλωτές.

Ο κ. Ερντογάν είναι ακόμα πολύ δημοφιλής στο λαό, για να κινδυνεύσει από την αντιπολίτευση. Κινδυνεύει όμως από τους μετριοπαθείς συντρόφους του στο κόμμα και είναι αβέβαιον εάν θα καταφέρει να υλοποιήσει τις προθέσεις του για αναθεώρηση του Συντάγματος και την προώθησή του στην προεδρία με αυξημένες αρμοδιότητες.

Σε υλοποίηση της συμφωνίας Ερντογάν-Οτσαλάν, άρχισε στις 8 Μαΐου η σταδιακή αποχώρηση των Κούρδων μαχητών του ΡΚΚ προς το Β. Ιράκ, η οποία αποτελεί ένα πρώτο σημαντικό βήμα για την επίλυση του κουρδικού ζητήματος.

Στον ιστορικό αυτό συμβιβασμό συνέβαλαν η ανάγκη του κ. Ερντογάν να υποστηριχθεί από το «Κόμμα Ειρήνης και Ενημερίας» (BDP) και την κουρδική μειονότητα σε πιθανό συνταγματικό δημοψήφισμα, γιατί χωρίς τη θετική της ψήφο θα ήταν αδύνατον να περάσει και αφετέρου η ευκαιρία που δίδεται στους Κούρδους να προωθήσουν την αναγνώριση της εθνικής ταυτότητος με το νέο Σύνταγμα, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι ο κ. Ερντογάν θα καταφέρει να το προ-

ωθήσει, ύστερα από τις τελευταίες εξελίξεις στο εσωτερικό.

β.Εξωτερικές Σχέσεις

Ευρωπαϊκή Ένωση

Το Συμβούλιο Σύνδεσης ΕΕ-Τουρκίας εξέφρασε τη λύπη του, με τη δημοσιευθείσα στις 27 Μαΐου έκθεσή του, για το γεγονός ότι η Άγκυρα «παρά τις επανειλημμένες συστάσεις που της έχουν γίνει, αρνείται να εφαρμόσει πλήρως και χωρίς εξαιρέσεις το Πρόσθετο Πρωτόκολλο Σύνδεσης με όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου».

ΗΠΑ

Ύστερα από τρεις επισκέψεις του Αμερικανού ΥΠΕΞ κ. Κέρι στην Τουρκία, πραγματοποιήθηκε στις 16 Μαΐου η συνάντηση του κ. Ερντογάν με τον Πρόεδρο κ. Ομπάμα. Παρά τις εκατέρωθεν αβρότητες και εγκωμιαστικά σχόλια, παραμένουν, σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, οι διαφορές σε πολλά θέματα και κυρίως η άρνηση του κ. Ομπάμα στο αίτημα του κ. Ερντογάν για τη δημιουργία ζώνης απαγορεύσεως πτήσεων, στη Συρία, η απροθυμία του κ. Ερντογάν να αποκαταστήσει τις σχέσεις με τον πρωθυπουργό του Ιράκ κ. Μαλίκι και η εμμονή του, παρά τις συστάσεις του κ. Ομπάμα, να πραγματοποιήσει την επίσκεψή του στη Γάζα.

Ισραήλ

Ύστερα από τη συγγνώμη του κ. Νετανιάχου προς τον κ. Ερντογάν για το επεισόδιο «Μαβί Μαρμαρά», που έγινε με παρέμβαση του κ. Ομπάμα κατά την επίσκεψή του στο Τελ Αβίβ, αναμένεται να βελτιωθούν σταδιακά οι σχέσεις των δύο χωρών, παρόλο που ο κ. Ερντογάν δείχνει απρόθυμος, γιατί θα θέσει σε κίνδυνο τις καλές σχέσεις που έχει αναπτύξει με το μουσουλμανικό κόσμο.

Συρία

Η Υπάτη Αρμοστεία του

ΟΗΕ για τους πρόσφυγες επέκρινε στις 29 Μαΐου την Τουρκία για την επαναπροώθηση στη Συρία 130 προσφύγων λόγω εκτεταμένων επεισοδίων στον καταυλισμό, χωρίς έλεγχο της διαδικασίας από την ίδια.

Οι σχέσεις των δύο χωρών είναι τεταμένες, με τον κ. Ερντογάν να κατηγορεί τον κ. Άσαντ ακόμη και ως σφαγέα.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α. Ευρωσκεπτικισμός

Το ποσοστό των ευρωπαίων που έχουν θετική άποψη για την ΕΕ, σύμφωνα με δημοσκόπηση, ανέρχεται στο 45% , από 60% που ήταν πριν από ένα έτος. Στη Γαλλία από 60% περιορίστηκε στο 41%, στην Ισπανία από 60% στο 46% και στην Ελλάδα από 41% σε 37%.

β. Βρετανία

Στις 22 Μαΐου ένας στρατιώτης παρασύρθηκε από αυτοκίνητο κοντά στο στρατόπεδό του στο Ανατολικό Λονδίνο και στη συνέχεια κατακρεουργήθηκε από δύο Βρετανούς μουσουλμάνους Νιγηριανής καταγωγής. Εξ αιτίας του γεγονότος η κυβέρνηση αποφάσισε τη λήψη προληπτικών μέτρων και συγκεκριμένα, την προληπτική λογοκρισία των ιστοσελίδων, την απαγόρευση εξτρεμιστικών ομάδων και την πίεση στα Πανεπιστήμια και τα τζαμιά να απορρίψουν τους «κήρυκες του μίσους».

Ο Πρωθυπουργός κ. Κάμερον, υπό την πίεση των ευρωσκεπτικιστών του κόμματός του, ανακοίνωσε τη διεξαγωγή, πριν από τα τέλη του 2017, δημοψηφίσματος για την παραμονή της χώρας του στην ΕΕ. Λίγες ώρες νωρίτερα, ο κ. Ομπάμα τον είχε προειδοποιήσει, σε κοινή τους συνέντευξη, ότι η Βρετανία θα χάσει την επιρροή της αν αποχωρήσει από την ΕΕ.

γ. Γαλλία

Πόλεμος έχει ξεσπάσει στη χώρα μετά την απόφαση της κυβέρνησής να διδάσκεται στα Πανεπιστήμια και η αγγλική γλώσσα, με τους πολέμιούς της να υποστηρίζουν ότι η Γαλλία διατρέχει τον κίνδυνο να χάσει την πολιτιστική της ταυτό-

τητα.

δ. Γερμανία

Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, ο κυβερνητικός συνασπισμός θα εξασφαλίσει αυτοδυναμία στις βουλευτικές εκλογές του Σεπτεμβρίου. Η δημοτικότητα της κ. Μέρκελ φθάνει στο 68% και του κ. Σόιμπλε στο 63% έναντι 54% του αρχηγού των σοσιαλιστών κ. Σταϊνμάγιερ.

Ανακοινώθηκε στις 11 Απριλίου η ίδρυση δεξιού κόμματος με το όνομα «Η Εναλλακτική για τη Γερμανία», το οποίο τάσσεται κατά του ευρώ. Σε δημοσκόπηση το 24% των ερωτηθέντων απάντησε ότι θα εξέταζε το ενδεχόμενο να το ψηφίσει.

ε. Ιταλία

Στις 29 Απριλίου πήρε ψήφο εμπιστοσύνης η νέα κυβέρνηση υπό τον κεντροαριστερό πολιτικό κ. Λέτα. Έτσι λύθηκε το αδιέξοδο που προκλήθηκε από τις εκλογές στις 24 Φεβρουαρίου. Στο μεταξύ είχε επανεκλεγεί ως πρόεδρος ο κ. Ναπολιτάνο, κατόπιν συμφωνίας όλων των πολιτικών αρχηγών πλην του κ. Γκριλο.

5. ΗΠΑ

Από βομβιστική επίθεση δύο Τσετσένων τρομοκρατών, στο χώρο τερματισμού των ετησίου μαραθωνίου στη Βοστώνη, στις 15 Απριλίου, εφονεύθησαν ένα αγόρι 8 ετών και δύο νεαρές γυναίκες, ακρωτηριάστηκαν 13 και τραυματίστηκαν 176.

Στις 18 Απριλίου η Γερουσία απέρριψε την πρόταση του κ. Ομπάμα για τον περιορισμό της οπλοκατοχής προκαλώντας την έντονη αντίδρασή του.

Με ομιλία του στις 30 Μαΐου ο κ. Ομπάμα εξήγγειλε αλλαγή στην αντιτρομοκρατική πολιτική των ΗΠΑ. Γι' αυτό :

- Θα τροποποιηθεί ή ακυρωθεί η άδεια χρήσης στρατιωτικής βίας που χορήγησε το Κογκρέσο στον κ. Μπους το 2011 για την εξόντωση του Μπιν Λάντεν, η οποία ισχύει και σήμερα.

- Θα μεταφερθεί η ευθύνη της χρήσης των μη επανδρωμένων αεροσκαφών από τη CIA στο Πεντάγωνο.

- Θα επιδιωχθεί το κλείσιμο

του Γκουαντάναμο, με πρόσκληση προς τους βουλευτές να δείξουν ηρωϊσμό και να ψηφίσουν την πρότασή του.

- Θα σταματήσει η Αμερική να βρίσκεται σε διαρκή πόλεμο και θα γίνουν νομοθετικές ρυθμίσεις ώστε να υποχρεωθούν οι επόμενοι πρόεδροι να χρησιμοποιούν τη στρατιωτική ισχύ με σωφροσύνη.

- Θα σταματήσουν τα πλήγματα εναντίον ανθρώπων που δεν έχει εξακριβωθεί η ταυτότητά τους.

Από 20-23 Μαρτίου ο κ. Ομπάμα πραγματοποίησε περιοδεία στη Μ.Ανατολή και επισκέφθηκε κατά σειρά το Ισραήλ, τη Ραμάλα και την Ιορδανία. Δεν παρουσίασε νέο σχέδιο για την επίλυση του Παλαιστινιακού, αλλά είχε κάποιες επιτυχίες όπως :

- Η πρόκληση νέας πνοής στην ειρηνευτική διαδικασία, η οποία απέκτησε κάποιες ελπίδες επανέναρξης, μετά το άτυπο πάγωμα των εποικισμών στη Δυτική Όχθη, που έγινε κατόπιν συστάσεώς του.

- Η μετακίνηση του κ. Νετανιάχου προς τις θέσεις των ΗΠΑ, όσον αφορά το ενδεχόμενο ανάληψης στρατιωτικής δράσης κατά του Ιράν. Ο κ. Νετανιάχου συμφώνησε με τον κ. Ομπάμα ότι αφορμή για ένα στρατιωτικό πλήγμα θα είναι η ανάπτυξη πυρηνικού όπλου από το Ιράν, ενώ μέχρι τώρα υποστήριζε ότι αυτό θα έπρεπε να γίνει πριν.

- Η διαμεσολάβηση για την αποκατάσταση των σχέσεων Τουρκίας-Ισραήλ.

Οι ΗΠΑ δημοσίευσαν στις 13 Απριλίου 18 ονόματα Ρώσων , που σύμφωνα με τον Λευκό Οίκο εμπλέκονται στο θάνατο του δικηγόρου Μαγκνίνσκι, στους οποίους θα απαγορεύεται η είσοδος στο αμερικανικό έδαφος. Μία ημέρα μετά η Ρωσία απάντησε με μία δική της λίστα 18 Αμερικανών στους οποίους θα απαγορεύεται η είσοδος στη χώρα.

Ο Κινέζος Πρόεδρος κ. Σι Τζίπινγκ πραγματοποίησε από 7-8 Ιουνίου επίσκεψη στις ΗΠΑ και είχε άτυπη συνάντηση κορυφής με τον κ. Ομπάμα στην Καλιφόρνια. Οι δύο άνδρες συμφώνησαν για συνεργασία στον κυβερνοχώρο, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κυβερνοεπιθέσεις, για τις οποίες οι ΗΠΑ κατηγο-

ρούν το στρατό της Κίνας. Επίσης συμφώνησαν ότι οι δύο ηγέτιδες χώρες ότι θα πρέπει να πετύχουν μια ιδιαίτερα ευαίσθητη ισορροπία ανάμεσα στον ανταγωνισμό και τη συνεργασία, προκειμένου να αντιμετωπίσουν από κοινού τις διάφορες προκλήσεις.

6. ΡΩΣΙΑ

Ο ΥΕΘΑ κ. Σοϊγκου, που συναντήθηκε στη Μόσχα με τον ομόλογό του της Κύπρου κ. Φωτίου, ζήτησε την παράταση ελλειμνισμού των πολεμικών πλοίων της χώρας του στην Κύπρο και την παροχή διευκολύνσεων για όσους Ρώσους πολίτες εγκαταλείνουν τις εμπόλεμες ζώνες της περιοχής.

Οι σχέσεις του Προέδρου κ. Πούτιν και του Πρωθυπουργού κ. Μεντβέντεφ έχουν ενταθεί, εξ αιτίας των κατηγοριών του πρώτου για την κυβέρνηση, σε βαθμό που ο Πρωθυπουργός δεν απέκλεισε, σε συνέντευξή του, την έξοδό του από την κυβέρνηση.

Ο Ρώσος ΥΠΕΞ κ. Σεργκέϊ δήλωσε ότι η κυβέρνηση εξετάζει την ίδρυση Βάσεων στο Αφγανιστάν για τη συντήρηση των οπλικών συστημάτων τα οποία έχουν αγοραστεί από τις ΗΠΑ για τον εξοπλισμό του αφγανικού στρατού.

Ο Πρόεδρος κ. Πούτιν κάλεσε τη στρατιωτική ηγεσία της χώρας να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην αναστήλωση του αξιόμαχου των Ρωσικών Ενόπλων Δυνάμεων και την ριζική ανανέωση των οπλικών συστημάτων τους.

Με την ενίσχυση των ΕΔ ο κ. Πούτιν επιδιώκει να αντιμετωπίσει τις Δυτικές Δυνάμεις, που απειλούν να περιορίσουν την επιρροή της χώρας του στο διεθνές προσκήνιο και σε κάποιο βαθμό το έχουν επιτύχει.

Στις 28 Μαρτίου κατετέθη προς ψήφιση στο ρωσικό κοινοβούλιο νομοσχέδιο με το οποίο ποινικοποιούνται η άρνηση του ολοκαυτώματος και η ηρωοποίηση των ναζί.

7. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Ισραήλ

Ο κ. Ομπάμα κατά την επί-

σκεψή του στο Τελ-Αβίβ έπεισε τον κ. Νετανιάχου :

- Να μην προβεί σε προληπτική επίθεση κατά του Ιράν, υποσχόμενος να αποτρέψει το Ιράν από την απόκτηση πυρηνικού όπλου.

- Να αποκαταστήσει τις σχέσεις με την Τουρκία, ζητώντας συγγνώμη από τον κ. Ερντογάν για το επεισόδιο Μαβί Μαρμαρά.

- Να αναστείλει ατύπως τους εποικισμούς, προκειμένου να αναβιώσει η ειρηνευτική διαδικασία.

Στο Συνέδριο Εθνικής Ασφαλείας, που πραγματοποιήθηκε στο Τελ-Αβίβ, ο Ταξίαρχος Ιτάν Μπρου, επικεφαλής της υπηρεσίας έρευνας και ανάλυσης των μυστικών υπηρεσιών του Ισραήλ, ανέφερε ότι μια «συμβατική απειλή κατά της χώρας» έχει μειωθεί σημαντικά, παρά την αστάθεια που επικρατεί στην περιοχή.

Η παραπάνω εκτίμηση είναι ορθή γιατί ο συριακός στρατός απασχολείται με τον εμφύλιο και έχει αποδυναμωθεί, η Χεζμπολάχ έχασε τις Βάσεις της στη Συρία και πολεμάει στο πλευρό του Άσαντ, ενώ η Αίγυπτος κατατρώχεται με τα εσωτερικά και οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει. Επομένως το Ισραήλ αντιμετωπίζει μόνο πυραυλική απειλή επί του παρόντος.

Η ισραηλινή αεροπορία έπληξε τα χαράματα της 3ης και 5ης Μαΐου 2013 αποθήκες, στα περίχωρα βορείως της Δαμασκού, στις οποίες, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του Ισραήλ, φυλάσσονταν ιρανικοί πύραυλοι Fateh 110, που προορίζονταν για την οργάνωση Χεζμπολάχ του Λιβάνου.

Η Συρία, παρόλο που χαρακτηρίσε την ενέργεια ως «κήρυξη πολέμου», αντέδρασε μόνο φραστικά απειλώντας με αντίποινα τη στιγμή που θα κρίνει κατάλληλη.

Η ενέργεια αυτή απεκάλυψε την αδυναμία του συστήματος της αντιαεροπορικής άμυνας της Συρίας, σε αντίθεση με ότι πιστεύουν στις ΗΠΑ. Επίσης ότι οι στρατιωτικές δυνατότητες του καθεστώτος έχουν περιοριστεί σημαντικά και γ' αυτό αντέδρασε μόνο φραστικά.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της «Χουριέτ», ο ειδικός απεσταλμένος του ισραηλινού ΥΠΕΞ Πρέσβης κ. Λότεμ δήλωσε, από το βήμα του 12ου τουρκικού συνεδρίου, για το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, που έγινε στην Τουρκία στις 12 Απριλίου 2013, ότι «η μεταφορά του ισραηλινού φυσικού αερίου στην Ευρώπη δια μέσου της Τουρκίας είναι η πιο καλή επιλογή από οικονομική άποψη. Μιλάμε για έναν αγωγό Ισραήλ-Τουρκίας.

Το Ισραήλ, ύστερα από τη συγγνώμη του κ. Νετανιάχου για την επίθεση στο «Μαβί Μαρμαρά», προσπαθεί να προσεγγίσει την Τουρκία με την πολύ δελεαστική πρόταση για συνεργασία στον ενεργειακό τομέα, θέτοντας τον κ. Ερντογάν προ του διλήμματος : συμμαχία με το Ισραήλ ή ηγεσία του μουσουλμανικού κόσμου, δεδομένου ότι και τα δύο μαζί δεν γίνονται.

Ο κ. Ερντογάν, εκμεταλλευόμενος την ανάγκη των ΗΠΑ για την αντιμετώπιση άμεσα του συριακού προβλήματος και στη συνέχεια του Ιράν, θα προτιμήσει τη συμμαχία με το Ισραήλ, ανταλλάσσοντάς την με κέρδη σε άλλους τομείς και κυρίως στο συριακό όπου επιδιώκει πρωταγωνιστικό ρόλο, προκειμένου να αποκλειστεί η περίπτωση της δημιουργίας ανεξαρτήτου Κουρδικού στη Συρία, κατά τα πρότυπα του Ιρακινού.

β. Παλαιστινιακό

Ο κ. Ομπάμα, κατά την επίσκεψή του στη Ραμάλα, απηύθυνε έκκληση για την αναβίωση της λύσης των δύο κρατών, αποφεύγοντας όμως να απαιτήσει από το Ισραήλ το πάγωμα των εποικισμών. Ο κ. Αμπάς εκφράζοντας τη δυσφορία του ξεκαθάρισε ότι δεν συζητάει την επιστροφή του στις διαπραγματεύσεις χωρίς επίσημο «πάγωμα των εποικισμών».

Ο εξόριστος στο Κάιρο παλαιστίνιος ηγέτης Μεσάαλ επανεξελέγη πρόεδρος του πολιτικού γραφείου της Χαμάς. Ο κ. Μεσάαλ θεωρείται μετριοπαθής και έχει την υποστήριξη της Αιγύπτου και του Κατάρ.

γ. Ιράν

Μετά την αποτυχία των συνομιλιών μεταξύ του Ιράν και της ομάδος των έξι (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία), τον Φεβρουάριο και Απρίλιο στην Κωνσταντινούπολη και το Καζακστάν, πραγματοποιήθηκε και νέα συνάντηση της ΙΑΕΑ και του Ιράν στη Βιέννη στις 15 Μαΐου, η οποία κατέληξε σε αδιέξοδο. Μάλιστα ο πρόεδρος της ΙΑΕΑ δήλωσε ότι «ματαιωνούμε με τις αλλεπάλληλες συνομιλίες», ενώ ο επικεφαλής της ιρανικής αντιπροσωπείας προειδοποίησε πως η Τεχεράνη δεν θα αλλάξει στάση μετά τις προεδρικές εκλογές του Ιουνίου.

Η εκλογική επιτροπή απέκλεισε την υποψηφιότητα του πρώην προέδρου κ. Ραφσατζάνι και του κ. Μάστι, συνεργάτη του κ. Αχμεντινεζάντ, για τις προεδρικές εκλογές της 14ης Ιουνίου τις οποίες κέρδισε από τον πρώτο γύρο ο μετριοπαθής κληρικός κ. Χασάν Ροχανί, ο οποίος έχει ταχθεί υπέρ της βελτιώσεως των σχέσεων με τη Διεθνή Κοινότητα προκειμένου να εξέλθει η χώρα από την απομόνωση, αλλά και την παραχώρηση περισοτέρων ελευθεριών στο εσωτερικό.

Οι ΗΠΑ χαρακτήρισαν τη νίκη του κ. Ροχανί ως ελπιδοφόρο μήνυμα, αλλά ο κ. Νετανιάχου ζήτησε να μην αρθούν οι κυρώσεις κατά του Ιράν γιατί το πυρηνικό πρόγραμμα βρίσκεται στα χέρια των εξτρεμιστών ιερωμένων.

δ. Ιράκ

Οι συνεχιζόμενες βομβιστικές επιθέσεις με δεκάδες νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες, απειλούν να οδηγήσουν τη χώρα σε ένα ολοκληρωτικό εμφύλιο μεταξύ σιτών και σουνιτών.

Οι σουνίτες κατηγορούν τον σίιτη πρωθυπουργό κ. Μαλίκι ότι τους έχει περιθωριοποιήσει και ότι μονοπωλεί την εξουσία.

ε. Συρία

Συνεχίζεται με αμείωτη ένταση ο εμφύλιος στη Συρία χωρίς καμία από τις δύο πλευρές να έχει τη δυνατότητα να καταβάλει την άλλη,

παρ' όλες τις εκτιμήσεις των Δυτικών ότι το καθεστώς Άσαντ θα έπεφτε το αργότερο μέχρι τις αρχές του 2013. Ειδικά στη Δαμασκό που η μάχη διαρκεί εδώ και 10 μήνες επικράτησαν πλήρως οι καθεστωτικές δυνάμεις, ενώ κατεστράφη, σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, το 80% των ανταρτών.

Η απροσδόκητη ανοχή του Άσαντ οφείλεται στη συστράτευση μαζί του της Χεζμπολάχ και στη βοήθεια της Ρωσίας και του Ιράν, ενώ η αποδυνάμωση της αντιπολίτευσης στην ασυνεννοησία των διαφόρων ομάδων και στην αποξένωσή της από μεγάλα τμήματα του συριακού λαού, τα οποία την έβλεπαν αρχικά με συμπάθεια. Την αλλαγή αυτή προκάλεσε η ανάμιξη των εξτρεμιστικών ισλαμιστικών οργανώσεων όπως το «Μέτωπο Νούρσα» που τάσσεται ανοιχτά με την Αλ Κάϊντα.

Ο Αραβικός Σύνδεσμος αναγνώρισε την αντιπολίτευση ως «το μοναδικό εκπρόσωπο» του συριακού λαού, γεγονός που προκάλεσε την οργή της Ρωσίας και του Ιράν.

Η αντιπολίτευση κατηγορήσε το καθεστώς για περιορισμένη χρήση χημικών ουσιών, αλλά η κ. Κάρλα ντε Πόντε, επικεφαλής της επιτροπής του ΟΗΕ που ερευνά τις κατηγορίες για εγκλήματα πολέμου στη Συρία εξέφρασε υπόνοιες ότι η χρήση έγινε από τους αντικαθεστωτικούς. Αντιθέτως οι ΗΠΑ και άλλες δυτικές χώρες υποστηρίζουν ότι η αντιπολίτευση δεν έχει τέτοιες δυνατότητες. Ο ΟΗΕ πραγματοποίησε περαιτέρω έρευνα από επιτροπή, υπό τον κ. Πινέιρο, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα, σύμφωνα με το πόρισμά της που κατετέθη στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, ότι έγινε περιορισμένη χρήση χημικών ουσιών, αλλά δεν κατέστη δυνατόν να προσδιοριστεί ούτε η φύση τους, ούτε οι δράστες.

Το καθεστώς δεν είχε λόγους να προκαλέσει τις ΗΠΑ με μια τέτοια ενέργεια τη στιγμή μάλιστα που τα στρατεύματά του υπερσχύουν στο πεδίο της μάχης.

ΗΠΑ και Ρωσία, προ του κινδύνου να ξεφύγει η κατάσταση εκτός ελέγχου αποφάσισαν στις 11

Μαΐου τη σύγκλιση διεθνούς διάσκεψης στη Γενεύη με στόχο την πολιτική επίλυση του προβλήματος, η οποία σύμφωνα με δηλώσεις του ΥΠΕΞ της Γαλλίας κ. Φαμπιούς και του απεσταλμένου του ΟΗΕ κ. Μπραχίμι θα πραγματοποιηθεί τον Ιούλιο. Μετά από συνεχείς διαβουλεύσεις ο ΥΠΕΞ της Συρίας ανακοίνωσε στις 26 Μαΐου ότι «η Συρία θα μετάσχει επί της αρχής στη διάσκεψη της Γενεύης». Αντιθέτως η αντιπολίτευση αρνείται τη συμμετοχή της, όσο συνεχίζονται οι σφαγές στη χώρα. Πρόβλημα όμως προκλήθηκε αφενός μεν από τη δήλωση του Άσαντ ότι παρελήφθησαν οι S-300 που έχουν αγοραστεί από τη Ρωσία, με τον κ. Πούτιν να τον διαμεύδει μεν, αλλά να ανακοινώνει ότι δεν προτίθεται να ακυρώσει την πώληση των S-300 στο συριακό καθεστώς και αφετέρου από την απόφαση της ΕΕ, στις 28 Μαΐου, για τον εξοπλισμό των ανταρτών υπό την προϋπόθεση ότι τα όπλα θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για την προστασία των πολιτών, κάτι δηλαδή το αδύνατον.

Παρά τα όποια εμπόδια η διάσκεψη θα πραγματοποιηθεί έστω και με καθυστέρηση γιατί κανένας δεν θα θελήσει να χρεωθεί την ματαίωση. Το αποτέλεσμα όμως θα είναι αρνητικό γιατί οι μεν Δυτικοί και αντιστασιακοί θα θέλουν λύση χωρίς τον Άσαντ, ενώ ο ίδιος, η Ρωσία, η Κίνα και το Ιράν θα επιδιώκουν το αντίθετο. Οι τελευταίες μάλιστα στρατιωτικές επιτυχίες του Άσαντ, θα σκληρύνουν τη στάση του.

Εξακολουθεί να αγνοείται η τύχη του ελληνορθόδοξου Μητροπολίτη Χαλεπίου κ. Παύλου και του Σύρο-ορθόδοξου Μητροπολίτη κ. Γιοχάνα Ιμπραήμ που απήχθησαν από αντάρτες στις 22 Απριλίου κοντά στη Σύρο-τουρκική μεθόριο.

Η Βρετανία ανακοίνωσε στις 2 Ιουνίου ότι θα υποβάλει πρόταση στην ΕΕ, να συμπεριληφθεί η ένοπλη πτέρυγα της λιβανικής οργάνωσης «Χεζμπολάχ» της οποίας μαχητές πολεμούν στο πλευρό του Άσαντ, στη λίστα της ΕΕ για τις τρομοκρατικές οργανώσεις. Γαλλία και Γερμανία ανακοίνωσαν ότι θα υποστηρίξουν την πρόταση της Βρετα-

νίας.

Ο κ. Ομπάμα αποφάσισε στις 16 Ιουνίου, την ενίσχυση με όπλα των ανταρτών ύστερα από τις «ενδείξεις» για χρήση χημικών από το στρατό του Άσαντ.

Ο κ. Ομπάμα οδηγήθηκε στην απόφαση αυτή όχι λόγω των «ενδείξεων» για χρήση χημικών, αλλά λόγω των ανησυχιών που έχει προκαλέσει στις ΗΠΑ, η ενίσχυση του Άσαντ από τη Χεζμπολάχ, στην οποία οφείλονται και οι τελευταίες επιτυχίες του.

8. ΑΦΡΙΚΗ

α. Αίγυπτος

Μετά την ακύρωση από το Ανώτατο Δικαστήριο (ΑΔ) του διατάγματος διεξαγωγής βουλευτικών εκλογών τον Απρίλιο και κάτω από την απειλή της αντιπολιτεύσεως για αποχή, ο πρόεδρος κ. Μόρσι τις ανέβαλε για τον Οκτώβριο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο (ΑΔ) :

- Χαρακτήρισε στις 3 Ιουνίου αντισυνταγματικό τον εκλογικό νόμο με τον οποίο εξελέγησαν οι αντιπρόσωποι της Άνω Βουλής, η οποία είναι γνωστή με την ονομασία «Σούρα», αλλά έδωσε εντολή να μη διαλυθεί και να παραμείνει ως νομοθετικό σώμα μέχρι της εκλογής νέας Κάτω Βουλής, η οποία είχε επίσης διαλυθεί τον Μάρτιο με απόφαση του ΑΔ.

- Έκρινε ως άκυρη τη Συντακτική Συνέλευση που συνέταξε το νέο Σύνταγμα και ήδη έχει διαλυθεί. Οι συνέπειες αυτής της απόφασης είναι άγνωστες γιατί το Σύνταγμα ενεκρίθη με το 63,8% σε δημοψηφισμα που διεξήχθη το Δεκέμβριο.

Το Εφετείο του Καίρου, στις 27 Μαρτίου, ακύρωσε την απόλυση του πρώην Γενικού Εισαγγελέα κ. Μαχμούτ, που είχε διοριστεί από τον κ. Μουμπάρακ και κωλυσιεργούσε τις δίκες και έτσι επανήλθε στη θέση του.

Η αντιπαράθεση του προέδρου κ. Μόρσι με το Δικαστικό Σώμα, θα συνεχιστεί μέχρις ότου ο ένας από τους δύο, επιβάλλει τις

απόψεις του στον άλλο. Ο κ. Μόρσι θα πρέπει να κερδίσει με μεγάλη πλειοψηφία τις εκλογές του Οκτωβρίου για να επιβληθεί των δικαστών. Διαφορετικά θα έχει μεγάλα προβλήματα.

Οι αντίπαλοι του κ. Μόρσι συγκέντρωσαν από 1-13 Μαΐου δύο εκατομμύρια υπογραφές ατόμων, τα οποία ζητούν την παραίτησή του. Στόχος τους είναι τα 15 εκατομμύρια υπογραφές.

Στις 7 Μαΐου ο κ. Μόρσι προχώρησε σε ανασχηματισμό της κυβερνήσεως, αντικαθιστώντας εννέα υπουργούς. Ωστόσο οι αλλαγές δεν ικανοποίησαν την αντιπολίτευση, που ζητά πλήρη αλλαγή της κυβερνήσεως.

Μέχρι το τέλος Ιουνίου αναμένεται να υπογραφεί η συμφωνία με το ΔΝΤ για δάνειο ύψους 4,8 δις δολαρίων.

Η αντιπαράθεση με τους δικαστικούς και την αντιπολίτευση, αλλά και τα μέτρα του Μνημονίου που θα υπογραφεί με το ΔΝΤ, ενδέχεται να πλήξουν τη δημοτικότητα του κ. Μόρσι και να μη είναι θετικό για τους Αδελφούς Μουσουλμάνους το αποτέλεσμα των εκλογών του Οκτωβρίου. Αν αυτό συμβεί, η χώρα θα εισέλθει σε μεγάλες περιπέτειες.

β. Νέα Αφρικανική Στρατιωτική Δύναμη

Οι αφρικανοί ηγέτες αποφάσισαν, στη Σύνοδο Κορυφής στην Αντίς Αμπέμπα που συνήλθε στο τέλος Μαΐου, τη συγκρότηση στρατιωτικής δυνάμεως ταχείας αντίδρασης προκειμένου να αντιμετωπίζουν έκτακτα ζητήματα ασφαλείας στην Ήπειρο, ώστε να σταματήσει η Αφρική να στηρίζεται σε εξωτερικές δυνάμεις και κυρίως στον ΟΗΕ και τους Δυτικούς.

Παρόμοια απόφαση είχε ληφθεί και πριν δέκα χρόνια, αλλά έμεινε στα χαρτιά. Αυτή τη φορά όμως φαίνονται αποφασισμένοι να προχωρήσουν στην υλοποίηση και μάλιστα άμεσα.

9. ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Αφγανιστάν

Ο ΓΓ του ΝΑΤΟ κ. Ράσμουνσεν δήλωσε, μετά τη συνάντηση που είχε με τον κ. Ομπάμα στις 30 Μαΐου, ότι όλοι οι μάχιμοι στρατιώτες θα επιστρέψουν στις χώρες τους μέχρι το τέλος του 2014 και ότι θα παραμείνει μια μικρή αποστολή εκπαιδευτών για το 2015. Όμως ο πρόεδρος κ. Καρζαϊ είχε δηλώσει στις 8 Μαΐου ότι οι ΗΠΑ θέλουν να διατηρήσουν εννέα στρατιωτικές Βάσεις και μετά το 2014.

Οι Ταλιμπάν ανακοίνωσαν στις 27 Απριλίου την έναρξη της εαρινής εκστρατείας τους εναντίον των ξένων εισβολέων.

Συνεχίζονται επί καθημερινής βάσεως οι βομβιστικές επιθέσεις των Ταλιμπάν με δεκάδες νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και αρκετοί στρατιώτες του ΝΑΤΟ.

β. Πακιστάν

Ο στρατηγός Μουσάραφ, που κατέβαλε με πραξικόπημα την εξουσία το 1999 και επέστρεψε από την εθελουσία εξορία του για να μετάσχει στις εκλογές, συνελήφθη με την κατηγορία για εσχάτη προδοσία, αλλά αφέθη προσωρινά ελεύθερος καταβάλλοντας εγγύηση. Του στερήθηκαν όμως τα πολιτικά δικαιώματα δια βίου και του απαγορεύτηκε η συμμετοχή στις εκλογές.

Υπό την απειλή των βομβιστικών επιθέσεων διεξήχθησαν στις 11 Μαΐου 2013 οι βουλευτικές εκλογές τις οποίες κέρδισε το κόμμα του πρώην πρωθυπουργού κ. Σαρίφ, ο οποίος επανέρχεται στην εξουσία 14 χρόνια μετά την ανατροπή της κυβερνήσεώς του από το Στρατηγό Μουσάραφ, του οποίου το κόμμα κέρδισε δύο έδρες. Ο κ. Σαρίφ αμέσως μετά την εκλογή του, απηύθυνε μήνυμα φιλίας προς την Ινδία και συμφώνησε με τον πρωθυπουργό της για ανταλλαγή επισκέψεων.

γ. Βόρειος Κορέα

Η ένταση που είχε δημιουργηθεί στην Κορεατική Χερσόνησο, από την πυρηνική δοκιμή της Β. Κορέας το Δεκέμβριο και τις απειλές της για νέες δοκιμές μετά τις κυρώσεις της Διεθνούς Κοινότητας, άρχισε να αποκλιμακώνεται στις 7

Μαΐου, που απεσύρθησαν δύο εκτοξευτήρες από τις θέσεις τάξεώς τους στις αποθήκες. Η στάση της Β.Κορέας έχει φέρει σε τόσο δύσκολη θέση Ρωσία και Κίνα, παραδοσιακούς συμμάχους της, που δεν δίστασαν να υπερψηφίσουν στο ΣΑ/ΟΗΕ τις κυρώσεις σε βάρος της. Η Κίνα μάλιστα έφτασε στο σημείο να διακόψει τις τραπεζικές συναλλαγές και τη ροή ξένου συναλλάγματος.

Στις 17 Μαΐου καταδικάστηκε σε φυλάκιση 15 ετών, για κατασκοπία, ο Αμερικανός πολίτης κ. Μπάε. Αναμένεται ότι αυτός θα χρησιμοποιηθεί ως «διπλωματικό χαρτί», όπως έγινε και σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις στο παρελθόν, για την επίσκεψη υψηλόβαθμου Αμερικανού αξιωματούχου στην Πιον Γιανγκ προκειμένου να διαπραγματευθεί την απελευθέρωσή του και έτσι να ενισχυθεί το κύρος του Κιμ.

Στις 6 Ιουνίου η Β. Κορέα κάλεσε τη Νότιο σε επίσημες συνομιλίες προκειμένου να αποκατασταθούν οι σχέσεις τους, συμπεριλαμβανομένης και της επαναλειτουργίας της βιομηχανικής ζώνης Κεσόνγκ, την οποία είχε διακόψει κατά τη διάρκεια της κρίσεως.

Η Σεούλ απεδέχθη την πρόσκληση και αμέσως αποκαταστάθηκε η κόκκινη γραμμή, που και αυτή είχε διακοπεί.

Ο νέος ηγέτης της Β. Κορέας προκάλεσε την κρίση για να επιβληθεί στο εσωτερικό, όπως έδειξε η προώθηση ανθρώπων της εμπιστοσύνης του στο Πολιτικό Γραφείο του κόμματος και η αντικατάσταση του Αρχηγού των Ενόπλων Δυνάμεων. Την κρίση όμως εκμεταλλεύτηκαν και οι ΗΠΑ για να ενισχύσουν τις 129 Βάσεις που έχουν εγκαταστήσει στην περιοχή Ασίας και Ειρηνικού, για τον περιορισμό της εξαπλώσεως της Κίνας.

δ. Κίνα

Σύμφωνα με ανεπίσημο έγγραφο που «διέρρευσε» στο Κρατικό Ειδησεογραφικό Πρακτορείο στις 16 Απριλίου, ο Στρατός Ξηράς διαθέτει 850.000 αξιωματικούς, η Πολεμική Αεροπορία 398.000 και το Πολεμικό Ναυτικό 235.000 και ότι ο αμυντικός προϋπολογισμός αυξήθηκε το 2012 κατά 11,2% ξεπερνώντας τα 100 δις δολάρια.

Στο ίδιο έγγραφο επίσης επικρίνονται οι ΗΠΑ για τη στρατιωτική τους παρουσία στην περιοχή και τη δημιουργία νέων συμμαχιών προκειμένου να περιορίσουν την ανάπτυξη της Κίνας.

Αξιοσημείωτο είναι ότι το έγγραφο διέρρευσε αμέσως μετά την επίσκεψη του νέου ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Κέρι στο Πεκίνο και λίγο πριν την επίσκεψη του Α/ΓΕΕΘΑ των ΗΠΑ κ. Ντέμπσεϊ.

Στις 22 Μαρτίου ο Κινέζος ηγέτης κ. Τζινπίνγκ επισκέφθηκε τη Μόσχα και συζήτησε με τον κ. Πούτιν για τη συνεργασία τους στους τομείς του πετρελαίου και του αερίου.

Η Κίνα επιδιώκει τη στήριξη της Ρωσίας ως αντίβαρο της αμερικανικής διεισδύσεως στην Ασία, αλλά και της αντιπαραθέσεως με την Ιαπωνία για τις διαφιλονικούμενες νησίδες Ναϊόγιου ή Σενκάκου.

Ο Γάλλος Πρόεδρος κ. Ολάντ, που επισκέφθη το Πεκίνο στις 25 Απριλίου με στόχο τη σύσφιξη των εμπορικών σχέσεων των δύο χωρών, υπέγραψε συμφωνία για την πώληση στην Κίνα 60 αεροσκαφών Airbus.

Ο Κινέζος πρωθυπουργός κ. Λι επισκέφθηκε την Ινδία και συζήτησε με τον ομόλογό του κ. Σινγκ για την ανάπτυξη των εμπορικών σχέσεων των χωρών τους, χωρίς

όμως να ζητήσει συγγνώμη για το μεθοριακό επεισόδιο, που προκλήθηκε από την είσοδο 50 Κινέζων στρατιωτών στο Κασμίρ στο οποίο παρέμειναν από 15 Απριλίου έως 5 Μαΐου.

Στις 26 Απριλίου συναντήθηκαν στο Πεκίνο υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι των ΥΕΘΑ Κίνας και Ιαπωνίας, προκειμένου να συζητήσουν τρόπους προς αποφυγή της εντάσεως στην περιοχή των νησιών Νταϊόγιου ή Σενκάκου, η οποία απειλεί τη δημιουργία θερμών επεισοδίων.

ε. Ιαπωνία

Ο νέος πρωθυπουργός κ. Άμπε εξεδήλωσε την πρόθεσή του για την αναθεώρηση του Συντάγματος, προκειμένου να καταργηθούν οι περιορισμοί στο στρατό, αλλά συναντά τη διαφωνία της πλειοψηφίας των Ιαπώνων.

Ο κ. Άμπε επισκέφθηκε τη Μόσχα στις 29 Απριλίου και συζήτησε με τον κ. Πούτιν για την ενδυνάμωση των εμπορικών σχέσεων των δύο χωρών, αλλά και για τη διένεξή τους για τις νήσους Κουρίλες, που προσάρτησε η Ρωσία το 1945 και διεκδικεί η Ιαπωνία.

10. BENEZOYΕΛΛΑ

Όπως αναμένετο ο κ. Μαντούρο, πνευματικό παιδί του Τσάβες, κέρδισε τις Προεδρικές εκλογές, αλλά ο αντίπαλός του κ. Κοπρίλες αμφισβήτησε το αποτέλεσμα. Μάλιστα σημειώθηκαν και συγκρούσεις μεταξύ οπαδών των δύο αντιπάλων. Η ένταση μεταφέρθηκε και στη Βουλή όπου σημειώθηκαν σοβαρά επεισόδια με ξυλοδαρμούς, που διέσυραν διεθνώς τη χώρα.

Επισκεφθείτε την ανανεωμένη ιστοσελίδα του Ινστιτούτου μας στην διεύθυνση
www.elismeg.gr

Κομματισμός και Δημοκρατία

Του Υποστρατήγου ε.α. Άρη Διαμαντοπούλου

Ψυχολόγου-Δρος Φιλοσοφίας

Αποτελεί αναμφισβήτητο γεγονός, ότι οι Έλληνες βιώνουν την εξαθλίωσή τους και η Πολιτεία την αποσύνθεσή της, εξ αιτίας του φαινομένου του κομματισμού και του άφρονος συνδικαλισμού.

Μία ελπίδα έναρξης εξόδου από την περιδίνηση της κρίσης, στην οποία έχουμε περιέλθει, διαφάνηκε αρχικά με τον σχηματισμό της τρικομματικής Κυβέρνησης, αλλά δυστυχώς πάλι αρχίζουν να εμφανίζονται τα «νέφη» της απογοήτευσης και οι «αστραπές» της οργής, λόγω της αδυναμίας των κομματικών να συνεργαστούν και να κυβερνήσουν τη Χώρα αποτελεσματικά.

Δεν συζητείται η σύγχυση που δημιουργεί συνολικά η Αντιπολίτευση η οποία, αντί με τον δικό της εποικοδομητικό ρόλο να συμβάλλει στην έξοδο της Πατρίδας από την παρακμή της, συντελεί ακόμα περισσότερο στην περιδίνηση της καταστροφής.

Όσον αφορά την τρικομματική Κυβέρνηση, αντί να πλαισιώνεται με τους αρίστους της κοινωνίας μας, αντί να κυριαρχεί η διαλεκτική στη συνεργασία τους ως κύριο μέλημα των μελών της, αντί να υπάρχει ως μοναδικό όραμα η σωτηρία της Πατρίδας, συνάμα με την διάσωση της Δημοκρατίας, όπως έδειξαν τα πράγματα μέχρι τώρα, μάλλον μέλημά τους και όραμα έχουν το κομματικό όφελος.

Μέλημα και όραμα έχουν πώς το κάθε κόμμα που συμμετέχει στην Κυβέρνηση ν' αυξήσει την κομματική του πελατεία και να είναι πάλι στην εξουσία.

Συμπερασματικά, πάνω απ' όλα τα ιερά και τα όσια της Πατρίδας, τη σωτηρία της κοινωνίας και της Δημοκρατίας, είναι το κόμμα.

Οι σκέψεις αυτές δεν είναι σχήμα λόγου, ούτε γράφονται με κάποια προκατάληψη προς τα κόμματα, διατυπώνονται με πόνο ψυχής, χάριν της ευημερίας του λαού και χάριν όλων των διαχρονικών αξιών.

Αλλά, κατά την ταπεινή μου γνώμη, αυτός ο κομματισμός που επικρατεί ως επί το πλείστον στην κοινωνία μας, ακόμα και σε θεσμικά όργανα της πολιτείας μας, έχει καταστεί «δεύτερη φύση» που λέει ο Αριστοτέλης ή ότι έχει παγιωθεί συνειδησιακά στη λειτουργία των νευρωνικών κυκλωμάτων του εγκεφάλου μας.

Το θέμα δεν αφορά μόνον εμάς διότι, απ' όσα δύναμαι να γνωρίζω, συμβαίνει και σε άλλους λαούς, επί παραδείγματι οι Γερμανοί καθυστερούν την πρόοδο για την ενοποίηση της Ευρώπης, προκειμένου το κυβερνών κόμμα να επανέλθει στην εξουσία στις επικείμενες εκλογές του Σεπτεμβρίου 2013.

Επίσης στην Αμερική οι Ρεπουβλικάνοι δεν υποστήριξαν την Κυβέρνηση των Εργατικών του Ομπάμα, τόσο στο θεσμό της ιατρικής περίθαλψης όσο και στη λήψη μέτρων για μείωση των δαπανών και της απαγόρευσης ελεύθερης αγοράς όπλων.

Αλλά το θέμα του κομματισμού αποτελεί και ένα ιστορικό φαινόμενο.

Ο Πλάτων, μεταξύ των άλλων, λέει: **“Όταν οι άνθρωποι του ενός κόμματος καταστρέφουν τις περιουσίες και βάζουν φωτιά στα σπίτια των ανθρώπων του άλλου κόμματος, τότε οι πράξεις αυτές ολοκληρωτικά είναι ανίερές και η Ελλάδα πεσμένη σε βαθειά αρρώστια και επομένως κανένα από τα κόμματα δεν μπορεί να πει πως έχει πατριωτισμό”** (Πολιτεία 469b-471b)

Ο δε ιστορικός Θουκυδίδης, περιγράφοντας τις καταστροφές που επιφέρουν στις πολιτείες οι κομματικές συγκρούσεις, υποστηρίζει μάλιστα, ότι **«θα γίνονται πάντα όσο δεν αλλάζει η φύση του ανθρώπου, διότι τα κόμματα δεν σχηματίστηκαν για να επιδιώξουν την κοινή ωφέλεια, αλλά αντίθετα για να ικανοποιήσουν την πλεονεξία τους παρανομώντας. Προσποιούνταν ότι υπηρετούν την Πολιτεία, ενώ πραγματικά ήθελαν να ικανοποιήσουν προσωπικά συμφέροντα και αγωνίζονταν με κάθε τρόπο να νικήσουν τους αντιπάλους τους»** (Θουκυδίδου Ιστορία. Γ' 81-82, 82, 82-84, 84-85).

Κατόπιν όλων αυτών εγείρονται τα ερωτήματα:

- Οι κοινωνίες θα εξακολουθήσουν να πορεύονται στη σύγχρονη με τα πολλά ερεθίσματα εποχή με την κομματικοποιημένη ή με άλλη πιο ανοικτή Δημοκρατία των αξιών και των αρίστων;
- Η Πατρίδα μας η Ελλάδα πώς θα μπορέσει πολιτικά να περάσει αυτήν την κρίση, προκειμένου η κοινωνία μας να σταθεί και πάλι όρθια;

Οι απαντήσεις υπάρχουν και η πλέον κατάλληλη είναι αυτή που μπορεί να προέλθει από του ίδιους ανθρώπους που κατέχουν την εξουσία υπερβαίνοντας εαυτούς και τον κομματισμό.

Δεν μένει τίποτε άλλο παρά να ευχηθούμε στα μέλη της τρικομματικής Κυβέρνησης να υπερβούν εαυτούς και τον κομματισμό για να μην επέλθει η βιαία καταστροφή της Πατρίδας μας περιπίπτουσα στο χάος.

Πειραιάς, 14 Ιουνίου, 2013

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ του ΒΙΒΛΙΟΥ

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ»

Του Αντιναυάρχου ε.α. Γρηγορίου Δεμέστιχα Π.Ν.

Παρουσιάζει ο Υποστράτηγος ε.α. Κωνσταντίνος Αργυρόπουλος

Μέχρι τώρα και από ό,τι μπορεί να υποπέσει στην αντίληψη ενός κοινού νούς μέσα στην Ελληνική επικράτεια, έχουν παρατηρηθεί ότι κυκλοφορούν κάποια είδη στρατηγικών.

Μία τέτοια στρατηγική είναι εκείνη που λειτουργεί στα υποχρεωτικά πλαίσια της γενικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως εστιαζόμενη ή και στοχεύουσα στην οικονομικοκοινωνική Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Προσέτι αν κάποιος αναζητήσει τα περί Ελληνικής Εθνικής Στρατηγικής σε βιβλιογραφία, θα αλιεύσει αλλότρια κείμενα επικεντρούμενα σε τρόπους αναπτύξεως ή βελτιώσεως της οικονομίας στα πλαίσια των διεθνών αγορών και των τρόπων προσαρμογής επί κυλιόμενων συνθηκών της Πολιτικής Οικονομίας.

Μία άλλη «Στρατηγική», η οποία παγκοίως αναγνωρίζεται για την κατανοησιμότητά της είναι αυτή, η εν χρήσει από τα πολιτικά κόμματα, δια της οποίας παγίως επιδιώκεται η δια ποικίλων μεθόδων κάρπωση της ψήφου των ευπίστων πολιτών, ώστε να επιτευχθεί, ει δυνατόν, η παρουσία διαρκείας των κομμάτων στην πολιτική σκηνή. Με άλλα λόγια η καθεστωτική τους επίρροια και η αύξηση του κομματικού τους βεληνεκούς.

Την Στρατηγική, ωστόσο, που μας εξηγεί ο Ναύαρχος Γρηγόριος Δεμέστιχας, ότι *είναι ένα ευρύ σχέδιο ενεργείας ή δράσεως, που καθορίζει τις πολιτικές για την βελτίστη χρησιμοποίηση των εθνικών δυνατοτήτων (εθνικής ισχύος) προς επίτευξη των Εθνικών Αντικειμενικών Σκοπών προκειμένου να υποστηριχθούν τα Εθνικά Συμφέροντα*, δεν την έχουμε συναντήσει σαν την θεωρητική προσέγγιση μέχρι της κυκλοφορίας αυτού του πονήματος.

Αλλ' ούτε την έχουμε διαπιστώσει σαν πιστή, ει μη μόνον σαν -κατά προσέγγιση- εφαρμογή της επιστήμης και της τέχνης για την ανάπτυξη και

χρησιμοποίηση των πολιτικών, οικονομικών και ψυχικών δυνατοτήτων του Ελληνικού μας Έθνους καθώς και των Ενόπλων μας Δυνάμεων σε καιρό ειρήνης ή πολέμου, με σκοπό την εξασφάλιση των Εθνικών μας αντικειμενικών σκοπών.

Επίσης δεν έχουμε ιδεί ένα Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας (ΣΕΑ), όπως αυτό λειτουργεί σε όλα τα σοβαρά έθνη, όπου και λαμβάνονται υπ' όψιν όλες οι ανησυχίες, οι διαμορφούμενες γενικές και ειδικές καταστάσεις στο εσωτερικό και στο διεθνές περιβάλλον καθώς και οι επί ορισμένων στερεοτύπων εκτιμήσεις των συμμετεχόντων στο ΣΕΑ πολιτικών και στρατιωτικών παραγόντων.

Αντ' αυτών βλέπουμε ένα υποτονικό ΚΥΣΕΑ, το οποίο μέ-

χρι προ τινος, όπως διαχέεται στην κοινή γνώμη, απέδιδε εικόνα ανθρώπων νεμομένων πάσης υφής προσωπικά οφέλη.

Ο κοινός νους καταλαβαίνει, μέσω του υπό παρουσίαση βιβλίου, ότι *μία διατυπωμένη Εθνική Στρατηγική θα ήταν δεσμευτική και δεν θα επέτρεπε αυθαιρεσίες και πρόχειρες λύσεις*, που οι κυβερνήσεις πειθήνια ακολουθούν, καθόσον οι λύσεις αυτές -κατά κανόνα- προέρχονται από ξένες πηγές, προς τις οποίες πηγές οι κυβερνώντες έχουν κάποιες δεσμεύσεις, οι οποίες κατά τις κυκλοφορούσες αδιασκέδαστες αμφιβολίες αποσβεννύουν εξαργυρωτικά αριθμό ενοχών.

Το βιβλίο του Αντιναυάρχου Γρηγορίου Δεμέστιχα αποτελεί ένα πρώτης τάξεως οδηγό για την κυβέρνηση, ώστε αυτή να ακολουθεί μία στρατηγική συλλογιστική με βάση το Εθνικό Συμφέρον και να προσανατολίζεται εθνικά ξεκινώντας από την θεωρητική κατάρτιση και προχωρώντας στην εφαρμογή της καταλλήλου συνταγής που θα εγγυάται το αίσθημα ασφαλείας στον Ελληνικό πληθυσμό και έτι περαιτέρω τον ερεθισμό και την ταξιθέτηση της σκέψεως των υπευθύνων προς την ανάδειξη των Εθνικών Διεκδικήσεων.

